

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

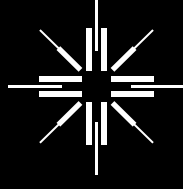
Mimari Restorasyon

Bölümü
Özel Sayısı

<http://web.iyte.edu.tr/arch/restoration/>

Research Highlights

Yıl: 2015 Sayı: 7

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Research Highlights

MİMARİ RESTORASYON BÖLÜMÜ ÖZEL SAYISI

İçindekiler

Bölüm Başkanından	3
Genel Bilgiler	6
Araştırmalar ve Diğer Çalışmalar	10
Eğitim	75

2015

Bölüm Başkanından

Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU
Mimari Restorasyon Bölüm Başkanı

Research Highlights

Tarihin en eski toplumlarının yaşadığı ülkemiz, yüzyıllar boyu bölgelere göre farklı nitelikler sergileyen zengin bir kültürel mirasa sahip olmuştur. Toplum olarak kimlik sahibi olunabilmesi, bu mirasın korunması ve günümüz yaşam çevreleri içinde değerlendirilmesi ile sağlanabilir. Günümüzün tüketim odaklı değişimi içinde bu değerlerin korunması, tüm ülkelerin üzerinde önemle durduğu başlıca konular arasındadır.

Dünyanın en eski yerleşim bölgelerine sahip olan ülkemizde, prehistorik çağlardan başlayarak, Antik dönem, Bizans, Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerine ait tarihi, arkeolojik, kentsel ve kırsal yerleşmeler, bir yandan korunarak gelecek kuşaklara aktarılmalı, diğer yandan da onlara ekonomik işlerlik kazandırılmalıdır.

İnsanlığın ortak kültürel mirası olan tarihi yapıların, kentsel, kırsal, tarihi ve arkeolojik çevrelerin ve yerleşmelerin korunmasında amaç, onların özgünlüğünü koruyarak ömrünü uzatmaktır. Koruma, yıkıp yeniden aynısını inşa etmek değil, gerekli ve nitelikli iyileştirici müdahaleler için projeler tasarlamaktır. Bu projeler; mimarlık, mühendislik, arkeoloji, sanat tarihi, kimya, fizik ve şehir planlama bilim dallarının birlikteliği ile hazırlanır. Koruma uzmanı mimar, bu çalışmaları işbirliği içinde yönetme sorumluluğunu taşır.

Mimari Restorasyon Bölümü, tarihi yapıların ve çevrelerin özgün nitelikleri ile korunarak gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamak amacıyla Tezli ve Tezsiz Yüksek Lisans ile Doktora eğitimi vermekte, araştırma ve uygulama çalışmalarını yürütmektedir. Mimari Restorasyon Tezli ve Tezsiz Yüksek Lisans Programına, mimarlık, inşaat mühendisliği, şehir ve bölge planlama, kimya (Fen Fakültesi) lisans derecesine sahip olan adaylar; Doktora Programına mimarlık ve şehir ve bölge planlama lisans, mimarlık, mimari restorasyon ve şehir ve bölge planlama yüksek lisans derecesine sahip olan adaylar başvurabilmektedir.

Bölümün en temel özelliği, Türkiye’de tarihi yapı ve kent dokularının sürekliliğinin sağlanması ve büyüyen kentlerin çağdaş mimarisiyle bir bütünlük içinde ele alınması amacıyla teknik eğitim verilmesi ve tarihi yapıların ve yerleşmelerin korunmasında güncel gelişmelere katkıda bulunmaktır.

Tarihi yapıların korunması konusunda eğitim, araştırma ve uygulama faaliyetlerini disiplinler arası bir yaklaşım ile sürdürmekte olan İYTE Mimari Restorasyon Bölümü, sunduğu teknik imkanlar ve verdiği eğitim ile Türkiye’deki mimari restorasyon eğitimi veren diğer programlardan ayrıcalıklı konumdadır. Bölümün Malzeme Koruma Laboratuvarı’nda araştırma ve eğitime yönelik tarihi yapı malzemelerinin kimyasal

ve fiziksel özelliklerinin incelenmesi çalışmaları yapılmakta ve öğrencilere tarihi yapı malzemelerinin korunmasının önemi konusunda duyarlılık ve teknik bilgi kazandırılmaktadır. Ayrıca, tarihi yapıların belgelenmesinde geleneksel yöntemlerin yanı sıra dijital fotogrametrik teknikler de öğretilerek çağdaş yöntemler tanıtılmaktadır.

Enstitümüz ve Bölümümüz sahip olduğu teknik olanaklar ile, TÜBİTAK tarafından desteklenen projelerle araştırmalar yapmakta ve bu çalışmaların sonuçlarını uluslararası ve ulusal yayınlarda, ayrıca sempozyum, kongre, konferans ve diğer bilimsel toplantılar kapsamında yayımlayarak kamuoyu ve bilimsel çevrelerle paylaşmaktadır.

Yürütülen lisansüstü eğitimde, mimari korumanın; kültürel, teknik, kuramsal ve yasal boyutları ile ilgili dersler verilmektedir. Tezler ve bölümün araştırmaları, disiplinler arası bir yapıda sürdürülmektedir. Bölüm, yürüttüğü uygulama çalışmalarını da bu anlayışla sürdürmekte ve ülkemizde yürütülen koruma çalışmalarına örnek teşkil etmektedir.

Eğitim programı kapsamında hazırlanan restorasyon projeleri, uygulamaya dönüşebilecek ayrıntıda ve niteliktedir. Bu nedenle hazırlanan pek çok koruma projesi, tarihi yapıların korunmasına katkı sağlamak amacıyla kamu / üniversite işbirliği anlayışı çerçevesinde kamu kuruluşlarına verilmekte ve projeyi takip eden uygulama sürecinde de öğrencilerin aktif olarak yer almaları sağlanarak, teoriğin yanı sıra uygulamalara yönelik pratik bilgilerin edinilmesi sağlanmaktadır.

Bölümden yüksek lisans derecesi alan mezunların bir kısmı uygulama alanında görev almakta bir kısmı da doktora çalışmalarına devam etmektedir. Mezunlarımız aldıkları eğitim ve yürüttükleri tezleri ile seçkin ulusal ve uluslararası programlarda akademik çalışmalar için tercih edilmektedir.

Bölüm, Erasmus Değişim Programı çerçevesinde Almanya’da (Fachhochschule Bielefeld) ve İtalya’da (University of Naples Federico II; University of L’Aquila) ilgili bölümlerle anlaşmalar yaparak uluslararası boyutta koruma eğitimi vermektedir.

Prof. Dr. Başak İpekoğlu
Mimari Restorasyon Bölüm Başkanı

Genel Bilgiler

Research Highlights

Mimari Restorasyon Bölümü

HAKKIMIZDA

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimari Restorasyon Bölümü 1994 yılında kurulmuştur. Bölümün amacı, tarihi yapıların korunması konusunda eğitim, araştırma ve uygulama faaliyetlerini disiplinler arası bir yaklaşım ile sürdürmektir. Bölüm, 2001 yılında mimarlara, 2009 yılında inşaat mühendislerine, 2012 yılında kimya bölümü mezunlarına ve 2014 yılında şehir ve bölge planlama mezunlarına yönelik yüksek lisans eğitimine başlamıştır. Bölüm, önümüzdeki yıllarda koruma alanında ihtiyaç duyulan diğer disiplinlerden de öğrenci alacaktır.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimari Restorasyon Bölümü tezli yüksek lisans eğitimi 34 kredilik ders saati ve yüksek lisans tezinden oluşmaktadır. Bölüm, 2011-2012 Güz döneminden itibaren tezsiz yüksek lisans eğitimi vermeye başlamıştır. Tezsiz yüksek lisans eğitimi minimum 11 ders ve 43 kredilik ders saatinden oluşmaktadır.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimari Restorasyon Bölümü 2012 bahar döneminden itibaren mimarlık ve mimari restorasyon bölümleri mezunlarına doktora eğitimi vermeye başlamıştır. 2014-2015 eğitim ve öğretim yılından itibaren de şehir ve bölge planlama mezunlarına yönelik doktora eğitimine başlamıştır.

Doktora konuları, tarihi yapıların korunması, tarihi çevrelerin sağlıklılaştırılması, arkeolojik alanların korunması, ileri düzeyde belgeleme teknikleri, tarihi yapı malzemelerinin özellikleri ve bozulma sorunları üzerinedir. Çalışmalar disiplinler arası bir anlayışla yürütülmektedir.

Mimari Restorasyon bölümü şu ana kadar yürüttüğü yüksek lisans tez çalışmaları ve disiplinler arası projeler ile çok sayıda uluslararası ve ulusal yayın yapmıştır. Doktora eğitimi ile birlikte bu çalışmalar artarak devam edecek ve koruma alanına ulusal ve uluslararası boyutta katkıda bulunulacaktır.

ALTYAPI

Malzeme Koruma Laboratuvarı

Türkiye’de kültür varlıklarının korunması konusunda verilen eğitim, ağırlıklı olarak kültür varlıklarının tarihi niteliğinin ve mimari özelliklerinin tanınması konuları üzerinedir. Tarihi yapıların bozulmasını hızlandıran olumsuz çevre koşulları, tarihi yapı malzemelerinin özellikleri, bozulmaları ve bozulmaya yol açan kaynakların tespiti ve bunların ışığında uygulanacak koruma teknikleri konuları çok kısıtlı olarak ele alınmaktadır. Bölümümüzde kurulan Malzeme Koruma Laboratuvarı bu alanda gözlenen eksiklikleri gidermeyi amaçlamaktadır.

Bu kapsamda, koruma laboratuvarında araştırma ve eğitime yönelik olarak yapılan çalışmalar şunlardır:

- Tarihi yapı malzemelerinin bozulma çeşitliliklerinin ve yoğunluklarının görsel tespiti,
- Tarihi yapıların iç ve dış mekânlarının mikro-klimalarının tespiti,
- Tarihi yapı malzemelerinin (taş, tuğla, harç, sıva, vb) mineralojik, petrografik, kimyasal ve fiziksel özelliklerinin tespiti,
- Tarihi yapı malzemelerinin dayanıklılık ve mukavemet özelliklerinin belirlenmesi,
- Tarihi yapı malzemelerinde gözlenen bozulmaların koruma amaçlı incelenmesi ve tanımlanması,
- Tarihi yapılara yapılacak koruma amaçlı müdahalelerde kullanılacak malzemelerin belirlenmesi, üretilmesi ve test edilme çalışmalarıdır.

Yukarda sıralanan çalışmaları yürütebilmek için laboratuvarımız cihazları ile yapılan temel deneysel çalışmalar ise şunlardır:

- Tarihi yapı malzemelerinin fiziksel özelliklerinin belirlenmesi: Yoğunluk, gözeneklilik, ıslanma kuruma hızları, su buharı geçirgenliği,
- Dayanıklılık testleri: Tuz kristallendirme, ıslanma kuruma, donma erime,
- Mekanik dayanıklılık testleri: Basınç dayanım testleri,
- Mineralojik ve petrografik analizler: X-ışınları toz kırınım, taramalı elektron mikroskop, infrared spektroskopisi ve optik mikroskop kullanılarak yapılan tayinler,
- Bozulmuş ve daha az bozulmaya uğramış malzemelerin, bozulma ürünlerinin kimyasal kompozisyonlarının belirlenmesi: Volumetrik, gravimetrik, spektrofotometrik analizler.

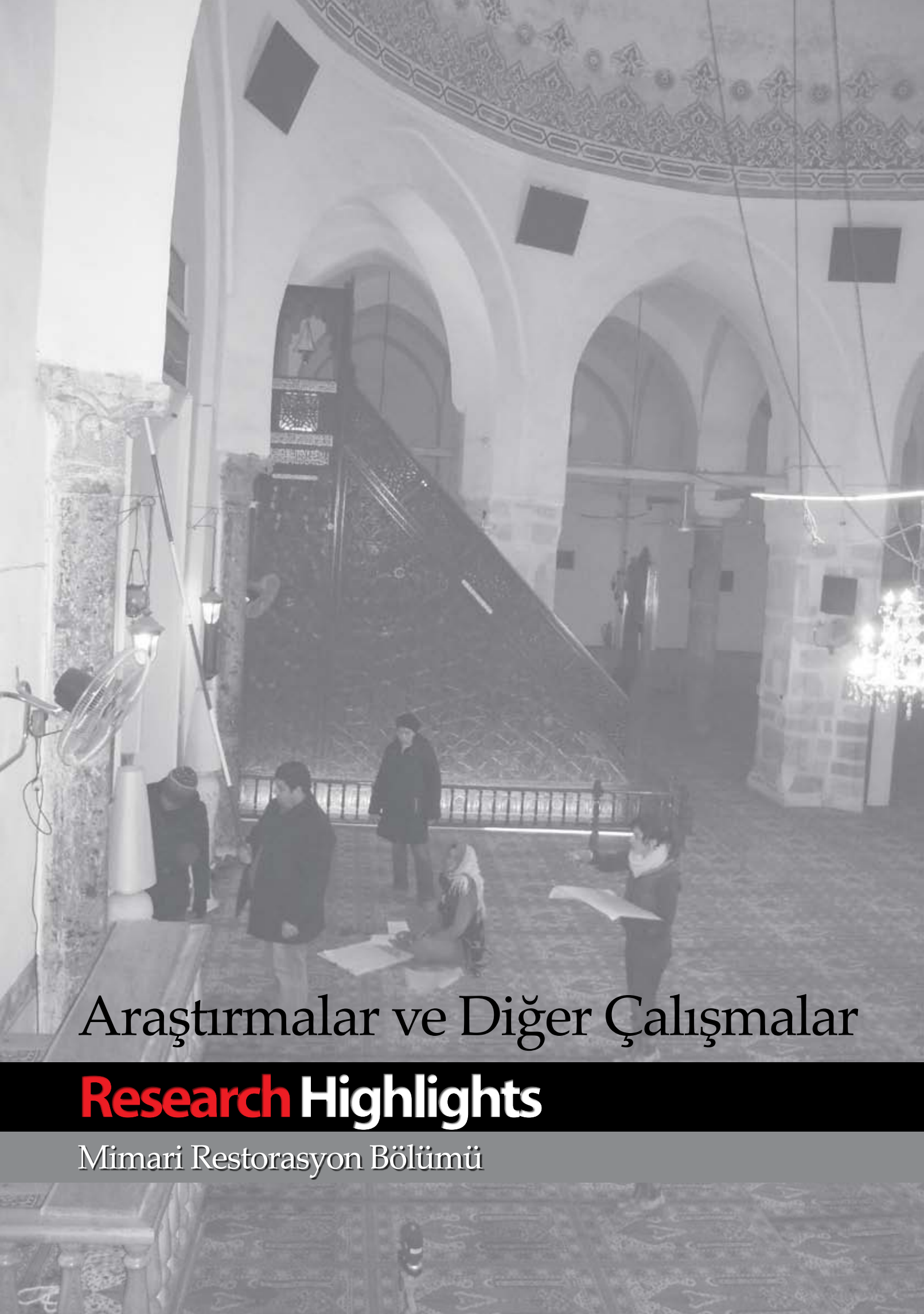
Enstitümüzdeki malzeme bilimi ve mühendisliği ile ilgili diğer programlarla disiplinler arası çalışmaları göz önünde tutan Mimari Restorasyon Bölümü, tarihi yapı malzemelerinin korunması konusunda yürüttüğü çalışmalarda ilgili bölümlerle de iletişim halindedir. Bu kapsamda, Enstitümüze bağlı olarak kurulan Malzeme Araştırma Merkezi’nde, Kimya Mühendisliği Bölümü’nde ve İnşaat Mühendisliği Bölümü Yapı Laboratuvarı’nda bulunan aşağıdaki cihazlar araştırmalarımızda kullanılmaktadır:

- XRD
- EDX üniteli taramalı elektron mikroskop
- Termal analizler
- Ultrasonik hız ölçer

Tarihi Yapı Belgeleme Laboratuvarı

Fotogrametrik ve takeometrik tekniklerle tarihi yapıların iki ve üç boyutlu, ölçekli olarak belgelenmesi ve sunulması çalışmaları yürütülmektedir. Konut, anıt ve sokak ölçeklerinde belgelemeler yapılmaktadır. Düzeltilmiş fotoğraf mozaikleri ve üç boyutlu modeller hazırlanmaktadır.

Araştırmalar ve Diğer alışmalar

Research Highlights

Mimari Restorasyon Bölümü

MİMARİ RESTORASYON BÖLÜMÜ

AKADEMİK KADRO

Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU

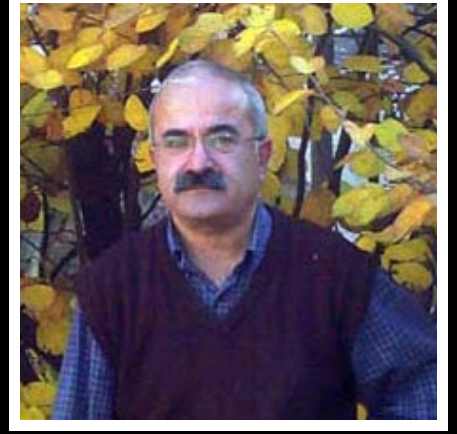
- Anıtların korunması
- Geleneksel tarihi alanların korunması
- Tarihi yapı malzemeleri
- Anadolu Selçuklu mimarisi

Prof. Dr. Hasan BÖKE

- Tarihi harç ve sıvaların fiziksel, mekanik ve kimyasal özelliklerinin karakterizasyonu
- Tarihi yapı malzemelerinin dayanıklılığı ve uyumluluğu

Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU

- Tarihi yapım teknikleri
- Tarihi yapı malzemeleri
- Kırsal konut mimarisi

Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU TURAN

- Tarihi yapıların korunması
- Tarihi yapıların belgelenmesi

Yrd. Doç. Dr. F. Nurşen KUL

- Kültür varlıklarının korunması
- Kültür varlıklarının değerleri
- 20. yüzyıl mimarlık mirasının korunması
- Erken Cumhuriyet dönemi mimarlığı

Öğr. Gör. Dr. Önder MARMASAN

- Tarihi yapım teknikleri ve malzemeleri
- Koruma planlaması ve yasaları
- Kültürel peyzaj alanları
- Arkeolojik alan ve mimari buluntu restorasyonu yönetimi
- Uzaktan algılama

Uzm. Dr. Elif UĞURLU SAĞIN

- Tarihi yapıların korunması
- Tarihi kireç harçları

Uzm. Kerem ŞERİFAKİ

- Tarihi yapıların korunması
- Tarihi duvar resimleri

Araştırma Projeleri

Ildırı Yerleşim Tarihi: Erythrai Arkeolojik Alanına Bitişik Bir Mübadele Köyünün Mekânsal Değişimlerinin Analizi

Proje Numarası : 2014-İYTE-34
Destekleyen Kuruluş : İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. F. Nurşen KUL
Araştırmacılar : Yrd. Doç. Dr. Ela ÇİL
Proje Bütçesi : 39000 TL.
Proje Dönemi : 12 ay (Haziran 2014 - 2015)

Bu proje, antik dönemin önemli yerleşimlerinden biri olan Erythrai arkeolojik kalıntılarının bitişğinde yer almasına ve bir mübadele yerleşimi olmasına rağmen henüz kapsamlı bir araştırmaya konu olamamış Ildırı Köyü'nün mekânsal değişimleri üzerinden yerleşim tarihini yazmayı hedeflemektedir.

Üçlü örtüşük yöntem yaklaşımıyla yerleşim tarihini yazmayı hedefleyen proje; arşiv belgeleri üzerine çalışma, sözlü tarihe dayalı çalışma ve tipolojik analize dayalı çalışma olmak üzere üç paralel aşamadan oluşmaktadır.

Bugüne kadar mübadele çerçevesinde yapılan sözlü tarih çalışmaları kişi ya da topluluk odaklı olup bir yerleşimin tarihini bu açıdan ele alan çalışma ve yayınlar çok azdır. Bu tür bir mekâna yansıyan mübadele tarihi Urla yarımadasındaki yerleşimlere dair yapılmamıştır. Bu özgün bilginin ileride benzer yerlerdeki anlatılarla, özellikle Karaburun yarımadasındaki diğer Rum köylerinin tarihiyle karşılaştırılabileceği düşünülmektedir.

Tarihi Yapıların Değişimlerinin Belgelenmesi ve Bulguların Arşivlenmesi için Fotogrametrik Bir Yöntem Araştırması

Proje Numarası : MAG - 104 I 102
Destekleyen Kuruluş : TÜBİTAK
Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. Mine TURAN
Araştırmacılar : İpek AKBAYLAR
Teknik Personel : Ayşe Gül AFACAN
: Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Bütçesi : 5202 YTL.
Proje Dönemi : 15.04.2005 - 15.04.2007

Bu araştırmanın temel amacı, tarihi anıtların mimari koruma kararlarının alınabilmesi için gerekli analitik veri çeşitlerini ortaya koymak, bu verilerin görselleştirilmesi ve arşivlenmesi için bir yöntem önermektir. Bu amaç doğrultusunda, Çeşme-Ildırı'daki tarihsel bir anıt üzerinde çalışılmıştır. Anıtın zaman ölçütüne bağlı olarak değişimlerinin mekânsal ve yapısal

yansımalarına ait veriler çözümlenerek sınıflandırılmıştır. Gerek dijital çözümlenebilir haritalarının, gerekse üç boyutlu modelin arşivlenebilmesi için bir veritabanı oluşturulmuş, bunun internet üzerinden erişim olanakları araştırılmıştır.

Tarihi Yapılarda Mermer Yüzeylerinin Bio-Bozunur Polimerler ile Korunması

Proje Numarası : 104M564
Destekleyen Kuruluş : TÜBİTAK
Proje Yöneticisi : Prof. Dr. Hasan BÖKE
Araştırmacılar : Doç. Dr. Funda TIHMINLIOĞLU
Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Aysun ÇAKAN SOFUOĞLU
Ar. Gör. Yılmaz OCAK
Proje Bütçesi : 78600 YTL.
Proje Dönemi : 24 ay (Temmuz 2005 - 2007)

Hava kirliliğinin küresel iklim değişikliğine yol açması, tüm dünya ülkelerinin sahip olduğu en büyük çevre sorununu oluşturmaktadır. İklim değişikliği, mevcut olan ekolojik dengeleri olumsuz yönde etkilemekte ve tüm canlı varlıkların yaşamını tehdit etmektedir. Hava kirliliği aynı zamanda oluşturduğu olumsuz çevre koşulları ile sahip olduğumuz kültür varlıklarının bozulma süreçlerini de hızlandırmaktadır. Bu bozulma, en fazla kalkerli taşlardan yapılmış (mermer, traverten, vb) anıtlarda ve eserlerde gözlenmektedir.

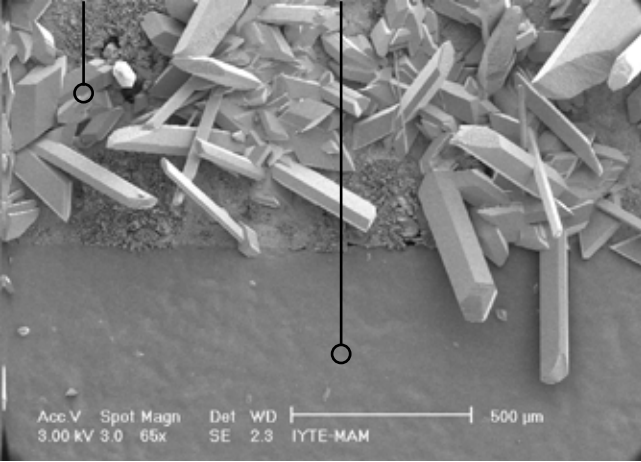
Kirli havada bulunan kükürt dioksit gazı, kalkerli taşları oluşturan kalsiyum karbonatı alçı taşına dönüştürmektedir. Alçı taşının sudaki çözünürlüğünün ve sahip olduğu hacmin kalsit kristallerinden daha büyük olması kalkerli taşların bozulmasını hızlandırmaktadır. Bu nedenle alçı taşı oluşum mekanizması, buna etki eden koşullar ve taş yüzeylerin korunmasına yönelik birçok çalışma yapılmıştır. Korumaya ilişkin yapılan çalışmaların büyük bir kısmı, polimerlerin taş yüzeylerinde koruyucu olarak kullanılmasına yönelik olmuştur. Elde edilen sonuçlardan, kullanılan polimerlerin bozulmayı önleyemediği hatta bazılarının hızlandırdığı tespit edilmiştir.

Son yıllarda özellikle tıp alanında kullanılan bio-bozunur polimerler, gerek geriye dönüşür olması gerekse başka müdahalelere olanak tanınması açısından korumada kullanılacak malzemelerde aranılan en temel özelliklere sahiptir. Bu çalışmada, bazı bio-bozunur polimerlerin alçı taşı oluşumuna etkileri araştırılmıştır. Çalışma sonucunda, yüzey koruyucu olarak kullanılan bazı bio-bozunur polimerlerin alçı taşı oluşumunu kendileri bozunmaya uğrayana kadar geçen süreler içinde azalttıkları tespit edilmiştir.

Kültür varlıklarımız, olumsuz çevre koşullarının ve bilinçsizce yapılan uygulamaların etkisi ile sahip oldukları niteliklerini yitirmektedir. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), sahip olduğumuz kültür varlıklarını korumaya yönelik olarak yürüttüğümüz bu çalışmayı 104M564 proje numarası ile desteklemiştir.

Kaplanmamış yüzey

Bio-Bozunur Polimer Kaplanmış Yüzey

Bio-bozunur polimer ile kaplanmış ve kaplanmamış mermer yüzeyinde alçı taşı oluşumun SEM görüntüsü

Tarihi Yapılarda Onarıma Yönelik Müdahalelerde Göz Önüne Alınacak Noktaların Belirlenmesi İçin Tuğla/Harç İlişkilerinin İncelenmesi

Proje Numarası : 2004 İYTE 52
Destekleyen Kuruluş : İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU
Araştırmacılar : Yrd. Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU,
Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU
Doç. Dr. Hasan BÖKE
Proje Bütçesi : 13000 YTL.
Proje Dönemi : 12 ay (Eylül 2004 - Eylül 2005)

Bugüne kadar ayakta kalabilmiş tarihi yapılarımızın yaşamlarını sürdürebilmesi için restorasyon ilkelerine uygun malzeme seçimi ve doğru müdahale tekniklerine gereksinim vardır. Coğrafi konumu gereği yerel malzeme açısından ülkemizde yerel yapılarımızın önemli bir kısmı taş ya da tuğla malzeme kullanılarak yığma yapı tekniği ile inşaa edilmiştir. Bu yapıların çoğunluğunda kemer, tonoz ve kubbe gibi açıklık geçiş elemanlarında tuğla kullanılmıştır. Dönemi, ustası ve yerel ham madde kaynaklarına bağlı olarak bu malzemeleri bir bütün olarak ayakta tutabilmesi açısından yığma yapı harçları son derece önemlidir. Harçla ilgili olarak bugüne kadar yapılan çalışmalarda tarihi harçlarda kullanılan ham madde özellikleri incelenmiş olmakla birlikte, harcı yapı bütününde ele alan çalışmalar ülkemizdeki restorasyon çalışmalarına yardımcı olabilecek ölçekte değildir. Yapılan çalışmada farklı kompozisyonda harç ve tuğlanın kullanıldığı, birkaç tarihi yapıdan toplanan örneklerin analizleriyle tuğla/harç ilişkisi incelenerek bu yapıların zamana karşı dayanımı (durabilite) konusunda elde edilen sonuçlara göre onarımlarda kullanılacak tuğla ve harç özelliklerinin saptanması kadar müdahale teknikleri için de ipuçlarının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

3B Model Yardımıyla Tarihsel Yapılardaki Mimari Değişimlerin Çözülmesi

Proje Numarası : 2004 İYTE 51
Destekleyen Kuruluş : İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. Mine TURAN
Proje Bütçesi : 1515 YTL
Proje Dönemi : 12 ay (Haziran 2004 - Haziran 2005)

Bu çalışmada camiye dönüşmüş bir kilise yapısı ele alınmıştır. Agios Georgios Kilisesi / Gülbahçe Cami. Mimari Koruma disiplinine uygun nitelikte bilgi üretmek üzere; GID ve AutoCAD yazılımları temel araçlar olarak kullanılmıştır. Eskiz çizimleri yapılmış, elektronik teodolitle ölçümler yapılmıştır. Mekânsal dönüşüm izleri eskizler üzerine işaretlenmiş, ayrıca fotoğraflanmıştır. Literatür araştırması ve arşiv araştırması yapılmıştır. Mimari değişimlerle ilgili veriler sınıflandırılmış, restitüsyon evreleri tanımlanmıştır. GID 7.2'nin akademik sürümünde ve AutoCAD 2004'de ölçümler değerlendirilerek bina modellenmiştir. Mimari değişimlerin model üzerinde sunum olanakları araştırılmıştır.

Ege Bölgesi Beylikler Dönemi Tarihi Yapılarındaki Özgün Harçların Karakterizasyonu ve Restorasyonlarda Kullanılacak Onarım Harçlarının Laboratuvarda Hazırlanması

Destekleyen Kuruluş : Devlet Planlama Teşkilatı (DPT)
Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. Sedat Akkurt
Araştırmacılar : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU
Doç. Dr. Hasan BÖKE
Proje Dönemi : 12 ay (Ocak 2002 - Ocak 2003)

Ege Bölgesi Beylikler Dönemi yapılarında bağlayıcı olarak kullanılan harç malzemelerinin kimyasal ve mineralojik yapıları tanımlanmıştır. Buna ilaveten restorasyona uygun özgün harç hazırlanması laboratuvar ortamında yapılmıştır.

Projenin ilk aşamasında örnekler alınmış ve bunlar etiketlendikten sonra XRD, SEM, TGA, Optik mikroskop, AAS, ve ICP ile incelenmiştir. XRD ile mineralojik fazlar belirlenmiş, mikroskop ile fiziksel durumları kimyasal analiz ile kompozisyonları belirlenmiş ve buradan elde edilen sonuçlar harç yapımında kullanılan ham maddelerin belirlenmesinde kullanılmıştır.

Son aşamada ise belirlenen ham maddeler kullanılarak özgün harçlar laboratuvar ortamında üretilmiştir.

Tarihi Yapıların Onarımlarında Kullanılacak Horasan Harç ve Sıvalardaki Puzolanik Malzemenin Özelliklerinin Araştırılması

Proje Numarası : İÇTAG - I674
Destekleyen Kuruluş : TÜBİTAK
Proje Yöneticisi : Doç. Dr. Hasan BÖKE
Araştırmacılar : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Sedat AKKURT
Ar. Gör. Elif UĞURLU
Proje Bütçesi : 18.300.000.000 TL.
Proje Dönemi : 18 ay (Kasım 2002 - Mayıs 2004)

Tarihi yapılarda kullanılan özgün bağlayıcı malzemeler kireç harçları ve sıvalardır. Dünyada ve ülkemizde bulunan birçok anıtın inşasında horasan harcı ve sıvası kullanılmıştır. Horasan harç ve sıvaları; öğütülmüş tuğla, kiremit gibi pişirilmiş seramik malzemelerin kireç ile karıştırılmasından elde edilmektedir. Kullanılan tuğla, kiremit gibi seramik malzemeler eğer puzolan özelliği taşırsa, elde edilen horasan harç ve sıvaları; kirecin, tuğla kırıkları ile oluşturduğu kalsiyum silikat hidrat ve alüminatlardan dolayı hidrolik özelliğe sahip olmaktadır. Hidrolik harç ve sıvalar su altında da sertleşme özelliğine sahip olup, hidrolik olmayan harç ve sıvalardan daha yüksek mekanik özelliklere ve dayanıma sahiptir. Bu özelliklerinden dolayı bu harç ve sıvalar birçok tarihi yapıda kullanılmıştır.

Ülkemizde tarihi eserlerin korunmasından sorumlu kuruluşların hazırladığı şartnamelerde horasan harçlarının ve sıvaların hazırlanmasında kullanılacak tuğla ve kireç miktarları (tartışılabilir olmakla birlikte) verilmekte fakat agrega olarak kullanılacak tuğlaların özellikleri hiçbir şekilde belirtilmemektedir. Uygulama süreçlerinde ise şartnameler bile göz önüne alınmadan horasan harcı ve sıvaları çoğu kez, çimento ve kırmızı boya kullanılarak hazırlanmaktadır. Bu kullanım, tarihi yapı malzemelerinin bozulma süreçlerini hızlandırmaktadır.

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından İÇTAG-I674 proje numarasıyla desteklenen bu çalışmada tarihi horasan harç ve sıvaların özellikleri ile onlara hidrolik karakter veren tuğla vb. puzolanik malzemelerin mineralojik kompozisyonları, pişirilme sıcaklıkları ve puzolanlık dereceleri belirlenmiştir. Aynı analizler harç ve sıvaların incelendiği yapı tuğlalarında ve bazı günümüz tuğlalarında da gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın sonucunda yeni onarım horasan harç ve sıvaların hazırlanmasında agrega olarak kullanılacak tuğlaların özellikleri belirlenmiştir. Beklentimiz, bu bulguların tarihi eserlerin korunmasına katkı sağlamasıdır.

Osmanlı hamam yapılarında kullanılan horasan sıva

Batı Anadolu'da Türk Dönemi Tarihi Yapılarda Kullanılmış olan Harç ve Sıva Özelliklerinin Araştırılması

Proje Numarası : 2001 MIM 19
Destekleyen Kuruluş : İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Proje Yöneticisi : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU
Araştırmacılar : Dr. Mine HAMAMCIOĞLU
Doç. Dr. Hasan BÖKE
Proje Dönemi : 24 ay (Eylül 2001 - Eylül 2003)

Mimari restorasyon çalışmalarında, herhangi bir koruma uygulamasından önce tarihi yapıların mevcut durumlarının incelenmesi gereklidir. Bu incelemeler kapsamında, yapının inşasında kullanılan yapı malzemelerinin özellik ve bileşimlerinin bilimsel olarak analiz edilmesi önemli konulardan biridir. Özgün malzemelerle uyumlu yeni malzemelerin belirlenebilmesi için bu araştırmaların önemi büyüktür. Bu kapsamda, bu araştırmanın amacı, Batı Anadolu'daki tarihi yapılarda kullanılan harç ve sıvaların özelliklerine ilişkin bilimsel ve teknik araştırmaların gerçekleştirilmesi ve onarım malzemeleri için ön bilgilerin oluşturulmasıdır.

Çalışmada;

- örnek toplanan yapılar, arazi çalışmalarıyla belirlenmiş,
- belirlenen yapılardan örnekler toplanmış,
- toplanan örnekler, yapıların tarihlerine göre gruplandırılmış,
- örneklerin fiziksel ve ham madde özelliklerinin belirlenmesi için laboratuvar analizleri gerçekleştirilmiş,
- analizler sonucu elde edilen bilgiler değerlendirilmiş ve restorasyon çalışmaları için veri oluşturulmuştur.

Özgün malzemelerin olabildiğince korunması restorasyon çalışmalarının temel ilkelerindedir. Bu nedenle, müdahale kararları için ön veriler sağlayan bu araştırma, bilimsel bir önem taşımaktadır. Diğer yandan, Batı Anadolu'daki tarihi yapıların özgün malzeme özelliklerine ilişkin yayınlanmış herhangi bir çalışma bulunmaması bu araştırmanın önemini arttırmaktadır.

Tarihi Yapılarda Malzeme Bozulmasının Sınıflandırılması ve Sorunların Saptanmasına Yönelik Bir Yöntem Araştırması

Proje Numarası : İÇTAG - I304
Destekleyen Kuruluş : TÜBİTAK
Proje Yöneticisi : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU
Araştırmacılar : Dr. Mine HAMAMCIOĞLU
Doç. Dr. Hasan BÖKE
Yrd. Doç. Dr. Sedat AKKURT
Ar. Gör. Özlem ÇİZER
Proje Dönemi : 20 Ay (Eylül 2001 - Nisan 2003)

Tarihi yapıların özgün malzemelerinin olabildiğince korunması ve onların onarımlarında kullanılacak yeni malzemelerin özgün malzeme özellikleri dikkate alınarak belirlenmesi koruma çalışmalarının temel ilkelerindedir. Ülkemizde, kamu ve özel kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen koruma uygulamalarında, genelde özgün malzeme korumasına yönelik çalışmalara gerek duyulmamaktadır. Çağdaş korumanın ilke ve metotlarının oldukça uzağında olan bu yaklaşım, yanlış uygulamalara neden olarak tarihi yapıların korunması yerine tahribine yol açmaktadır. Bu araştırmanın amacı, tarihi yapılarda özgün malzemelerin korunmasına ilişkin yapılacak müdahalelerin doğru bir yaklaşımla gerçekleştirilmesini sağlamak ve bunun için gerekli çalışma etaplarını göstermektir. Bu doğrultuda çalışmanın konusu; korunması gerekli bir yapıda, özgün malzeme çeşitliliklerinin, bozulma çeşitliliklerinin, malzemelerin fiziksel, mineralojik, yapısal ve kimyasal özelliklerinin ve bozulma nedenlerinin belirlenmesi, meteorolojik verilerle bozulmaların ilişkisinin kurulması ve koruma müdahaleleri için ön bilgilerin oluşturulmasıdır.

Her tarihi yapı, kendine özgü malzemeler ve sorunlar içermekle beraber özgün malzemelerin korunmasına yönelik çalışmaların belli etapları izlemesi gerekir. Bu araştırma kapsamında ele alınan ve her tarihi yapıda uygulanabilecek çalışma etapları; arazide yapı üzerinde gerçekleştirilecek çalışmalar, laboratuvar çalışmaları ve meteorolojik verilerin incelenmesi olarak üç başlık halinde önerilmiştir.

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından İÇTAG-I304(10I035) proje numarasıyla desteklenen bu araştırma, tarihi yapılarda özgün malzemelerin korunmasının önemini vurgulaması, konuyla ilgili çalışma etaplarını göstermesi, tarihi yapılarda malzemeye yönelik incelemelerde sistematik bir çalışma yöntemi önermesi ve her tarihi yapıya uyarlanabilir olması açısından malzeme korunmasına katkı sağlayacaktır.

Anadolu Selçuklu Dönemi Anıtsal Yapılarında Mekânsal Özelliklerin Sistematik İncelenmesi

Proje Numarası : 1998 MİM 26
Destekleyen Kuruluş : İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU
Araştırmacılar : Ar. Gör. Mine HAMAMCIOĞLU
Proje Dönemi : Nisan 1998 - Nisan 1999

Selçuklu dönemi, Türk mimarlığının Anadolu'daki gelişimini göstermesi nedeniyle oldukça önemlidir. Bu döneme ait anıtların çoğu günümüze dek ulaşmadığı için bu anıtların mekânsal değerlerini analiz etmek ve organizasyon ilkelerini değerlendirmek önem taşımaktadır. Bu çalışma, daha önce yapılan çalışmaların avantaj ve dezavantajlarını gözönüne alarak Selçuklu dönemi anıtları için yeni bir değerlendirme yöntemi geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Ege Bölgesi Beylikler Dönemi Anıtsal Yapılarında Kullanılan Bağlayıcı Malzeme Özelliklerinin Araştırılması

Proje Numarası : 1997/1
Destekleyen Kuruluş : İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU
Araştırmacılar : Ar. Gör. Mine HAMAMCIOĞLU
Proje Dönemi : Ocak 1997 - Aralık 1998

Günümüzde Türkiye'de gerçekleştirilen onarım çalışmalarında yeni malzeme seçimi konusundaki araştırmaların yetersiz olması sonucu restorasyon uygulamalarında malzeme problemlerinin ortaya çıktığı bilinen bir gerçektir.

Bu nedenle, bu araştırmanın amacı, Ege Bölgesi'ndeki Beylikler Dönemi anıtsal yapılarında gerçekleştirilecek onarım çalışmalarına veri olabilecek bilimsel ve teknik bilgilerin elde edilerek, yeni onarım malzemelerinin seçiminde kararlar geliştirebilmektir.

Uygulama Projeleri

PROJE: Nisan–Ekim 1997

İZMİR, MİTHATPAŞA ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ BİNASI RESTORASYON PROJESİ VE UYGULAMA DANIŞMANLIĞI

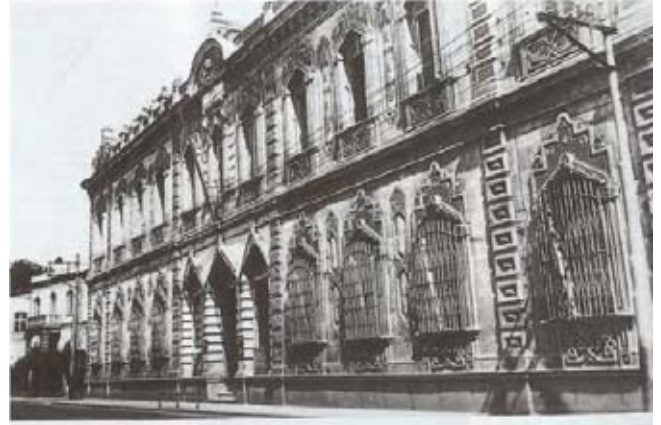
Koordinatör	: Prof. Dr. Ahmet EYÜCE
Proje Sorumluları	: Yrd. Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU, Ar. Gör. Mine HAMAMCIOĞLU
Yardımcılar	: Deniz GÜNER, İlker ÖZDEL, Ebru KANDİLCİ, İsmet KÖSEOĞLU, Neşe KÖSE, Çiçek AKTUNA
Müteahhit	: Yapı Merkezi
Strüktürel Danışmanlık	: İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi
İşveren	: İzmir Valiliği

İzmir İli, Konak İlçesi Mithatpaşa Caddesi üzerinde bulunan tarihi yapı İzmir 1 numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 02.03.1989 gün ve 847 sayılı kararında Kentsel Sit Alanı içinde 2.grup olarak tescilli, geçmiş yıllardan İzmir'e kalan mimari bir miras olarak değer taşımaktadır.

Yapı, 31 Mart 1997 günü meydana gelen yangından sonra kullanılmaz duruma gelmiştir. Tarihi anıt, 1891'den başlayarak yangın gününe kadar eğitim amaçlı olarak kullanılmıştır. Yerel yönetim, yapının Ekim 1997'de eğitime yeniden açılmasına karar vermiştir. Restorasyon projelerinin hazırlanması ve uygulamanın denetimini İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Fakültesi, Mimarî Restorasyon Bölümü üstlenmiştir.

Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi Binası; Osmanlı Devletinde 19. yüzyılın ikinci yarısından sonra görülen; Neoklasik mimari özelliklerini koruyarak günümüze kadar getirmesi bakımından tarihi bir öneme sahiptir.

Kuzeydeki giriş cephesi ile Mithatpaşa Caddesi'ne mimari bir katkıda bulunan yapı; plan, cephe, yapı tekniği, malzeme kullanımı, mekân özellikleri ve oluşturduğu yapı grubu açısından karakteristik özelliklere sahiptir. Kısmi bir bodrum ve ara kat ile iki normal kattan oluşan yapı, kuzey-güney doğrultusunda uzunlamasına dikdörtgen planlıdır. Zemin kat ve birinci kat, bir orta avlu ve ona kuzeyde bitişik şeref merdiveni çevresindeki dolaşım koridoru etrafında düzenlenmiş mekânlardan oluşur. Bodrum kat; orta avlu ve çevresindeki revaklar dışında yapının dört yönünde, ara kat ise doğuda ve güneyde kısmi olarak düzenlenmiştir.

Yapının bodrum katı, yağma taş duvar olarak, ara kat ile zemin ve birinci kat ise birleşik bir duvar konstrüksiyonuyla inşa edilmiştir. Katlar arasında volta döşeme sistemi uygulanmıştır. Yapının ahşap makaslı kiremit örtülü çatısı; yüksekliği daha fazla tutulmuş güneydeki oda hariç, yangın sırasında tümüyle yok olmuştur.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mimarlık Fakültesi Mimarî Restorasyon Bölümü'nce hazırlanan ve kurulca onaylanan restorasyon projesinin genel ilkesi, yapının özgün niteliklerini koruyarak onarım kararlarını yönlendirmek olmuştur. Bu yaklaşımla projede, mevcut plan, cephe, strüktür, mimari elemanlar ve malzemenin özgün karakterleriyle korunmasına çalışılmış, yapılacak yenilemelerde, günümüz teknolojilerinden yararlanırken mimari özellikleri kaybetmeme kaygısı taşınmıştır.

PROJE: Temmuz - Ağustos 2001

İZMİR, URLA, DENİZLİ MAHALLESİ TARİHİ ÇAMAŞIRHANE RESTORASYON PROJESİ

Proje Yöneticisi : Doç. Dr . Başak İPEKOĞLU
İşveren : Derya AKDURAK, Mimar, MAKOMİM, İzmir

Restorasyondan önce

Restorasyondan sonra

Urla'nın Denizli Köyü'nde Denizli Caddesi üzerinde bulunan eski çamaşırhanenin onarımı kapsamında, yapıya herhangi bir işlev verilmeden, bir kültür varlığı olarak kendisini sergileyerek özgün halinde korunması sağlanmıştır. Yapılacak inşai uygulamaları yönlendirmek için gerekli onarım projelerinin hazırlanması amaçlanmıştır.

Çamaşırhane yapısı, bir çeşmeye bitişik olarak inşa edilmiştir ve bir motorlu taşıt yolu olan Denizli Caddesi'nin kuzeyinde yer alır. Beden duvarları, moloz taştan inşa edilmiş yapının, tek eğimli ahşap çatı olan üst örtüsü tümüyle tahrip olmuş durumdadır. Moloz taş duvarların çamur harçla örülmüş olduğu belirlenmiştir.

Yapıyla ilgili herhangi bir yazılı kaynağa rastlanmamıştır. Çamaşırhane yapıları, Urla çevresindeki köy yerleşmelerinde her mahalleye bir tane olacak şekilde inşa edilmiş sosyal amaçlı yapılardır. Yapılar, mütevazı bir kitle olarak moloz taştan inşa edilmişler ve duvar yüzeyleri sıvanmamıştır. Bunlar, Urla çevresindeki Osmanlı dönemi kültür izlerini göstermeleri açısından tarihi birer değerdir ve kültür mirasımız içinde büyük bir sosyal anlam taşımaktadırlar. Çalışma konusu çamaşırhanenin onarım projesi, 1/200, 1/50, 1/20 ve 1/10 ölçeklerdeki çizimleri ve gerekli detayları içerecek şekilde hazırlanmıştır.

PROJE: Ekim-Kasım 2001

**ANAMUR VE SİLİFKE KALELERİ TAŞ BOZULMA SORUNLARININ
KORUMA AMAÇLI OLARAK İNCELENMESİ**

Proje Yöneticisi : Doç. Dr. Hasan BÖKE

İşveren : İ. Yavuz ÖZKAYA, Mimar Restoratör, PROMET Proje Mimarlık Restorasyon Şti., Ankara

Anamur ve Silifke kaleleri çok sayıda arkeolojik ve doğal güzelliklere sahip bir alanın içinde yer almaktadır. Bu kaleler doğa koşullarının tahribatına rağmen günümüze kadar varlıklarını sürdürebilmiştir.

Bu çalışmada, yüzlerce yıl süren bu tahribatın etkilerinin görsel tesbiti ve olası kaynakları belirlenmiştir. Bu gözlemler ışığında koruma müdahalelerinden önce arazide ve laboratuvarında yapılması gerekli olan temel çalışmalar tanımlanmıştır.

Ocak-Şubat 2001

**İZMİR, ADNAN SAYGUN SANAT MERKEZİ PROJESİ KAPSAMINDA ELE ALINAN
GÜZELYALI'DAKİ TARİHİ TRAMVAY DEPOLARINA AİT YAPI KALINTILARININ
RESTORASYON PROJESİ DANIŞMANLIĞI**

Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU

İşveren : Tefik Tozkoparan, Mimar, Tozkoparan Mimarlık Bürosu, İzmir

İzmir-Güzelyalı'daki Eski Tramvay Depoları büyük oranda yıkılmış olup; yerine yapılması Belediyesince karar verilen Sanat Merkezi'nin projesi kapsamında yerine getirilmesi beklenen ön koşullardan biri de, tarihi depolara ait az miktardaki kalıntının korunması olmuştur.

Bu danışmanlık hizmeti kapsamında; eldeki kültür varlığının tanımlanması ve değerlendirilmesi yapılmış, koruma girdisine proje genelinde yaklaşımın kuramsal çerçevesi kalıntılar özelinde oluşturulmuştur.

Konak-Güzelyalı arasındaki atlı tramvay düzeni ve buna Konak vapur iskelesi aracılığı ile eklenen Karşıyaka'ya deniz bağlantısı, İzmir'de ilk toplu taşımacılığı 1884'den başlayarak sağlamıştı.

Tramvay bakım ve depolama işlevlerini üstlenmiş olan Güzelyalı'daki yapı öbeğinin günümüze ulaşan kalıntıları, 19. yüzyılda kent yapısında yaşanan dönüşüm sürecini temsil eden tarihi belgelerdendir.

Eski Tramvay Depolarına ait kalıntıların korunmasındaki ana yaklaşım, çağdaş koruma kuramlarının çerçevesi içinde belirlenmiştir. Tarihi değeri açısından korunması gereken özgün mimari veriler, restitüsyon çalışması sonunda netleştirilmiştir.

PROJE: Haziran-Temmuz 2002

AYDIN, KUŞADASI, KALEİÇİ BÖLGESİ - BOZKURT SOKAK CEPHE SAĞLIKLAŞTIRMA PROJESİ

Proje Ekibi : Özlem ÇİZER, Kader REYHAN, Sevinç ÇULCU
Proje Yöneticisi : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU
İşveren : Kuşadası Belediyesi

Sağlıklaştırma Öncesi Güneydoğu Cephesi

Sağlıklaştırma Sonrası Güneydoğu Cephesi

Sağlıklaştırma Öncesi Kuzeybatı Cephesi

Sağlıklaştırma Sonrası Kuzeybatı Cephesi

PROJE: Mayıs/Haziran 2003

**İZMİR, URLA, PRATİK KIZ SANAT OKULU DEPREM SONRASI ONARIM PROJESİ
VE UYGULAMA DANIŞMANLIĞI**

Proje Ekibi	: Elif UĞURLU, Kerem ŞERİFAKİ, Özlem ÇİZER, Kader REYHAN, Hasan BÖKE, Özlem ASLAN, : Işıl TALU, Sevinç ÇULCU
Proje Yöneticisi	: Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU
Taşıyıcı Sistem Analizi	: Muzaffer TUNÇAĞ, Necati UZAKGÖREN
Elektrik Mühendisi	: Ümit YILMAZ
Makina Mühendisi	: Naci UZAKGÖREN
İşveren	: Urla Kaymakamlığı

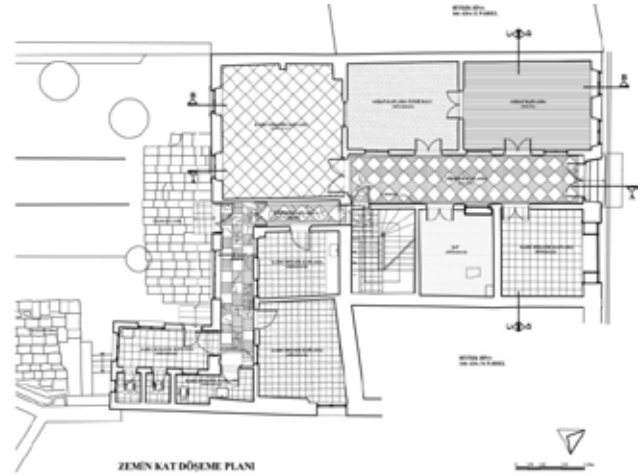
Urla Pratik Kız Sanat Okulu Binası, tarihi ve mimari özellikleri açısından, üzerinde konumlandığı Zafer Caddesi'ne katkı sağlayan önemli bir yapıdır. Yapı, uzun yıllar gerek özel, gerekse kamu mülkiyetinde kullanılarak günümüze ulaşmıştır. 2003 yılı Nisan ayında meydana gelen deprem, yapının mevcut onarım sorunlarına yeni yapısal sorunlar ekleyerek esaslı bir onarım gerektirmiştir. 19. yy. Rum konut mimari özelliklerini taşıyan yapı, Urla' da önemli bir ulaşım arteri olan tarihi Zafer Caddesi üzerinde konumlanmıştır. Yapının bulunduğu parsel, Zafer Caddesi' nin kuzeybatı kesimindedir. Batı yönünde Fabrika Arkası Sokak diğer yönlerde komşu parsellerle sınırlanmaktadır. Yapının kuzeydoğusunda, iki farklı kotta geniş bir bahçe düzenlenmiştir. Bahçede bir kuyu, eski bir ek yapıya ait olduğu düşünülen taş duvar izleri ile Fabrika Sokağına bitişik, depo olarak kullanılan iki ek yapı bulunmaktadır.

Caddeye bakan ön cephe, mimari özellikleriyle özgün niteliklere sahiptir. Cepheyi düşeyde sınırlayan pilastir benzeri kesme taş kaplamalar, saçak ve kat silmeleri, düşey dikdörtgen kemerli pencere açıklıkları, açıklık çevrelerinde yer alan kesme taş söveleri, demir pencere kepenkleri, süslemeli pencere altı konsolları, görkemli dökme demir giriş kapısı, balkon korkulukları, mermer balkon payandaları, yıldız biçimli bodrum kat havalandırma açıklıkları giriş cephesinin önemli mimari elemanlarıdır. Bahçeye bakan kuzeybatı cephe zaman içinde gerçekleştirilen müdahaleler sonucunda özgün mimari özelliklerini kısmen kaybetmiştir.

Yapının zemin ve birinci katında, dış duvarlar; içte ahşap iskelet, dışta yığma moloz taş sistemin bir arada kullanıldığı birleşik yapım sisteminde inşa edilmiştir. Dış duvar kalınlıkları 41 - 46 cm. arasında değişmektedir. İç duvarlar ahşap iskelet sisteminde. İç duvarların ortalama kalınlıkları 22 cm'dir. Katlar arasındaki döşemeler ahşap kirişlemedir.

Yapıda deprem öncesi, zemin katta yerden yükselen nem problemi vardır. Bu probleme karşı duvarlara yapılan seramik kaplamaların, duvarların iç yüzelerindeki ahşap elemanların ve kâgir malzemenin bozulmasına sebep olduğu düşünülmüştür. 10.04.2003 tarihinde meydana gelen deprem, yapının mevcut yapısal sorunlarının yanında yeni hasarlara yol açmıştır. Kuzeydoğu cephesinde, kalkan duvarı oluşturan ahşap iskelet sistemin taş dolgusu, bitişikteki tarihi binanın çatısına düşerek bu binanın çatısını ve birinci kat döşemesini hasara uğratmıştır.

Onarım kararlarında temel yaklaşım; yapının özgün niteliklerini koruyarak, deprem sonrası meydana gelen hasarların ve mevcut sorunların çözümü için uygun müdahalelerin gerçekleştirilmesidir. Yapı, onarımı gerçekleştirildikten sonra Pratik Kız Sanat Okulu olarak kullanılmaya devam etmiştir.

PROJE: Temmuz 2004

AYDIN, KUŞADASI, KALEİÇİ BÖLGESİ - KIŞLA SOKAK CEPHE SAĞLIKLAŞTIRMA PROJESİ

Proje Ekibi : Sait Özkal YÜREĞİR, Zeynep Gülden TEKET, Yunus Emre ARKAN, Eda Ezgi BİNGÜL
Proje Yöneticisi : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU
İşveren : Kuşadası Belediyesi

Sağlıklaştırma Öncesi Güneybatı Cephesi

Sağlıklaştırma Sonrası Güneybatı Cephesi

Sağlıklaştırma Öncesi Kuzeydoğu Cephesi

Sağlıklaştırma Sonrası Kuzeydoğu Cephesi

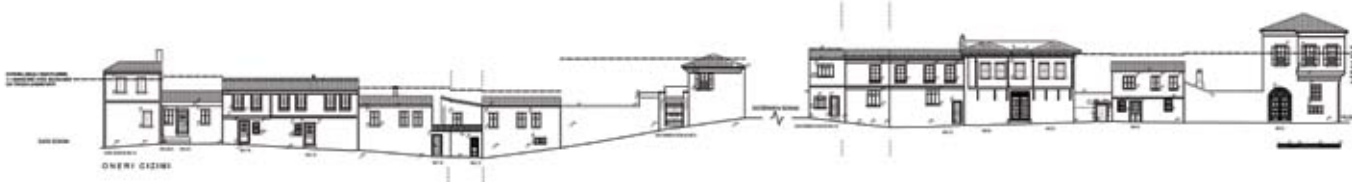
PROJE: Temmuz 2004

AYDIN, KUŞADASI, GÜMÜŞ SOKAK VE YILDIZ SOKAK CEPHE SAĞLIKLAŞTIRMA PROJESİ

Proje Ekibi : Y. Emre ARKAN, Z. Gülten TEKET, E. Ezgi BİNGÜL, N. Funda YAKA, Esra DİPBURUN, Bülent YARDIM, S. Özkal YÜREĞİR, Elif UĞURLU, Kerem ŞERİFAKİ
Proje Yöneticisi : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU
İşveren : Kuşadası Belediyesi

Gümüş Sokak - Sağlıklaştırma Öncesi Güneybatı Cephesi

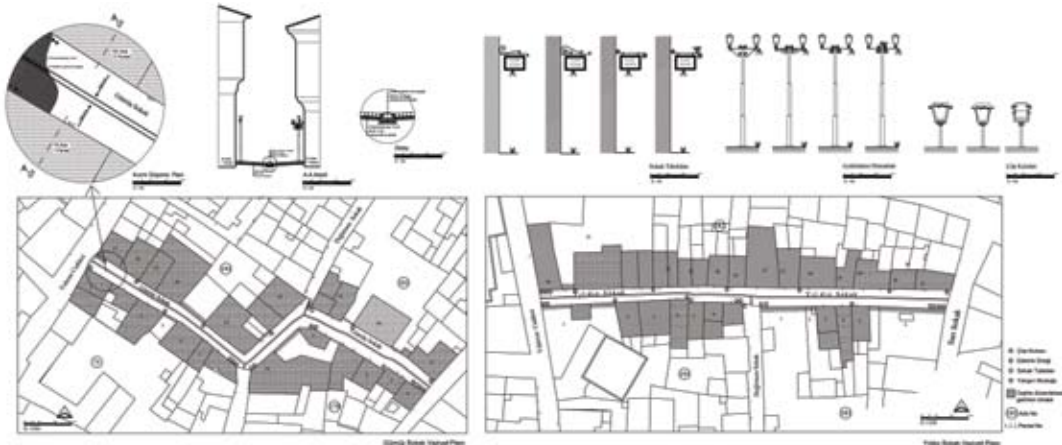
Gümüş Sokak - Sağlıklaştırma Sonrası Güneybatı Cephesi

Yıldız Sokak - Sağlıklaştırma Öncesi Kuzeydoğu Cephesi

Yıldız Sokak - Sağlıklaştırma Sonrası Kuzeydoğu Cephesi

PROJE: Ekim 2004/Ocak 2005 - UYGULAMA: Ağustos 2005/Eylül 2006

İZMİR, BASMANE, NEBAHAT TABAK EVİ RESTORASYON PROJESİ VE UYGULAMA DANIŞMANLIĞI

Proje Ekibi : Gülcan TOPRAK, Sevinç EĞERCİOĞLU, N. Funda YAKA
Arazi Yardımcıları : Ar. Gör. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Elif UĞURLU
Elektronik Teodolit Ölçümleri : Uzm. Ayşe Gül AFACAN, Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticileri : Yrd. Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU, Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU

Basmane Semtî'nde, Oteller Sokağına açılan 1299 Sokak üzerinde konumlanan yapı, 19. yüzyıl Rum konut mimarisi özelliklerini taşımaktadır. Yapının kuzey ve güney yönleri bitişik nizamda inşa edilmiş yapılarla sınırlanırken batı yönünde üç müstemilat yapısı ve geniş bir bahçe bulunmaktadır. İki normal kat ve bir bodrum kattan oluşan yapıya giriş, sokaktan basamaklarla yükseltilmiş giriş nişinden sofaya ulaşarak sağlanmıştır. Dikdörtgen planlı sofanın batı ucu bahçeye açılırken yaşama mekânları sofanın iki yanında sıralanmıştır. Üst katta da mekânlar, alt kattaki mekân dağılımını yineleyecek biçimde konumlanmakta olup, sofanın doğu ucu dövme demir konstrüksiyonlu, gösterişli bir cumba, batı ucu ise balkonla sonlandırılmıştır. Ön cephe, özgün mimari nitelikleri ile 1299 Sokağa katkı sağlayan estetik bir tasarım sergiler. Düşey, dikdörtgen, basık kemerli pencere açıklıkları, kepenkleri ve parmaklıkları, görkemli giriş kapısı, cumbası, pencere altı süslü panoları ve süslemeli saçak kornişleri, cepheyi sınırlayan korint stili pilastırlar cepheyi oluşturan mimari elemanlardır.

Yapının zemin ve birinci katında dış duvarlar, içte ahşap iskelet sistem, dışta yığma moloz taş sistemin bir arada kullanıldığı birleşik yapım sisteminde inşa edilmiştir. İç duvarlar ise ahşap iskelet sistemdir. Katlar arasında ahşap döşeme sistemi ile ahşap döşeme ve tavan kaplamaları özgün biçimi ile korunmuş durumdadır. Çatı ahşap oturtma sistemde ve kiremit kaplıdır.

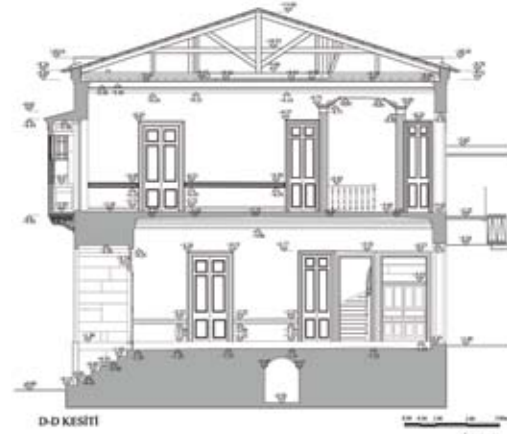
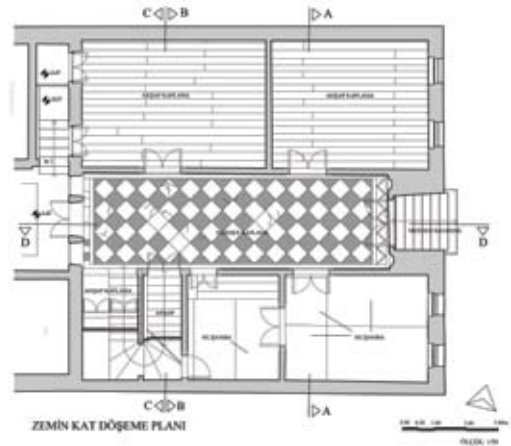
Konak Belediyesi tarafından yapının Semt Merkezi olarak kullanılması uygun görülmüştür.

Uygulama çalışmalarının genel ilkesi, korunabilecek durumdaki tüm özgün malzemenin yerinde onarılarak sağlamaştırılmasıdır. Restorasyon projesi kapsamında özgün taşıyıcı sistemin korunarak güçlendirilmesi uygun görülmüştür. Cumba bölümü ve kuzeydoğu köşede ayrılan duvarlar öncelikle onarılmıştır. Ayrılmalar, paslanmaz galvanizli metal bağlantı elemanları ile giderilmiştir. Çatıdan sızan sularla bozulmuş olan taşıyıcı ahşap elemanların hasarlı kısımları kesilip, aynı cins ahşaptan yeni parçalar konularak onarılmıştır. Bu bölümlerde ahşap iskelet sistemi oluşturan ahşap dikmeler metal bağlantılarıyla hem yığma duvara hem de birbirine bağlanmıştır. Ciddi biçimde bozulmuş durumdaki ön cephe süslemelerinin onarımında, hasarlı olan süslemeler kalıplara alınarak yenilenmiştir. Taş işçiliği olan kısımlarda hasarlı taşlar benzer özellikte taşlarla yenilenmiştir. Renk değişimine uğramış taş kaplama ve söveler temizlenerek korunmuş, sıva işçilikli yüzeyler özgün nitelikte malzeme ile yenilenmiştir.

Restorasyondan önce

Restorasyondan sonra

PROJE: Ekim 2003-Ocak 2004 / Ekim-Kasım 2006, UYGULAMA: Temmuz 2007-Haziran 2008

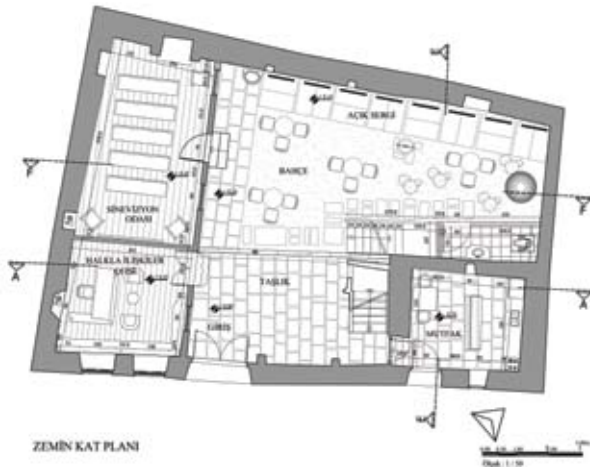
AYDIN, KUŞADASI, ÇALIKUŞU EVİ RESTORASYON PROJESİ VE UYGULAMA DANIŞMANLIĞI

Proje Ekibi	: E. Ezgi BİNGÜL, Z. Gülden TEKET, Bülent YARDIM, N. Funda YAKA
Arazi Yardımcıları	: Ar. Gör. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Elif UĞURLU
Elektronik Teodolit Ölç.	: Uzm. Ayşe Gül AFACAN, Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticisi	: Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU
Uygulama Danışmanlığı	: Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Ar. Gör. N. Funda YAKA, Ar. Gör. Kerem ŞERİFAKİ
Taşıyıcı Sistem Analizi	: Necati UZAKGÖREN (İnş. Müh.) - NU Mühendislik İnşaat Tesisat Tic. Ltd. Şti., İzmir, Bekir ŞAHİN (İnş. Müh.)

Çalığışu Evi, Camiatik Mahallesi'nde Yıldırım Caddesi ile Uğurlu Sokağın kesiştiği köşede konumlanmıştır. Yapının ana cephesi ve girişi, tarihi konut dokusunu kent merkezine bağlayan Yıldırım Caddesi üzerinde yer almaktadır. Köşe parselde konumlanmış olan Çalığışu Evi, Yıldırım Caddesi ve Uğurlu Sokak yönlerinde yapıya bitişik olarak inşa edilmiş iki müstemilat yapısına sahiptir.

Yapı, uzun yıllar kullanılmadığı için bakımsız kalmasına ve harap olmasına karşın özgün ahşap taşıyıcı sistemini, plan, mekân ve cephe özelliklerini, süsleme elemanlarını koruyarak günümüze ulaşmıştır. Yapım tarihi konusunda yayınlanmış bir kaynağa ulaşılammış olan yapı, 2001 yılından itibaren metruk durumda kalmıştır.

Kuşadası Belediyesi'nce 2003 yılında yapının kamulaştırılması ve yeni bir kullanım ile yaşatılması yönünde çalışmalar başlatılmıştır. Belediye Başkanlığı'nın isteği üzerine İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Fakültesi, Mimarî Restorasyon Bölümü'nce yapının rölöve, restitüsyon çalışmaları ile restorasyon projesi hazırlanmış ve uygulama danışmanlığı yapılmıştır.

ZEMİN KAT PLANI

A - A KESİT

Çalığışu Evi'nin koruma çalışmaları kapsamında Kuşadası Belediyesi'nce kamulaştırma işlemleri gerçekleştirilmiştir. Belediye tarafından yapıya kültürel ve sosyal amaçlı bir kullanım uygun görülmüştür.

Restorasyon projesinde temel yaklaşım, yapının özgün mekân ve cephe özellikleri, yapım tekniği ve malzemelerini koruyarak yapısal hasarların giderilmesi, uyumsuz ve niteliksiz eklerin kaldırılması için uygun müdahale kararlarının alınması olmuştur. Bu doğrultuda özgün taşıyıcı sistemin korunarak güçlendirilmesine karar verilmiştir.

Kuşadası Belediyesi ve İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü tarafından kamu / üniversite işbirliği içinde gerçekleştirilen Çalığışu Evi'nin restorasyonu, bölgedeki tarihi konut yapılarının onarılması konusuna bir örnek oluşturması açısından önemlidir. Yapının kazandığı sosyal ve kültürel amaçlı kullanım ise halkın hizmetine sunulması açısından büyük bir anlam taşımaktadır. Çalığışu Evi, yapılan onarım sonucu tarihi, kültürel ve mimari bir miras olarak Kuşadası'nın belleğinde yerini korumaya devam edecektir.

PROJE: Ekim - Kasım 2006

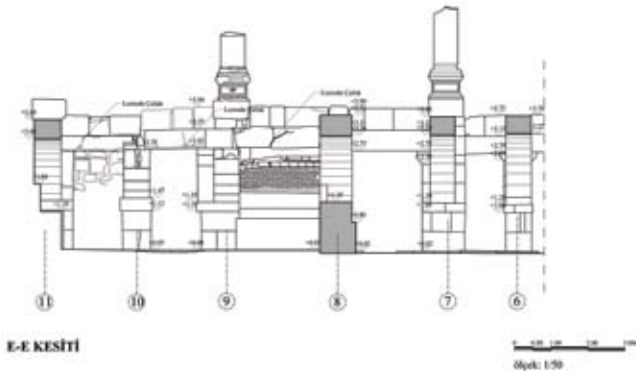
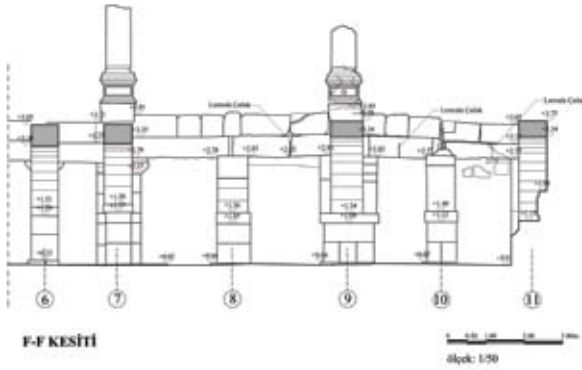
İZMİR, AGORA BATI STOA'DA HASARLI LENTOLARIN BELGELEME ÇALIŞMASI

Proje Sorumluları : Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Sarp TUNÇOKU, Kerem ŞERİFAKİ, Burcu IRGAT, N. Funda YAKA
İşveren : İzmir Ticaret Odası

İzmir, Agora'da 2002 yılından itibaren yeniden başlayan kazı araştırma ve koruma çalışmaları, İzmir Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü'nce sürdürülmektedir. Agora kazı alanı aynı zamanda yerli ve yabancı turistlerin ziyareti için açık hava müzesi olarak kullanılmaktadır. İzmir Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü'ne bağlı kazı başkanlığınca, ziyarete açık kısımlarda hayati tehlike oluşturabilecek strüktürel hasar tespitinin yapılarak belgelenmesi ve güçlendirme çalışmalarının gerçekleştirilmesi planlanmıştır.

Bu kapsamda, Batı Stoa'nın alt galerilerinden batı ve orta nefleri ayıran aks üzerinde 8. ve 11. akslar arasındaki lentoların ciddi strüktürel çatlaklar sonucu geçici desteklerle taşındığı tespit edilmiş, bu geçici durumun ileride yaratacağı ciddi sorunlar göz önüne alınarak 2006 yılı çalışma programı kapsamında bu bölgede güçlendirme onarımı yapılması planlanmıştır. Bu doğrultuda çalışma alanı, C-7 ve C-11 akslarında bulunan kemer ayakları ve bu ayaklar üzerinde bulunan lento görevini yüklenen taş bloklar ile bu ayaklara oturan kemerlerin bulunduğu alan olarak belirlenmiştir.

Yapı bölümü, geleneksel yöntemle, belirlenen sıfır hattına göre, planda üçgenleme tekniği, kesit ve cephelerde düşey ve yatay koordinatlar yardımıyla 1/50 ölçeğin gerektirdiği ayrıntıda ölçülmüş ve çizimler, AutoCAD 2000 çizim programında hazırlanmıştır. Rölöve çizimleri, çalışma alanını gösteren kısmi plan, hasarlı lentoların batı ve doğudan kesit görüşlerini içeren kısmi kesitler ve bu alanda yer alan kemer ayaklarına oturan kemerlerin kesit görüşlerinden oluşmaktadır.

PROJE: Şubat-Haziran 2007, UYGULAMA: Mayıs 2008-Mayıs 2010

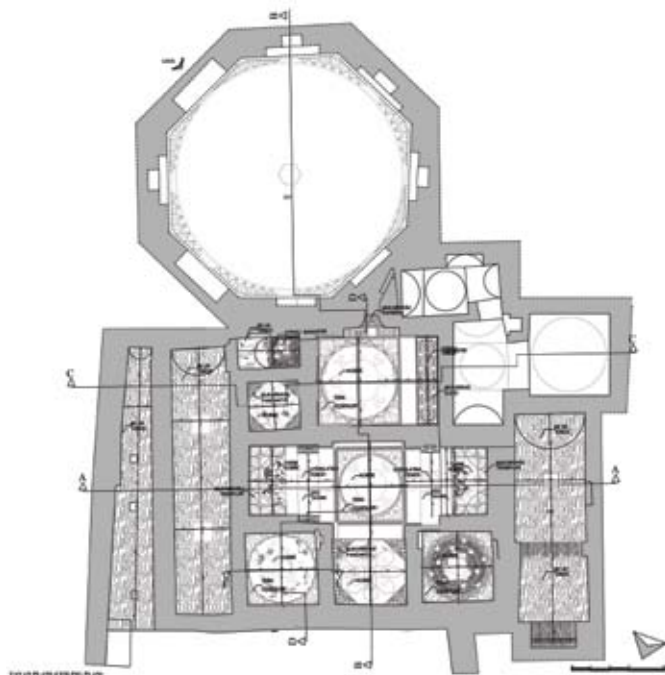
**İZMİR, TİRE, TAHTAKALE HAMAMI RESTORASYON PROJESİ VE
UYGULAMA DANIŞMANLIĞI**

Proje Ekibi	: Çağlayan Deniz KAPLAN, Fulya MURTEZAOĞLU, Gamze SAYGI, Sevinç ÇULCU
Arazi Yardımcısı	: Ar. Gör. Kader REYHAN
Proje Yöneticileri	: Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Yrd. Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU
Uygulama Danışmanlığı	: Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN, Ar. Gör. Fulya MURTEZAOĞLU
Taşıyıcı Sistem Analizi	: Kalan Mühendislik Mimarlık Tic. ve İnş. Ltd. Şti., Ankara

İzmir'in Tire İlçesi'nde, Yeni Mahalle, eski adıyla Yenipazar Mahallesi'nde yer alan Tahtakale Hamamı, çarşı içerisinde bulunan Tahtakale Meydanı'nın batısında, kuzey, güney ve doğu çevresi dükkanlarla sarmış bir konumda yer almaktadır. Yapıya ait herhangi bir kitabe bulunmamasıyla beraber, Yeşil İmaret Zaviyesi Vakfı'na ait bir çarşı hamamı olduğu, Halil Yahşi Bey'in 1441 tarihli vakfiyesinde belirtilmektedir. Tahtakale Hamamı, İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 12.12.1991 gün ve 3390 sayılı kararı ile tescil edilmiştir.

Tahtakale Hamamı, 115 ada, 11, 34 ve 44 parsellerde konumlanmıştır. Bu parsellerden 11 numaralı olan kısım, hamamın geçelik, su deposu ve erkekler kısmı ılıklik ve sıcaklik mekânlarının bulunduğu proje alanıdır. 34 parselde soyunmalık, ve 44 parselde ise kadınlar kısmı olarak düşünülen bölüm bulunmaktadır.

Mülkiyeti Belediye'ye ait olan proje alanının, koruma ve bulunduğu bölgeye kazandırılması amacıyla bir işlev verilerek kullanılması planlanmış ve bu doğrultuda onarımının yapılması için çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Restorasyondan önce

Restorasyondan sonra

Tire'nin geçmişte olduğu gibi günümüzde de yoğunluğunu koruyan ticaret merkezinde yer alan Tahtakale Hamamı'nın proje kapsamında olan erkekler kısmı ılıklik, sıcaklik, geçelik ve su deposu bölümlerinin, Tire'nin yöresel el sanatlarının (halı, keçe, beledi bezi vb) sergilenmesine ve tanıtılmasına yönelik olarak yeniden kullanılması düşünülmüştür.

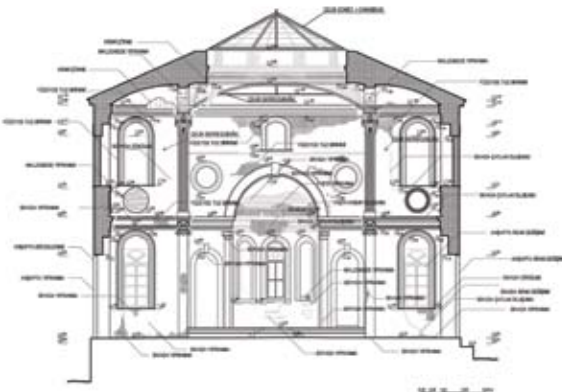
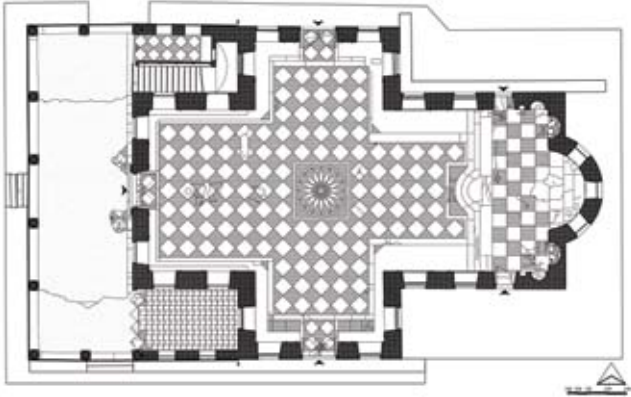
Yapılan müdahalelerin proje dahilindeki bölümlerde oluşan hasarları iyileştirecek, hamamın mimari özelliklerini bozmayacak ve ileride yapının diğer kısımlarına yapılacak koruma müdahaleleri ile bütünleşebilecek nitelikte olması dikkate alınmıştır.

PROJE DÖNEMİ: Şubat-Haziran 2004 / Ocak-Mart 2007, UYGULAMA: Ocak 2009-Aralık 2010

İZMİR, BASMANE, AYA VUKOLOS KİLİSESİ RESTORASYON PROJESİ VE UYGULAMA DANIŞMANLIĞI

Proje Ekibi	: Y. Emre ARKAN, E. Ezgi BİNGÜL, Esra DİPBURUN, Z. Gülden TEKET, S. Özkal YÜREĞİR, N. Funda YAKA, Bülent YARDIM, Kerem ŞERİFAKİ
Proje Yöneticileri	: Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU
Uygulama Danışmanlığı	: Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Ar. Gör. N. Funda YAKA, Uzm. Kerem ŞERİFAKİ
Taşıyıcı Sistem Analizi	: Necati UZAKGÖREN (İnş. Müh.)- NU Mühendislik İnşaat Tesisat Tic. Lti. Şti.
Elektronik Teodolit Ölç.	: Uzm. Ayşe Gül AFACAN, Cihat KÜÇÜKBOYACI

İzmir'de Basmane Semti'nde bulunan Aya Vukolos Kilisesi, Bornova'da bulunan Doğanbey Kilisesi ve Şirinyer'de bulunan İlyas Peygamber Kilisesi ile birlikte günümüze ulaşan üç Rum Ortodoks Kilisesinden en görkemli olanıdır. Yapının, Ortodoks Kilisesi olarak 1866 yılında inşa edilmeye başlandığı, kuzey girişinin üstünde yer alan kitabe yazılı olan tarihe göre de 1887 yılında inşaatın tamamlandığı ileri sürülebilir. Yapı, 19. yüzyıl Neoklasik mimari özelliklerin İzmir'deki ender temsilcilerinden biri olarak mimari ve tarihi değer taşımaktadır. Kilise, haç plan tipi ile Batı Anadolu'daki diğer Rum Ortodoks kiliselerinden farklı bir tasarım göstermekte ve mekânsal değer taşımaktadır. Aya Vukolos Kilisesi, İzmir'de 1922 yılında meydana gelen büyük yangından etkilenmemiştir. Yapının, Atatürk'ün isteği üzerine Cumhuriyetin ilanından sonra İzmir'de kurulan ilk müze olarak kullanılması tarihsel önemini artırmaktadır. Müze olarak 1984 yılına kadar hizmet veren yapı, daha sonra Kültür Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü tarafından çalışma salonu ve depo olarak kullanılmıştır. Bu dönemde bir yangın geçirdiği ve sonrasında kullanılmadığı için bakımsız kalmıştır.

Restorasyondan önce

Restorasyondan sonra

Mülkiyeti Maliye Hazinesine ait olan ve 2003 yılı Temmuz ayında İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne tahsis edilen Kilise ve müştemilatlarının rölöve, restitüsyon çalışmaları ve restorasyon projeleri Belediyenin talebi üzerine İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Fakültesi, Mimarî Restorasyon Bölümü tarafından hazırlanmış ve uygulama danışmanlığı yapılmıştır. Restorasyon uygulaması 2009-2010 yıllarında gerçekleştirilen yapı, günümüzde Kültür ve Sanat Merkezi olarak kullanılmaktadır.

PROJE: Ekim 2010/Kasım 2012

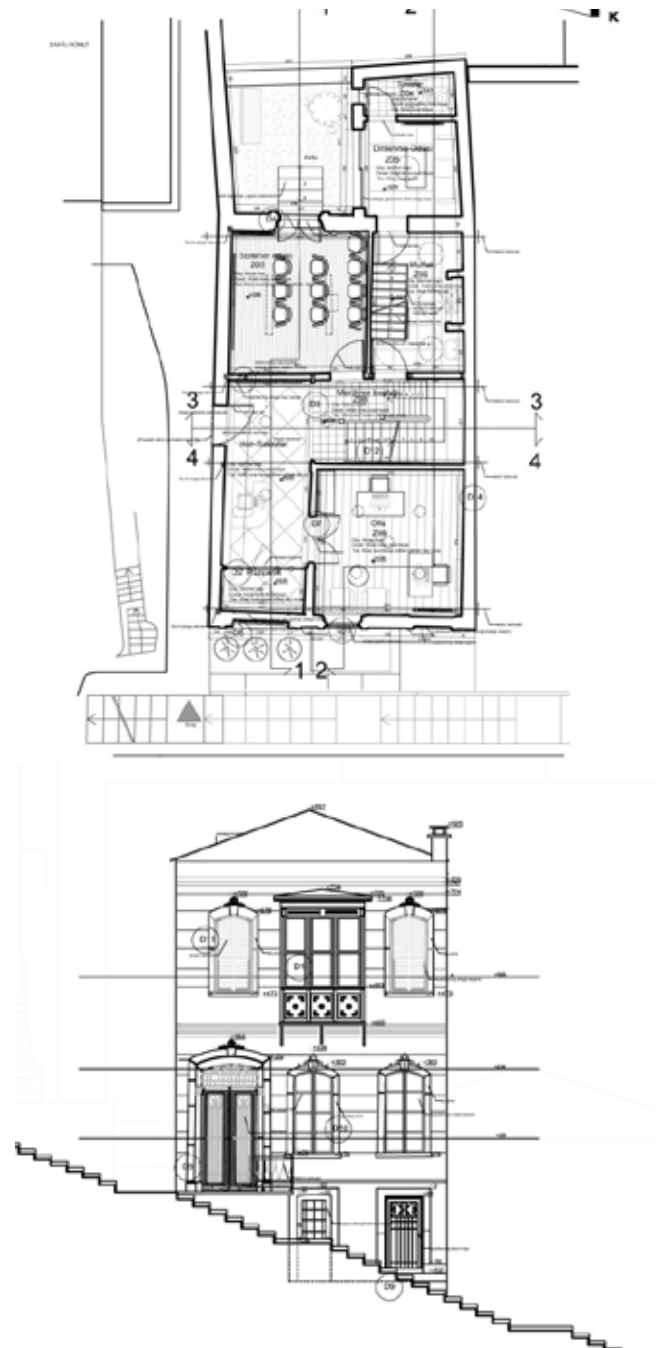
İZMİR, KARATAŞ 269 SOKAK'TA TARİHİ BİR KONUTUN RESTORASYON PROJESİ

Proje Ekibi	: H. Barış BALTA, Suna BÜYÜKKILIÇ, Esra KIRTAŞ, Ezgi PEHLİVAN, Funda UYGUN
Arazi Yardımcıları	: Uzm. Elif UĞURLU SAĞIN, Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN, Ar. Gör. Fulya MURTEZAOĞLU
Elektronik Teodolit Ölç.	: Uzm. Kerem ŞERİFAKİ
Proje Yöneticileri	: Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU TURAN, Ar. Gör. Dr. F. Nurşen KUL
İşveren	: T.C. İzmir İli, Konak Belediye Başkanlığı, Gecekondu ve Sosyal Konutlar Müdürlüğü

Mimari özellikleriyle 19. yüzyıl sonuna tarihlenebilecek tarihi konut yapısı, İzmir İli, Konak İlçesi, Karataş Semti, Akın Simav Mahallesi, 269 Sokak, 12 numarada yer almakta olup 115 pafta, 662 ada, 38 parselde kayıtlıdır. İzmir 1 No.lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 29.11.2001 gün ve 9674 sayılı kararı ile 2. grup korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir. Yapı; ana kütle (10.70 x 6.70 m), servis kütle (3.65 x 2.90 m) ve duvarlarla çevrili arka avludan (3.65 x 3.80 m) oluşmaktadır. Ana kütle iki katlı olup kısmi arakadı ve kuzey doğusunda kısmi bodrumu bulunmaktadır. Bir döneme kadar denize ve asansör manzarasına hakim olan cumbası yapının dar giriş cephesinde, orta eksende yer almakta; güney yanda yer alan giriş kapısı cepheye asimetrik özellik kazandırmaktadır. Yapı bugün terk edilmiş ve bakımsız durumda olup yıkılma tehlikesi göstermektedir. 2011 yılı içinde Konak Belediyesi'nce kamulaştırılmıştır.

Projenin amacı, yapının koruma sorunlarını değerlendirerek koruma müdahalelerini yönlendirecek uygulama kararlarını ortaya koyarak yapının semt merkezi olarak yeniden işlevlendirilmesidir. Çalışmanın yöntemini ise geleneksel ve takeometrik tekniklerle belgeleme, görsel analiz, haritalama, arşiv araştırması, tarihi araştırma, karşılaştırmalı çalışma, değerlendirme ve karar oluşturmaktır. Belgeleme çalışması Ekim 2010'da gerçekleştirilmiştir. Şubat 2011'de yerinde yapılan incelemede yapının kuzey duvarının kısmen yıkıldığı, bu duvarlara komşu birinci kat döşemelerinin çöktüğü, cumbadaki hasarların ilerlediği görülmüştür. Şubat 2011'deki hasarlar gözlemlere dayalı olarak çizimler üzerine aktarılmış ve yeni çizimler hazırlanmıştır.

19. yüzyıl sonu konutunun; şimdiki sahibi olan Konak Belediyesi'nce Semt Merkezi olarak kullanımı için gerekli mekânsal çözümler; koruma kuramları çerçevesinde değerlendirilmiştir. Kısmen yıkık durumdaki yapının sağlamlaştırılmasında izlenecek ilkeler ortaya konmuştur. Çağdaş konfor koşullarının oluşturulması ilkeleri belirlenmiştir. İklimlendirme, aydınlatma, su ve güvenlik tesisatlarının projeleri restorasyon projesi ile uyumlu ve iş birliği içinde hazırlanmıştır.

Ocak-Haziran 2011

URLA, UZUNKUYU, İLKÖĞRETİM OKULU BAHÇESİNDE YER ALAN ESKİ OKUL BİNASININ RESTORASYON PROJESİ

Proje Ekibi	: Ar. Gör. Dr. F. Nurşen KUL, Ar. Gör. Özge MUTLU
Arazi Yardımcıları	: Uzm. Elif UĞURLU SAĞIN, Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN, Ar. Gör. Fulya MURTEZAOĞLU, Ar. Gör. Funda UYGUN
Elektronik Teodolit Ölç.	: Doğay KORKMAZ, Uzm. Ayşe Gül AFACAN, Cihat KÜÇÜKBOYACI
Taşıyıcı Sistem Analizi	: Necati UZAKGÖREN (İnş. Müh.) NU Mühendislik İnşaat Tesisat Tic. Lti. Şti.
İşveren	: Urla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

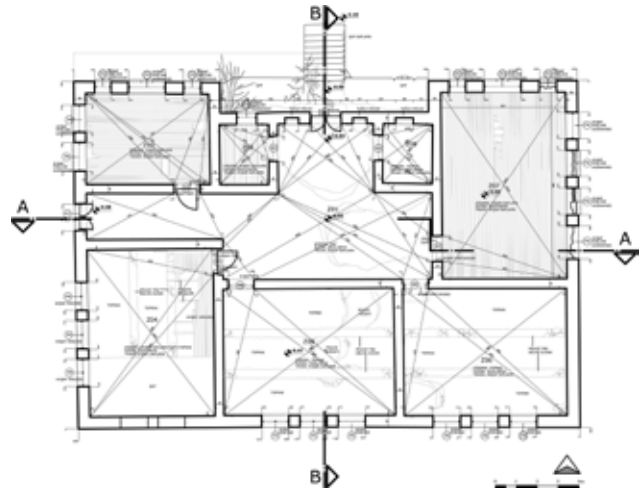
İzmir İli, Urla İlçesi Uzunkuyu Köyü'nde yer alan Uzunkuyu Mektebi; dört farklı yapıyla eğitim veren Uzunkuyu İlköğretim Okulu ile aynı bahçe içerisinde yer almaktadır.

Urla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, sözkonusu eski okul binasını restore ettirmek istemesi sebebiyle İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Fakültesi, Mimarî Restorasyon Bölümüne başvurmuş ve Koruma Kurulu Müdürlüğü'nce eksik olduğu belirtilen ve tamamlanması istenen rapor ve analizlerin hazırlanmasını 24.01.2011 tarih ve 278 sayılı yazıyla talep etmiştir. Tamamlanan çalışma, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Fakültesi, Mimarî Restorasyon Bölümü tarafından karşılıksız bir yardım olarak hazırlanmıştır.

Avlunun güneyinde yer alan tek katlı yapı, dıştan 24x16,5m ölçülere ve 398m² taban alanına sahiptir. Doğu-batı doğrultusunda konumlanan yapıya giriş; eğimli arazi yüzünden oluşan kot farkından dolayı iki metre yükselen bir merdivenle ulaşılan ve kuzey duvarı üzerinde yer alan ana kapıdan sağlanmaktadır. Yapıya girildiğinde sağında ve solunda birer servis mekânının yer aldığı dolaşım mekânı güney yönde genişleyerek etrafında beş adet dersliğin konumlandığı daha büyük bir dolaşım mekânına dönüşmektedir.

Yapı, tamamı yığma duvarlardan oluşan düşey taşıyıcıların ahşap oturma çatıyı taşıdığı bir sistemle inşa edilmiştir. Yapının dış duvarları; açıklık kenarlarında ve köşelerde kesme taş örgü, diğer bölümlerde ise kaba yonu ve moloz taş örgüden oluşmaktadır. Bu örgünün bağlayıcı malzemesi kireç harçtır.

Yapıda gözlemlenen strüktürel ve malzeme sorunlarının en önemli sebebi, bakımsızlık nedeniyle çatı üst örtüsünün bozulmasıdır. Üst örtünün bozulan yerlerinden suyun yapı içine girmesi sebebiyle çatıyı oluşturan ahşap elemanların bir bölümü çürümüş, çürüyen elemanların strüktürel niteliklerini kaybetmiş olması çatıda yer yer çökmelere neden olmuştur.

İzmir'de Erken Cumhuriyet döneminde inşa edilmiş ilkokul binaları içinde özgün yapı-açık alan, özgün biçimsel ve yapısal özelliklerini koruyabilen çok az sayıdaki yapıdan biri olan Uzunkuyu Mektebi'nin önerilen restorasyon projesinde bu özgün niteliklerin korunması, yapısal sorunların giderilmesi, kaybedilen özgün niteliklerin ve değerlerin kullanım koşulları elverdiği ölçüde yeniden kazandırılması önerilmiştir.

Yapılacak müdahalelerin; restitüsyon bilinirlik derecelerini de göz önünde bulundurarak, özgün malzeme, form ve detaylarla çözümlenmesi önerilmiştir. Yapının kullanımından kaynaklanacak müdahalelerde modern malzeme ve teknik kullanımı önerilmiştir.

PROJE: Ekim – Aralık 2012

**KUŞADASI, CAMİATİK MAHALLESİ, GÜMÜŞ SOKAK NO: 2, YILDIRIM CADDESİ
NO: 51 DE BULUNAN GELENEKSEL KONUTUN RESTORASYON PROJESİ**

Proje Sorumluları : Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Uzm. Elif UĞURLU SAĞIN
Elektronik Teodolit Ölç. : Cihat KÜÇÜKBOYACI
İşveren : Kuşadası Belediyesi

Aydın İli, Kuşadası İlçesi, Camiatik Mahallesi, Gümüş Sokak'ta bulunan tarihi konut yapısının rölöve, restitüsyon çalışmaları ve restorasyon projesi yapının özgün niteliklerinin korunmasını hedeflemiştir. Kuşadası Belediyesi'nce kamulaştırılmış olan yapının sosyal ve kültürel amaçlı fonksiyon verilerek kamu yararına kullanılması yönündeki kararı doğrultusunda gerekli arazi ve çizim çalışmaları yapılarak daha önce İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimari Restorasyon Bölümü tarafından hazırlanan rölöve ve restitüsyon çizimleri ile restorasyon projeleri yine İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimari Restorasyon Bölümü öğretim elemanları Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Y.Mimar, Dr. Elif UĞURLU SAĞIN ve Y.Mimar, Kerem ŞERİFAKİ tarafından düzeltilerek yeniden hazırlanmıştır.

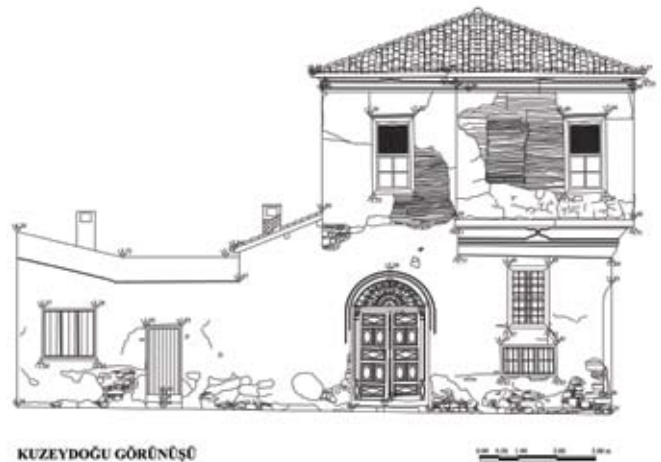
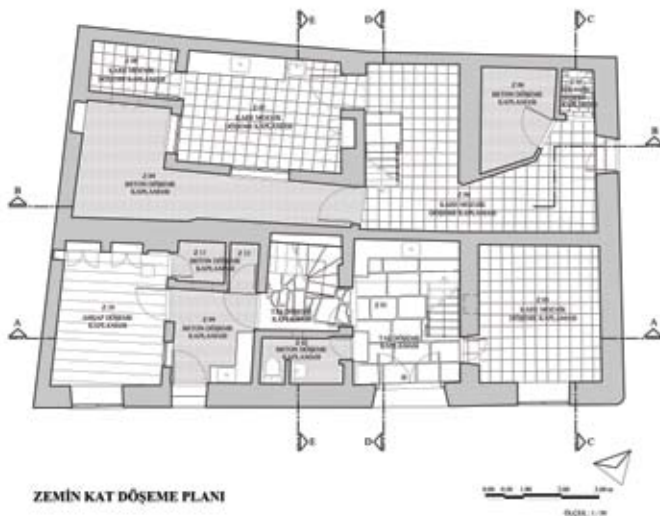
Yapı, Gümüş Sokak ve Yıldırım Caddesi'nin kesiştiği köşe parselde konumlanmıştır. İki katlı yapı, ara kata da sahiptir. Tarihi konut; plan ve cephe özellikleri, özgün yapı tekniği ve malzemeleri, düşey dikdörtgen ahşap giyotin pencereleri, oval tepe pencereleri, ahşap iki kanatlı tepe pencere giriş kapısı, köşe çıkması, dar saçakları, bitki ve kuş motifli çıkma ve saçak altı süslemeleri ile 19. yüzyıl Osmanlı dönemi Kuşadası evlerinin en korunmuş örneklerinden birini oluşturmaktadır.

Yapı; konumu, tarihi ve mimari özelliklerinin yanı sıra simgesel önemi ile de bölgenin kültürel belleğine katkıda bulunmaktadır. Bölgede yaşayanlar, Türk roman edebiyatının önemli yazarlarından Reşat Nuri Güntekin'in, bu evde bir süre yaşamış olduğunu, bu sürede karşı evde yaşayan bir öğretmenden esinlenerek "Çalıkluş" isimli romanını yazmış olduğunu söylemektedir.

Bugün kullanılmayan ve boş olan yapı; eskime ve bakımsızlık nedenleriyle giderek tahrip olmaktadır.

Yapının restorasyon projesinde özgün mekân kurgusu ve dolaşım şemasının tekrar elde edilmesi, tarihi belge niteliği taşıyan nitelikli elemanların korunması, kaybolan ve özgün durumu bilinen parçaların tamamlanmasını içeren bir koruma yaklaşımı benimsenmiştir.

Research Highlights

Mimari Restorasyon Bölümü

Öğrenci Projeleri

RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, 2001-2002 GÜZ YARIYILI

İZMİR, BAYRAKLI, YAHYA PAŞA KONAĞI RESTORASYON PROJESİ

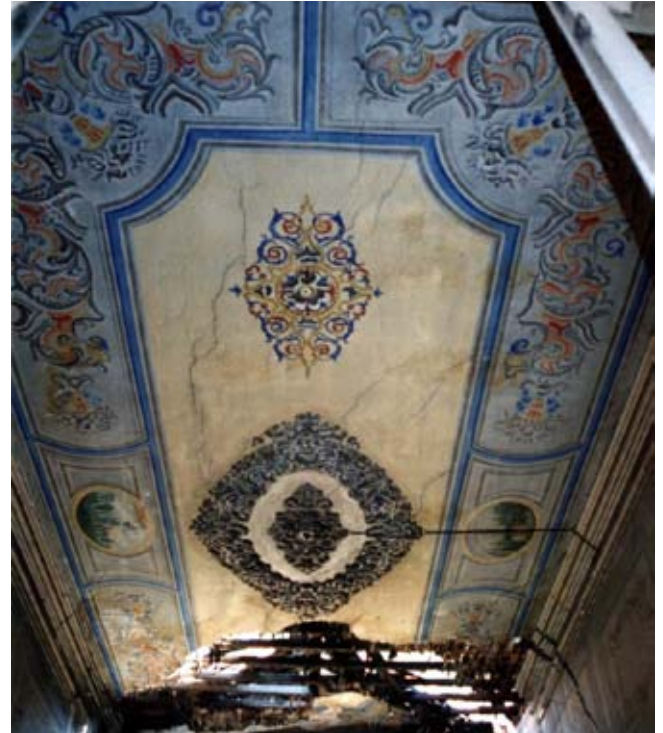
Hazırlayanlar	: Özlem ÇİZER, Kader REYHAN
Arazi Yardımcıları	: Doç. Dr. Hasan BÖKE, Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU
Elektronik Teodolit Ölç.	: Uzm. Ayşe Gül AFACAN
Proje Yöneticisi	: Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU

İzmir'in Bayraklı Semti'nde bulunan Yahya Paşa Konağı, konumu, tarihi kimliği ve mimari özellikleri ile 19. yy. aristokrat konutu olarak kentin kültürel belleğine katkıda bulunan önemli bir yapıdır. Konak, geniş bir bahçe içerisinde yer alan yapı grubundan oluşmaktadır. Ana kitleyi, bitişik olarak konumlanan harem, mabeyn ve selamlık kısımları oluşturmaktadır. Servis yapısı ve ahır yapısı, ayrı kitlelerdir. Planlama özellikleri, yapım tekniği ve malzeme kullanımı, özgün mimari elemanları ve zengin süsleme motifleri korunması gereken değerlerdir.

Ana kitleyi oluşturan harem iki katlı, mabeyn ve selamlık tek katlıdır. Bu yapı grubunda bodrum katı bulunmaktadır. Harem, T şeklindeki sofanın üç tarafında düzenlenen odalardan oluşan planlama özelliği gösterir. Harem ve selamlık arasında yer alan mabeyn, merkezdeki küçük bir açık alan etrafında düzenlenen iki oda ve iki koridordan oluşmaktadır. Selamlık, uzunlamasına dikdörtgen planlı sofanın üç tarafında düzenlenen odalardan oluşmaktadır.

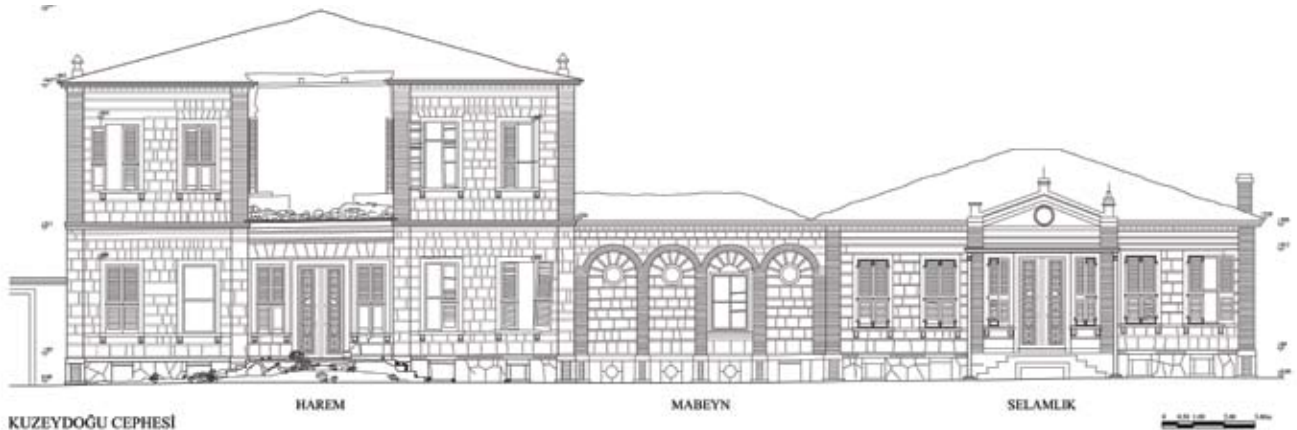
Duvarlar yığma sistem ve ahşap karkas sistemden oluşan birleşik konstrüksiyon sistemi ile inşa edilmiştir. Duvarların iç yüzeylerinde yer alan ahşap karkas sistem, dış kısımdaki yığma sistem ile bağlantılı olarak çalışmaktadır. Haremin giriş cephesi kısmen yıkılmış durumdadır. Çatıdan giren yağmur suları malzeme bozulmalarının nedenini oluşturmaktadır. Özgün mimari elemanlarının çoğu kayıptır.

Konağın korunması için 2001 yılında Karşıyaka Belediyesi günümüzde Bayraklı Belediyesi tarafından kamulaştırılması ve yeni bir kullanım ile yaşatılması yönünde başlatılan çalışmalar devam etmektedir. Yerel idarenin bu yaklaşımı doğrultusunda; yapı İYTE Mimari Restorasyon Bölümü'nce 2001 yılında incelenerek, röleve çizimleri ve fotoğraflarla belgelenmiş, analiz çalışmaları ile mekânlar ve mimari elemanlar irdelenmiş, değişmişlik durumları belirlenmiş,

yapısal özellikler ve bozulmalar incelenmiştir. Tarihi araştırma ve restitüsyon çalışmaları ile yapının özgün durumuna ilişkin bilgiler oluşturulmuş ve elde edilen veriler doğrultusunda onarım için ön kararlar geliştirilmiştir.

Karşıyaka Belediyesi'nin önerisi doğrultusunda yapının işitme engelli çocuklara yönelik eğitim ve sağlık merkezi işlevi ile yeniden kullanılması uygun bulunmuştur.

RES 511 TARİHİ ÇEVRENİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ YÖNTEMLERİ, 2001-2002 GÜZ YARIYILI

İZMİR, BAYRAKLI, KENTSEL SİT ALANI TESPİT, ANALİZ VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

Hazırlayanlar : Özlem ÇİZER, Kader REYHAN, Deniz TİBET
Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU

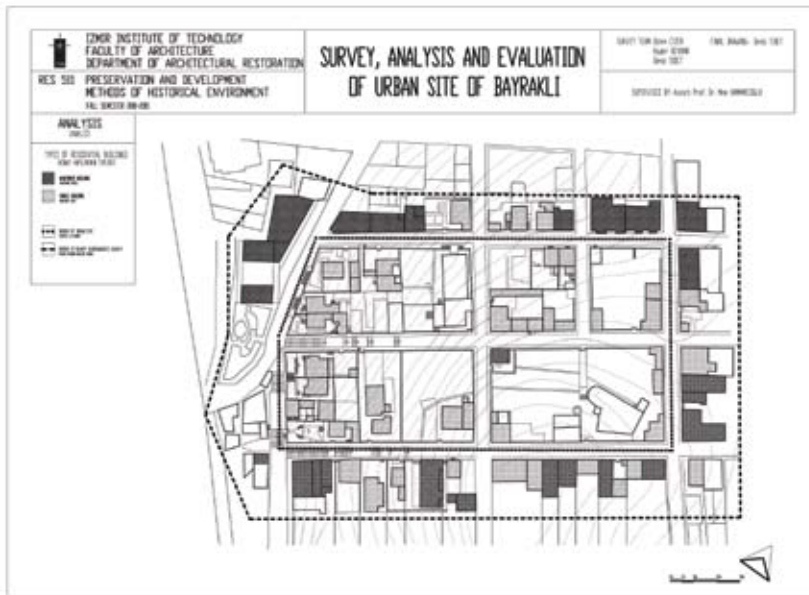
Çalışma alanı; İzmir'in 19. yüzyılın ikinci yarısında aldığı yoğun göçlerin sonucunda planlanmış yerleşimlerdenidir. İzmir İli, Bayraklı İlçesinde, Bayraklı Smyrna Arkeolojik Sit Alanının kuzeybatısında, Fuat Edip Baksı Mahallesi'nde yer alan Bayraklı Kentsel Sit Alanı 3 ha büyüklüğünde olup eğimli bir arazide konumlanmıştır. Güneyindeki Bayraklı Üst Geçidi ve Metro İstasyonuna yürüyüş mesafesindedir. Beş yapı adasından oluşan çalışma alanı, batısında Cüneyt Süvarioğulları Caddesi ve demiryolu ile sınırlanmış olup diğer yönlerden çoğunlukla apartman yapılarından oluşan kentsel doku ile kuşatılmıştır. Ancak gridal düzende kurgulanmış yapı adaları, denize dik merdivenli sokaklar ve körfez manzarasına hakim, bahçeli evlerden oluşan tarihsel yerleşme düzeninin izleri alanın çevresinde de gözlemlenebilmektedir. Evler, iki ya da üç katlı olup neoklasik görünümleri ve dönemleri için modern mekân kurguları ve yapım teknikleri ile geç 19. Yüzyıl İzmir konutunun tipik temsilcileridir. Alanın güneyinde, özgünde sahilde yer alan Yahya Paşa Konağı ile buradaki konut dokusunun eş zamanlı olarak geliştiği bilinmektedir. Alandaki St. Antonie Katolik Kilisesinin yapımına 1903'de başlanmıştır. İzmir 1 Numaralı Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu tarafından alandaki tarihi konutlar 1988 yılında tescil edilmişlerdir. Alanda konut kullanımı süreklilik göstermekte olup özgün dolu-boş düzeni, topoğrafya-yapı ilişkileri, siluet ve peyzaj elemanları önemli oranda korunmuştur. Alanın özgünlük ve bütünselliğinin sürdürülmesini sağlayacak koruma planlaması kapsamında; niteliksiz ek yapıların ve katların ayıklanması, boşalmış parsellerin tarihsel niteliklerle uyumlu çağdaş tasarımlarla ele alınması, tarihsel konutların sağlıklılaştırılması gereklidir. Bayraklı Kentsel Sit Alanının kuzeybatısında kalan bölge, 2010'da Bayraklı Belediyesince Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı ilan edilmiş, karar İzmir Büyükşehir Belediyesince onaylanmış, 2012'de projelendirme çalışmaları başlamıştır. Bu dönüşüm ve gelişim alanının planlanması kapsamında, Bayraklı Kentsel Sit Alanı ile ilişkisinin değerlendirilmesi önem taşımaktadır.

Resim 1. Kentsel Sit Alanından körfeze bakış

Resim 2. Kentsel Sit Alanından Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanına bakış

Resim 3. Kentsel Sit Alanı ve yakın çevresindeki konut yapıları tiplerinin plan üzerinde gösterimi

Resim 4. 1611 Sokak ve St. Antonie Katolik Kilisesi

RES 502 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI II, 2001-2002 BAHAR YARIYILI

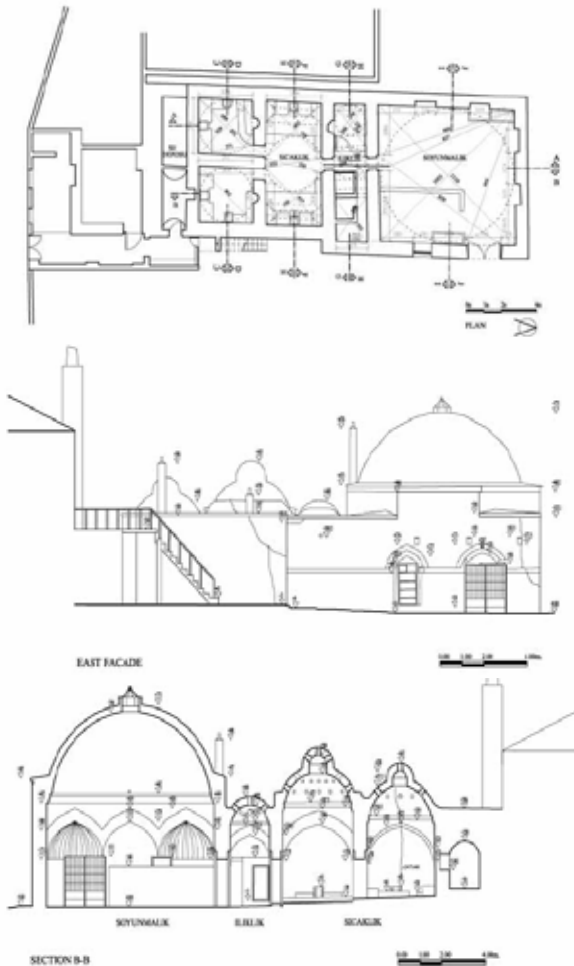
İZMİR, SEFERİHİSAR, BÜYÜK HAMAM RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar : Özlem ÇİZER, Kader REYHAN
Elektronik Teodolit Ölç. : Uzm. Ayşe Gül AFACAN
Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU

İzmir'in Seferihisar İlçesi'nde bulunan hamama Seferihisar kavşağından ilçe merkezine doğru uzanan Atatürk Caddesi'nin güneyindeki 3284 Sokak'tan ulaşılmaktadır. Yapı konut dokusu içerisinde yer almaktadır.

Türk hamam mimarisinin yakın çevredeki önemli örneklerinden birini oluşturmaktadır. Kapsamlı onarım sorunları olmadan tüm ana mekânları ve özgün strüktürü ile günümüze kadar ayakta kalabilmeyi başaran bu tarihi yapı, gün geçtikçe bakımsızlık nedeniyle tahrip olmaktadır. Bu çalışma, hamamın mimari özelliklerinin tanıtılması ile içerdiği değerlerin ve sorunların irdelenmesini amaçlayarak korunması yönünde alınacak kararlar için bir zemin oluşturmaktadır.

Seferihisar hamamı, soyunmalık, ılıkılık ve sıcaklık mekân dizisinden oluşan plan şeması ile Türk dönemi hamamlarının klasik mekân elemanlarına sahiptir.

Kubbeli soyunmalık mekânını namazlık, tuvalet ve usturalık mekânlarından oluşan ılıkılık; bunu da merkezi kubbeli ve uzunlamasına dikdörtgen planlı ana yıkanma mekânı ile çift halvetten oluşan sıcaklık izler. Bu mekânlar dizisi kuzeyden güneye doğru gelişerek güneydeki halvetlere bitişik olarak konumlanan su deposu ile sonlanır. Hamam, döneminin özgün yapım tekniğini ve malzemesini de açık bir biçimde sergilemektedir. Duvarlar moloz taş, tuğla ve harçtan oluşan yığma sistemle inşa edilirken, dış beden duvarları aynı zamanda iki hat boyunca tuğla sıralar arkasına gizlenmiş olan ahşap hatıllarla çevrelenerek desteklenmektedir. Giriş cephesi duvarı, almaşık teknikte iki-üç sıra tuğla-harç örgüsü ile çevrelenmiş devşirme taş bloklar ile daha düzenli bir örgü sistemine sahiptir. Dış duvar yüzeyleri sıvasız bırakılırken iç duvar yüzeyleri horasan siva ile sıvalıdır. Üst yapıyı, tuğla ve horasan harcıyla inşa edilmiş, horasan siva ile kaplı kubbe ve tonozlar oluşturur.

Yapı yalın plan geometrisi, soyunmalık-ılıkılık-sıcaklık mekân akışından oluşan plan şeması, özgün mimari elemanları, ısıtma-su-aydınlatma sistemlerinin ince kurgusu ve özgün yapım tekniği ile malzeme kullanımı bakımından ele alındığında hamamın, Anadolu'daki Türk dönemi hamam mimarisinin özelliklerini yansıttığı görülür. Kubbeli soyunmalığın halen ayakta olması, ılıkılıkta namazlık mekânına yer verilmesi ve sıcaklığın özgün mekân kurgusunun korunmuş olması hamama, yakın çevrede incelenen diğer hamamlar içerisinde tekil bir yapı olma özelliğini kazandırmaktadır. Tüm bu değerlere rağmen hamamın, kısmen yenilenmiş konut alanı içerisinde sıkışmış bir yapı olarak kalması, yapı-avlu-sokak ilişkisinin büyük ölçüde zedelenmiş olması, işlev değişikliklerinden kaynaklanan değişiklik sorunları ve malzeme bozulmaları dikkatle ele alınması gereken önemli sorunlardır. Korumacı bir yaklaşımla tüm bu sorunların giderilmesi ve yapının yeni bir işlevle kullanıma açılarak Seferihisar'a kazandırılması, anıtın devamlılığının sağlanması açısından son derece gereklidir.

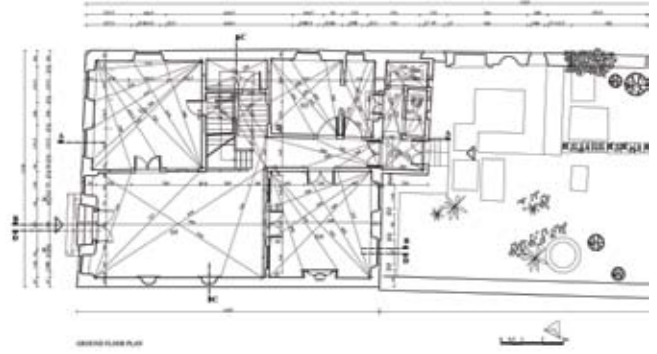
RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, 2002-2003 BAHAR YARIYILI

İZMİR, URLA'DA TARİHİ BİR KONUT YAPISI (ESKİ PTT) RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar : Özlem ASLAN, Sevinç ÇULCU, Kerem ŞERİFAKİ
Proje Yöneticisi : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU
Arazi Yardımcıları : Ar. Gör. Özlem ÇİZER
Elektronik Teodolit Ölç. : Uzm. Ayşe Gül AFACAN

Urla kentsel sit alanı içinde Yeni Mahalle, Postane Sokak'ta bulunan 1890 tarihli yapı Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından 1992 yılında tescil edilmiş sivil mimarlık örneğidir. Urla'da 19. yy. başlarında telgrafhane olarak kullanılmaya başlanan yapının bu bina olduğu düşünülmektedir. Bina 1990 yılına kadar postane işlevini sürdürmüş ve 1995 yılından beri boş bulunmaktadır.

Postane Sokak, bir konut bölgesidir. Üzerinde bulunan pek çok özgün 19. yy. Rum konut mimarisi örnekleriyle dikkat çekmektedir. Yapı, Postane Sokak ve Postane Arkası Sokağın kesişiminde yer alan yaklaşık 500 m²'lik bir köşe parselde iki normal kat, bir ara kat ve bir bodrum kat olarak inşa edilmiştir. Ana giriş, güneybatı yönündeki Postane Sokak üzerinde yer almaktadır. Cephenin güneydoğu tarafında bulunan giriş bir niş içine yerleştirilmiş ve her iki yanında iki dikey pencere ile vurgulanmıştır.

Zemin kat, özgün kullanımda günlük hayatın geçtiği yaşama mekânı, yemek odası, misafir odası ve servis mekânlarını kapsamaktadır. Postane kullanımı sırasında, yaşama mekânı; müşteri holü, misafir odası; gişe ve memur odası, yemek odası ise yönetim odası olarak hizmet vermiştir.

Postane Sokağa bakan ön cephe, özgün mimari özelliklere sahiptir. Görkemli boyutları, cephe düzeni, demir işçilikli giriş kapısı, dikey dikdörtgen kemerli pencere açıklıkları, açıklık çevrelerinde yer alan kesme taş söveleri, saçak ve ara kat silmeleri, kesme taş köşe pahtı ve benzeri özellikleriyle Postane Sokak silüetinde önemli bir yere sahiptir. Cephe karakterinin dikey açıklıklarla belirlendiği yapıda saçaklar ve ara kat silmesi yatay hatları oluşturmuştur.

Restorasyon projesinde yapının özgün niteliklerini koruyarak sorunlarının çözümüne yönelik kararlar geliştirilmiştir.

RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, 2002-2003 GÜZ YARIYILI

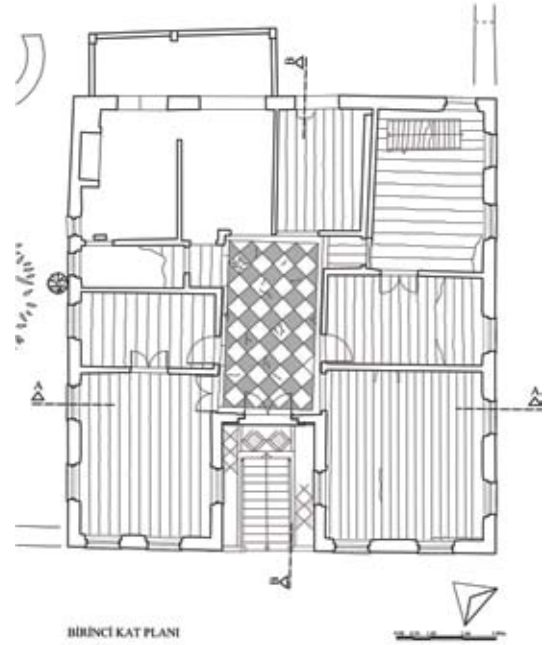
İZMİR, URLA'DA TARİHİ BİR KONUT YAPISI RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar : Işıl TALU, Elif UĞURLU
 Arazi Yardımcıları : Ar. Gör. Kader REYHAN
 Elektronik Teodolit Ölç. : Uzm. Ayşe Gül AFACAN
 Proje Yöneticisi : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU

İzmir İli, Urla İlçesi, Kentsel Sit Alanı içindeki Postane Sokak'ta yer alan, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Kurulu'nun 06.08.1992 gün ve 3895 sayılı kararı ile tescil edilmiş olan tarihi konut binası, içinde bulunduğu tarihi kent dokusu ve bu doku içindeki konumu nedeniyle özel ve önemli bir örnektir. Yapı, Postane Sokağın güneybatı yönünde, Postane Sokak ile Postane Arkası Sokağın kesiştiği köşede konumlanmıştır. İnşa tarihi tam olarak bilinmemekle birlikte, 19. yüzyıl Rum konut mimarisi özelliklerini taşıdığından dolayı yapının 19. yüzyıla ait olduğu düşünülmektedir. Kurtuluş Savaşı'yla Rum nüfusun Urla'yı terk etmesinin ardından, uzun yıllar Atatürk'ün muhafızlarından Celil Karakaya tarafından kullanılmıştır. Daha sonra bir süre boş kalan yapı, inceleme tarihindeki sahipleri tarafından satın alınmıştır. 1962 yılından itibaren çeşitli şahıslara kiralanmış olan yapının 1974 yılından beri kullanılmadığı bilinmektedir.

12.81 m. x 13.81 m. ölçülerinde bir alana oturan yapı; birbirinden bağımsız mekânlardan oluşan bir zemin kat ve ana girişin açıldığı bir dağılım mekânı etrafında düzenlenen mekânlardan oluşan birinci kattan oluşur. Zemin kat, birbirinden bağımsız dört ana mekân ve bir yardımcı mekândan oluşmaktadır.

Yapıda gözlenen hasarların büyük kısmı 1974 yılında meydana gelen depremin sonucunda ortaya çıkmıştır. Strüktür şemasındaki düzensizlikten dolayı yapı, bu depremden, çevre binalardan çok daha fazla etkilenmiştir.

Meydana gelen hasarların ardından, özellikle hasarlı bölgelerde yapılan bilinçsiz yapısal müdahalelerle yapıya büyük zararlar verilmiştir. Bunun yanında yapının uzun yıllar boş ve bakımsız kalması da sorunlarını arttırmıştır. Onarılmadığı için çatıdan sızan yağmur suyu yapıyı etkilemiş ve hasarlara sebep olmuştur. Yapı, bulunduğu alan içerisinde mimari özellikleri nedeniyle önemli bir yere sahiptir. Özellikle sokak kotundan yükseğe alınıp içeri çekilerek vurgulanmış girişi, kesme taş cephe kaplamaları, cephe düzenine uygun tasarlanmış bahçe duvarı gibi elemanlara sahip ön cephesiyle dikkat çeken yapı, geçirdiği depremlerde hasar görmüş, uzun yıllardır boş olmasından dolayı bakımsız kalmış, yapılan bilinçsiz müdahalelerle tahrip edilmiş ve yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır.

Restorasyon projesinde, yapının sorunlarının çözümüne ve özgün niteliklerinin korunmasına yönelik olarak müdahale kararları önerilmiştir.

RES 502 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI II, 2002-2003 BAHAR YARIYILI

İZMİR, KARABURUN'DA TARİHİ ZEYTİNYAĞI İŞLİKLERİ RESTORASYON PROJESİ

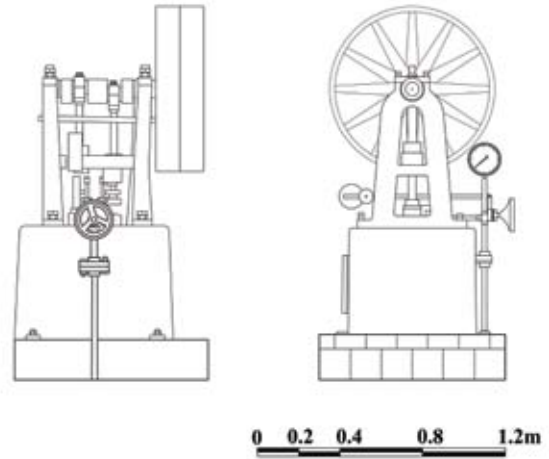
Hazırlayanlar	: Özlem ASLAN, Sevinç ÇULCU, Kerem ŞERİFAKİ, Işıl TALU, Elif UĞURLU
Arazi Yardımcıları	: Ar. Gör. Özlem ÇİZER, Ar. Gör. Kader REYHAN
Proje Yöneticisi	: Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU TURAN
Elektronik Teodolit Ölç.	: Uzm. Ayşe Gül AFACAN, Cihat KÜÇÜKBOYACI

Tarihi zeytinyağı işlikleri, Karaburun Yarımadası'nda, İzmir-Karaburun yolu üzerinde, Karaburun girişine 3 km. mesafede, Saip Köyü sınırları içinde yer almaktadır. Yarımada 2003 yılı Mart ayında yapılan gezilerde Saip ve Sarpıncık Köyleri'nde ikişer, Tepeboz, Kösedere ve Haseki Köyleri'nde birer adet olmak üzere toplam yedi adet geleneksel yöntemle üretim yapan zeytinyağı değirmeni saptanmıştır.

Çalışma konusu olan, Saip Köyü'nde birbirine çok yakın şekilde konumlanmış olan iki zeytinyağı değirmeni, oluşturdukları yapı grubu ile geleneksel zeytinyağı üretim teknolojisini ve bu teknolojinin geçirdiği değişimleri bir arada sergilemektedir.

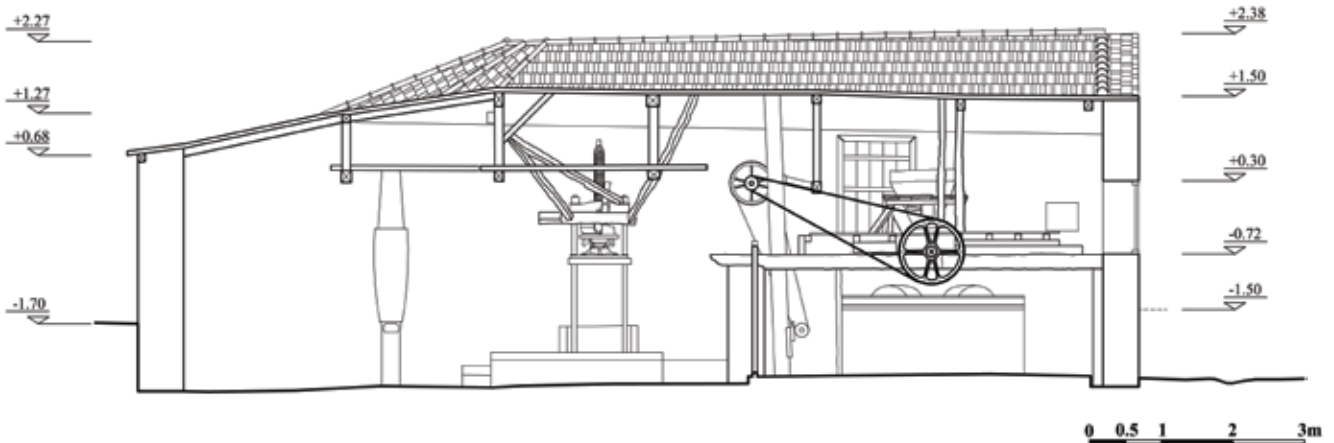
14 x 7,3 m. boyutlarında, dikdörtgen planlı bir yapı olan değirmen 1, zeytinin işleniş şemasına göre kurgulanmış alt mekânların birbirine eklemelenmesiyle oluşmaktadır. Yapı, zemin kat ve batı köşesinde bulunan bir yarım kattan meydana gelmektedir. Zeytinyağı üretim faaliyeti için gereken hava hacmini sağlayabilmek amacıyla 4,5 m. yüksekliğinde bir iç mekân tasarlanmıştır. Yarım kat hem bu yüksekliğin elde edilmesine fırsat vermiş, hem de zeytinin işlenmesi için rahatlık sağlamıştır.

Değirmen 2, 14 x 6 m. boyutlarında dikdörtgen planlı bir yapıdır. Hayvan gücüyle çalıştığı döneme ait teknik donanımını büyük ölçüde yitirmiştir. Dikdörtgen planlı, kademeli çatılı ana yapının özgün olduğu düşünülmektedir. Elektrikle üretim için gerekli donanımların yer aldığı ek küteller ana yapının güneybatısında yer almaktadır. Yapının ana girişi güneydedir. Mevcut durumda zeytin girişi yapının batı köşesinde. Zeytin girişinin hemen altında batı köşesine bitişik durumda elektrik enerjisi ile çalışan bir taş değirmen bulunmaktadır. Taş değirmenin izdüşümünde, +2.30 kotunda, 2.10 x 2.60 m. ölçülerinde bir yarım kat yer almaktadır.

Değirmenler, yöresel malzemeler kullanılarak geleneksel yapıım tekniğinde inşa edilmiştir. Duvarlar, moloz taşların ve yer yer kiremit kırıklarının kireç harç kullanılarak bir araya getirildikleri yığma sistemde inşa edilmiştir. Sistem, yatayda ahşap hatıllarla kuşaklanarak desteklenmiştir.

Zeytinyağı üretim tekniklerinin gelişen teknoloji ile birlikte değişmesi nedeniyle, her iki değirmen de öncelikle bilinçsizce gerçekleştirilmiş müdahalelerle karşı karşıya kalmış, ardından da terk edilmişlerdir. Her iki değirmende de öncelikle mevcut strüktürel sorunların giderilmesi ve gerekli önlemlerin alınarak malzeme bozulmalarının önüne geçilmesi sağlanmalıdır. Saip Köyü'nde bulunan zeytinyağı değirmenlerinin özgün işlevinin sürdürülmesi önerilmiştir.

RES 511 TARİHİ ÇEVRENİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ YÖNTEMLERİ, 2002-2003 GÜZ YARIYILI

İZMİR, URLA, ZAFER CADDESİ VE POSTANE SOKAK TESPİT, ANALİZ VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

Hazırlayanlar : Özlem ASLAN, Sevinç ÇULUCU, Kerem ŞERİFAKİ, Işıl TALU, Elif UĞURLU
Elektronik Teodolit Ölç. : Uzm. Ayşe Gül AFACAN
Proje Yöneticisi : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU

Kentsel Sit Alanı içinde yer alan Zafer Caddesi ve Postane Sokak, tarihte Urla'nın zengin tüccarlarının konut ve işyerlerinin bulunduğu bir prestij alanı olarak önemlidir. Alan, 1922 Urla yangınından etkilenmemiş, günümüze kadar özgün kimliğini korumuştur. Zafer Caddesi ve Postane Sokak'taki 59 yapıdan 31'i tescillidir. Çalışma alanındaki yapılar, ana girişlerini konumlandıkları sokak üzerinden almaktadır ve bahçe yapının arkasında düzenlenmiştir. Genellikle bir, iki ve üç katlı olan konutlarda, bodrum ve ara kat da bulunmaktadır. Çalışma alanında; konut, kamu yapısı ve ticaret olmak üzere üç farklı kullanım görülür. Çalışılan konutlarda plan tipleri; holün yanda ve ortada olmasına göre iki grup olarak belirlenmiştir. İç mimari elemanlar; raflar, duvarlarda camlı küçük gömme dolaplar, ahşap işçilikli merdiven korkulukları, pilastırlar, gömme gardroplar, göbekli tavan süslemeleri, kapılar, ocaklar ve silmelerdir. Cephe tipleri; giriş ortada, giriş ortada ve cumbalı, giriş yanda, giriş yanda ve cumbalı olarak sınıflandırılmıştır. Cumbalar, cumba altlarında süslemeli payandalar, korniş ve saçak süslemeleri, iki katı birbirinden ayıran duvar silmeleri, köşe pahları, kapı ve pencere söveleri ile demir kepenkler başlıca cephe elemanlarıdır. Zafer Caddesi ve Postane Sokak'ta bulunan yapıların 34 ü 19.yy. Rum konut mimarisinin plan ve cephe özelliklerini taşımakta, 9 u zamanla değişikliklere uğradığından 19.yy. mimari özelliklerinden bir kısmını korumakta ve 2 yapı 1930'lu 40'lı yılların mimari özelliklerini taşımaktadır.

Urla kentsel sit alanı içinde tarihi ve mimari nitelikler taşıyan yapıların bir arada bulunduğu Zafer Caddesi ve Postane Sokak korunması gerekli özel bir alandır.

Çalışmada; alanın değerleri ve potansiyelleri dikkate alınarak yapıların onarımına ve kullanımına, çevre ve trafik düzenlemesine yönelik koruma kararları alınmıştır. Alanda, elektrik ve telefon kablolarının yeraltına alınması, su ve kanalizasyon şebekelerinin bakımı, yolların arnavut kaldırımı ile döşenmesi, sokakların aydınlatılması için sokak abajurlarının kullanılması, yeniden kaldırım düzenlemesinin ve yeşillendirme çalışmasının yapılması, çöp kutularının yeniden düzenlenmesi ve alandaki sokakların taşıt trafiğine kapatılması başlıca kararlardır.

RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, 2003–2004 GÜZ YARIYILI

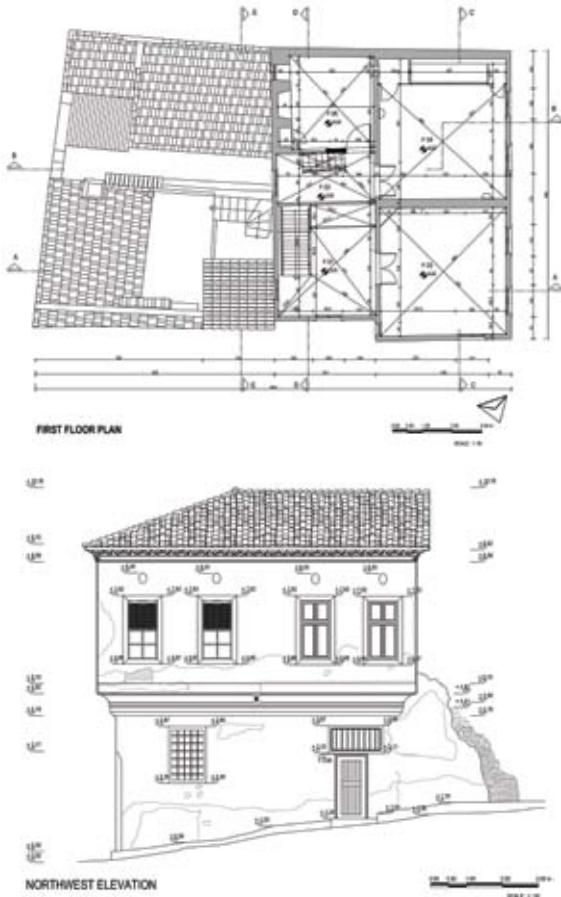
AYDIN, KUŞADASI'NDA TARİHİ BİR KONUT YAPISI RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar	:	Y. Emre ARKAN, Esra DİPBURUN, N. Funda YAKA, S. Özkal YÜREĞİR
Arazi Yardımcıları	:	Ar. Gör. Elif UĞURLU
Elektronik Teodolit Ölç.	:	Uzm. Ayşe Gül AFACAN
Proje Yöneticisi	:	Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU

Camiatik Mahallesi'nde Yıldırım Caddesi ile Gümüş Sokağın keşiştiği köşe parselde bulunan yapı 19. yy. Kuşadası geleneksel konut örneklerindedir.

Yapı iki katlıdır. Zemin katta taşlık, kiler, odunluk, mutfak, banyo ve tuvalet yer almaktadır. Taşlıktan çıkılan merdivenle ara kata oradan da üst kata ulaşılır. Ara katta yapının özgün halinde tek bir oda yer alırken, oda ihtiyacını karşılamak üzere yapılan değişikliklerle bu katta oda sayısı üçe çıkarılmıştır. Üst katta ise bir sofa, bir servis mekânı, iki oda bulunmaktadır. Bu kat yapının diğer katlarından farklı olarak yüksek tavanları ve zengin ahşap işçiliği ile dikkat çekmektedir. Sofa bahçeye yönelirken odalar caddeye bakar.

Ana yapıda alt kat duvarları yığma sistemde moloz taş malzemeyle, üst kat duvarları ise ahşap iskelet sistemde inşa edilmiştir. Yapıda tüm iç ve dış duvarlar kireç siva üzeri badanalıdır. Üst kat döşemeleri ahşap sistemde yapılmış, kaplama malzemesi zemin katta kayrak taşı ara kat ve birinci katlarda ise ahşaptır. Tavan kaplamaları sofa ve

birinci kat odalarında ahşaptır ve göbek süslemeleri bulunmaktadır. Çatı ahşap sistemde kırma çatı olarak inşa edilmiş, alaturka kiremit ile kaplanmıştır.

Yapıda tespit edilen strüktürel hasarlar; duvardaki çatlaklar, eğilmeler ile döşeme ve tavanlarda sehimler ve kamburlaşmalardır.

Yapının koruma çalışmasında özgün mekân kurgusu ve dolaşım şemasının tekrar elde edilmesi, tarihi belge niteliği taşıyan nitelikli elemanların korunması, kaybolan ve özgününde nasıl olduğu bilinen parçaların tamamlanmasını içeren bir koruma yaklaşımı benimsenmiştir.

19. yy. Osmanlı konutu hakkında bilgi kaynağı olan her elemanın ya da mekânın korunup, günümüzde bu korumanın sürekliliğini sağlayacak gerekli işlevin yapıya kazandırılması temel yaklaşım olarak kabul edilmiştir.

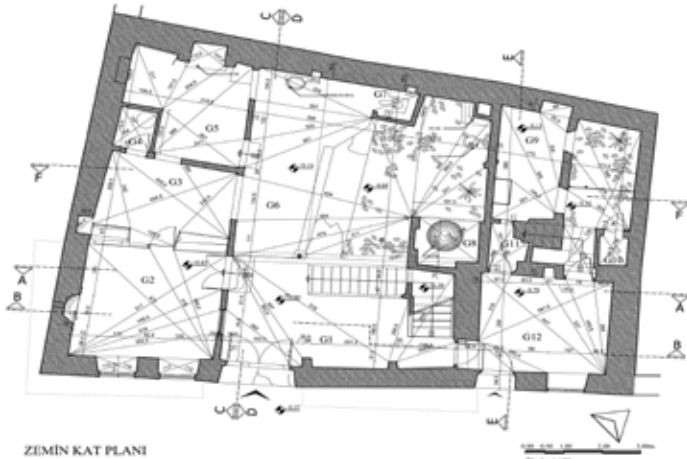
Yapının, sahip olduğu niteliklerinin devamlılığının sağlanması amacıyla "Kuşadası Tarihi Koruma, Tarihsel Bilinci Geliştirme ve Tanıtma Derneği" binası olarak kullanılması önerilmiştir.

RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, 2003-2004 GÜZ YARIYILI

AYDIN, KUŞADASI'INDA ÇALIKUŞU EVİ RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar : E. Ezgi BİNGÜL, Z. Gülden TEKET, Bülent YARDIM
 Arazi Yardımcıları : Ar. Gör. Kerem ŞERİFAKİ
 Elektronik Teodolit Ölç. : Uzm. Ayşe Gül AFACAN
 Proje Yöneticisi : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU

Çalığışu Evi, Camiatik Mahallesi'nde Yıldırım Caddesi ile Uğurlu Sokağın kesiştiği köşede konumlanmıştır. Yapının ana cephesi ve girişi, tarihi konut dokusunu kent merkezine bağlayan Yıldırım Caddesi üzerinde yer almaktadır. Köşe parselde konumlanmış olan Çalığışu Evi, Yıldırım Caddesi ve Uğurlu Sokak yönlerinde yapıya bitişik olarak inşa edilmiş iki müstemilat yapısına sahiptir. Ana yapı ve müstemilat yapıları, bahçeyi arkada bırakacak şekilde, "L" biçiminde konumlanmışlardır. Çalığışu Evi; çevrede, ünlü yazar Reşat Nuri Güntekin'in Çalığışu romanının kahramanı "Feride" nin yaşadığı ev olarak tanınmaktadır. Bu rivayete dayalı olarak tarihi yapı, Kuşadası halkı için simgesel bir anlam taşımaktadır. Ana yapıya ve doğudaki iki katlı müstemilata giriş, Yıldırım Caddesi üzerinden sağlanır, batıdaki tek katlı müstemilat yapısına ise bahçeden ulaşılır. Çalığışu Evi, Uğurlu Sokak ve Yıldırım Caddesine çıkmalı cepheleri ve açıklık düzenleri ile katkı sağlayan iki katlı bir kitleye sahiptir.

ZEMİN KAT PLANI

GÜNEY DOĞU CEPHESİ

Yapı, çıkmalı cepheleri, iç bükey profilli, silmeli, rozet ve kuş motiflerinin yer aldığı saçakları ve dairesel motiflerin yer aldığı profilli çıkma altları, ahşap giyotin ve kafesli pencereleriyle Kuşadası geleneksel konut mimarisinin en önemli örneklerinden biridir. Zemin katta, taşlık, üst katta sofa mekânının belirlediği özgün plan düzeni; bahçe, müstemilatlar ve yapı arasındaki ilişkiler, tarihi yaşam biçimini ve kültürünü belgeler. Özgün mekânsal özellikleri, cephe ve açıklık düzenleri ile ahşap inşaat tekniği ve kullanılan yapı malzemeleri, yapının tarihi ve mimari değerlerdir. Diğer yandan "Çalığışu Evi", Kuşadası halkı için simgesel anlam taşıyan korunması gerekli Osmanlı dönemi tarihi bir konut yapısıdır.

Restorasyon projesinde yapı, sergi ve satış işlevlerini de içeren bir el sanatları atölyesi olarak işlevlendirilmiştir.

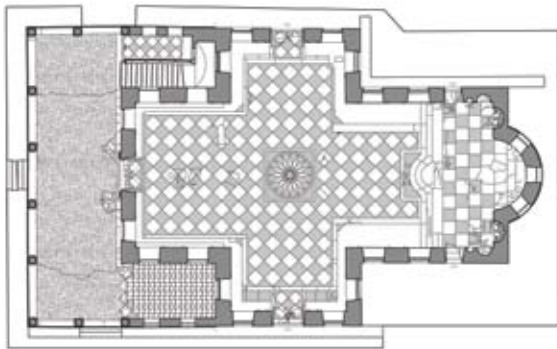
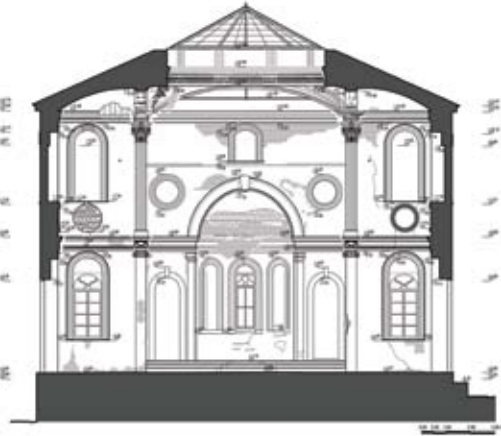
RES 502 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI II, 2003-2004 BAHAR YARILI

İZMİR, BASMANE, AYA VUKOLOS KİLİSESİ RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar : Y. Emre ARKAN, E. Ezgi BİNGÜL, Esra DİPBURUN, Z. Gülden TEKET, S. Özkal YÜREĞİR,
N. Funda YAKA, Bülent YARDIM
Elektronik Teodolit Ölç. : Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU

İzmir'de, Basmane Semtinde bulunan Aya Vukolos Kilisesi, 19. yüzyılın ikinci yarısında Rum Ortodoks Kilisesi olarak inşa edilmiştir. 1922 yılında meydana gelen büyük yangından sonra İzmir'de kalan üç Ortodoks Rum Kilisesinden biri olarak tarihsel öneme sahiptir.

Atatürk'ün isteği üzerine İzmir ve çevresine ait tarihi eserlerin sergilenmesi için 1923 yılından itibaren müze olarak düzenlenmeye başlamış ve 15 Şubat 1927 tarihinde Âsar-ı Atika Müzesi olarak açılmıştır. 1984 yılına kadar müze işlevini sürdüren yapı, daha sonra Kültür Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Müdürlüğü tarafından çalışma salonu ve depo olarak kullanılmıştır. Ancak bu süreç içinde yangın geçirmiş ve boşaltılmıştır. Aya Vukolos Kilisesi, uzun yıllar boş ve bakımsız kaldığı için hasar görmesine rağmen özgün plan ve mekân özellikleri, mimari ve süsleme elemanları, yapım tekniği ve malzemelerini korumuştur.

ZEMİN KAT DÖŞEME KAPLAMASI PLANI

Yapıda gözlenen en önemli hasar, bakımsızlık nedeniyle çatıda ve buna bağlı olarak ahşap üst örtü elemanlarında meydana gelmiştir. Çatıdan gelen yağmur suları, tonozlar, pandantifler, galeri katı tavanında ve döşemesinde kısmi çökmelere neden olmuş, beden duvarlarında düşey çatlaklar oluşmuştur.

Yapının onarımı için gerekli müdahale kararlarını içeren restorasyon projesinin ana yaklaşımı, özgün yapısal ve biçimsel niteliklerin kaybedilmeden, hasarlı bölümlerin iyileştirilmesidir. Bu kapsamda, çatının ve buna bağlı olarak içte tonoz örtüleri oluşturan ahşap sistemin özgün niteliklerinin korunarak onarılması birincil müdahale kararı olarak belirlenmiştir. Yapıda gerçekleştirilecek restorasyonun genel ilkesi, korunabilecek durumdaki tüm özgün malzemenin yerinde onarılarak sağlamlştırılmasıdır.

RES 511 TARİHİ ÇEVRENİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ YÖNTEMLERİ, 2003-2004 GÜZ YARIYILI

**AYDIN, KUŞADASI, GÜMÜŞ SOKAK VE YILDIZ SOKAK TESPİT, ANALİZ
VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI**Hazırlayanlar : Y. Emre ARKAN, E. Ezgi BİNGÜL, Esra DİPBURUN, Z. Gülten TEKET, S. Özkal YÜREĞİR,
N. Funda YAKA, Bülent YARDIM

Arazi Yardımcıları : Ar. Gör. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Elif UĞURLU

Proje Yöneticisi : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU

Kuşadası Kentsel Sit Alanı sınırları, Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulunun 17.11.1978 gün ve A-1438 ve A-1442 sayılı kararları ile belirlenmiştir. Kentin özgün geleneksel konut dokusunun yaşadığı bu alanda, Yıldız Sokak ve Gümüş Sokak cephelerini oluşturan yapıların belirlediği kesim, tarihsel ve kültürel niteliklerin yoğun olduğu özel bir bölgedir.

Alacamescit Mahallesi sınırları içinde bulunan Yıldız Sokak ve Gümüş Sokak cepheleri ölçekli çizimlerle belgelenmiş, yapıların kullanım durumları, parsel içindeki ana yapı, ek yapı, bahçe ilişkisi, açık ve yapılaşmış alanlar, kat durumları, geleneksel konutların planlama özellikleri, iç ve dış mimari elemanları, yapıların değişmişlik durumları gibi özelliklerine ilişkin bilgilerle alanda yaşayanların sosyo ekonomik durumları konusundaki bilgiler analiz edilerek değerlendirilmiştir.

Çalışma sonucunda koruma müdahaleleri için ön kararlar oluşturulmuş, Yıldız Sokak ve Gümüş Sokak için cephe sağlıklaştırma projeleri hazırlanmış ve bölgenin korunması için bir örgütlenme modeli geliştirilmiştir.

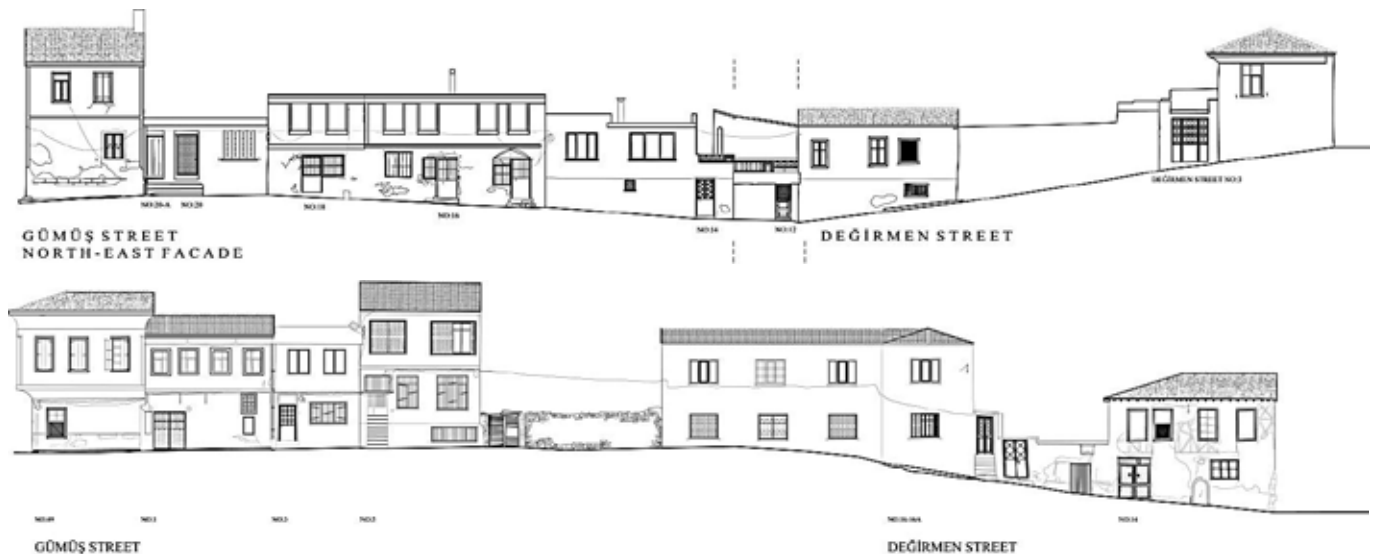
Çalışma bölgesi içinde yer yer daralan ve kavşak noktalarında genişleyen sokaklar, kavşaklarda sokak çeşmeleri ve duvar köşelerinde pahlar genel nitelikler olarak belirlenebilir. Yollar, ortada doğal akar oluşturacak biçimde kaldırımsız düzenlenmiştir. Konutlar sokak üzerinde bitişik nizamda ve avluludur.

Genelde ana kütle yol üzerinde, bahçe arkada konumlanmıştır. Üst katlar çoğunlukla sokağa çıkma yapmakta saçak ve çıkma altı profilleri üzerinde kuş ve çiçek bezemeleri cepheyi zenginleştirmektedir.

Çatılar; kırma çatı biçiminde, alaturka kiremit örtülüdür. Evlere giriş ya bahçeden ya da doğrudan olmaktadır. Doğrudan girilen evlerde girişler, taşlık denilen zemini

taş kaplı yarı açık mekâna açılmaktadır. Yer katında; taşlık, günlük kullanıma ayrılmış oda ve kiler bulunur. Bahçede; mutfak, odunluk, çamaşırılık, depo gibi servis mekânları özel olarak planlanmıştır. Taşlıktan çıkılan merdiven ile üst kattaki sofaya ulaşılmaktadır. Üst kat odaları bir yanları ile bahçeye ya da sokağa bakarlar.

RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, 2004-2005 GÜZ YARIYILI

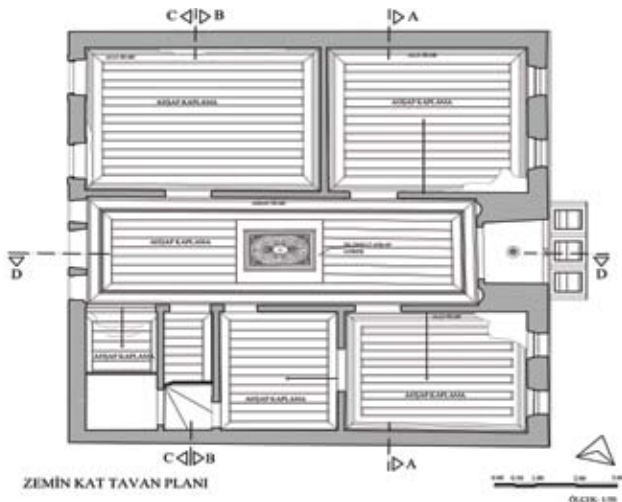
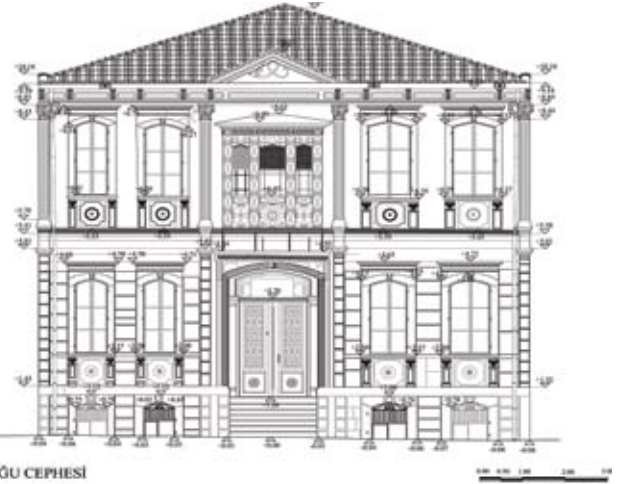
İZMİR, BASMANE, NEBAHAT TABAK EVİ RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar : Gülcan TOPRAK, Sevinç EĞERCİOĞLU, N. Funda YAKA
Arazi Yardımcıları : Ar. Gör. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Elif UĞURLU
Elektronik Teodolit Ölç. : Uzm. Ayşe Gül AFACAN, Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticileri : Yrd. Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU, Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU

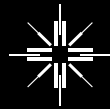
Basmane Semtinde, Oteller Sokağına açılan 1299 Sokak üzerinde konumlanan yapı, 19. yüzyıl Rum konut mimarisi özelliklerini taşımaktadır. Yapının kuzey ve güney yönleri bitişik nizamda inşa edilmiş yapılarla sınırlanırken batı yönünde üç müstemilat yapısı ve geniş bir bahçe bulunmaktadır. İki normal kat ve bir bodrum kattan oluşan yapıya giriş, sokaktan basamaklarla yükseltilmiş giriş nişinden sofaya ulaşılarak sağlanmıştır. Dikdörtgen planlı sofanın batı ucu bahçeye açılırken yaşama mekânları sofanın iki yanında sıralanmıştır. Üst katta da mekânlar alt kattaki mekân dağılımını yineleyecek biçimde konumlanmakta olup, sofanın doğu ucu dövmeli demir konstrüksiyonlu, gösterişli bir cumba, batı ucu ise balkonla sonlandırılmıştır. Ön cephe, özgün mimari nitelikleri ile 1299 Sokağa katkı sağlayan estetik bir tasarım sergiler. Düşey, dikdörtgen, basık kemerli pencere açıklıkları, kepenkleri ve parmaklıkları, görkemli giriş kapısı, cumbası, pencere altı süslü panoları ve süslemeli saçak kornişleri, cepheyi sınırlayan korint stili pilastırlar cepheyi oluşturan mimari elemanlardır.

Yapının zemin ve birinci katında dış duvarlar, içte ahşap iskelet sistem, dışta yığma moloz taş sistemin bir arada kullanıldığı birleşik yapıım sisteminde inşa edilmiştir. İç duvarlar ise ahşap iskelet sistemdir. Katlar arasında ahşap döşeme sistemi ile ahşap döşeme ve tavan kaplamaları özgün biçimi ile korunmuş durumdadır. Çatı ahşap oturtma sistemde ve kiremit kaplıdır.

Yapıdaki hasarlar, yapının uzun süre bakımsız kalması nedeniyle çatıdan gelen yağmur suları nedeniyle oluşmuştur. Üst katta cumbanın iki yanı ve aynı yerde sofanın ara duvarlarını oluşturan duvarların ahşap iskelet elemanları tahrip olmuş, duvarlarda kısmi yıkılmalar oluşmuştur. Ayrıca kuzeydoğu köşede duvarlar arasında ayrılma meydana gelmiştir. Yapının zengin süslemelere sahip ön cephesi son derece harap görünüştedir.

Restorasyon projesinde temel yaklaşım, yapının özgün niteliklerini koruyarak yeni bir işlevle yeniden kullanımının sağlanmasıdır. Yapı barındırdığı potansiyeller doğrultusunda korunarak özgün mekân kurgusu ve yapıım tekniğiyle Toplum ve Eğitim Merkezi olarak yeniden işlevlendirilmiştir.

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Research Highlights

Mimari Restorasyon Bölümü

RES 502 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI II, 2004-2005 BAHAR YARIYILI

İZMİR AGORASI KUZEYBATI GALERİ BELGELENDİRME ÇALIŞMASI

Proje Ekibi : Gülcan TOPRAK
 Arazi Yardımcıları : Ar. Gör. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Elif UĞURLU, Ar. Gör. N. Funda YAKA
 Elektronik Teodolit Ölç. : Cihat KÜÇÜKBOYACI
 Proje Yöneticisi : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU

Yaklaşık 5000 yıllık tarihinde, birçok dönem ve uygarlık barındıran İzmir kenti, kültürel zenginlik ve çeşitlilik açısından ayrıcalıklı bir konuma sahiptir. Kentin geçirdiği tarihi sürecin anlaşılmasına olanak veren Antik Smyrna kentine ait Agora günümüze kadar varlığını sürdürmüş, kentin geçirdiği sosyal, ekonomik, kentsel tüm değişim süreçlerine tanıklık etmiştir.

İzmir'in Namazgâh Semti'nde bulunan Agora'nın kuzeybatı galerisindeki çalışma alanı plan düzleminde 4x28,60 m boyutlarında dikdörtgen bir geometriye sahip kuzeybatı bodrum galeri, birbirine paralel iki taşıyıcı duvar ve duvarlara dik doğrultuda belirli aks aralıklarıyla konumlanan kemerlerden oluşmaktadır.

Galeride bulunan kemerlerin biçim, boyut ve malzemeleri değerlendirildiğinde iki farklı dönemde inşa edildikleri düşünülmektedir. Tek merkezli, yarım daire geometriye sahip kemerler, Helenistik dönem izleri taşımaktadır. Kilit taşları andezit, kemer taşları kireç taşıdır.

Roma Döneminde inşa edildiği düşünülen yüksek kemerlerin tüm taşları kireç taşıdır.

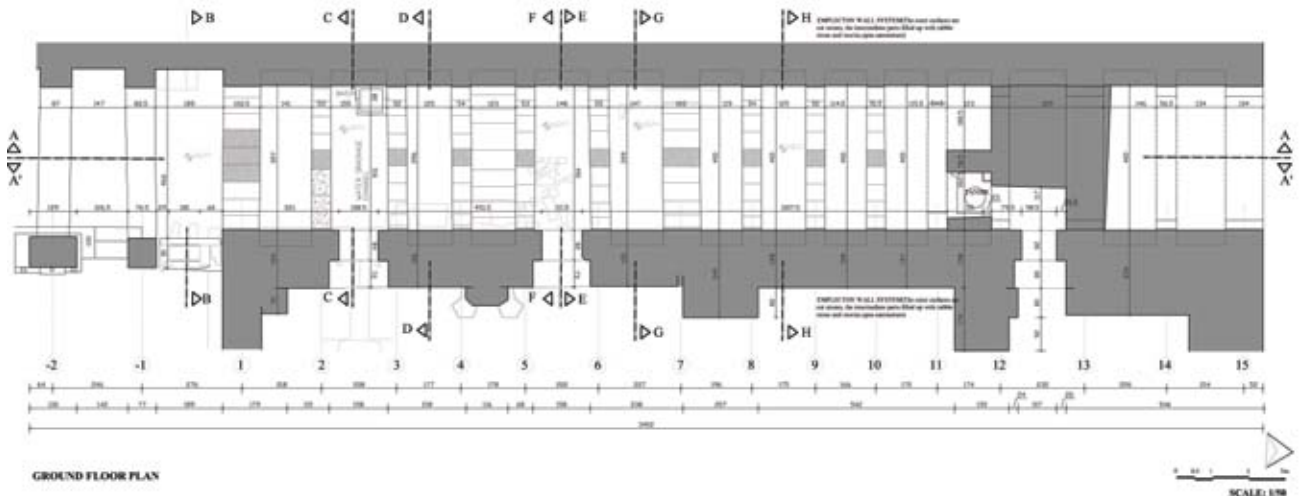
Galerinin kuzeyinde Osmanlı Dönemi eki olarak değerlendirilen tandır yapısı, güneyinde Roma Döneminden kaldığı düşünülen kanal sisteminin tahliye olduğu geç dönem yalak eki bulunmaktadır.

Agora'nın özgün durumda dört tarafı stoalarla çevrili olduğu düşünülmektedir. Kuzeyde, Roma Döneminde bazilika olarak

işlev kazandığı düşünülen bir galeri, doğu ve batısında stoa yapıları bulunmaktadır, var olduğu düşünülen güney galeri ise bugünkü yerleşmenin altında kalmıştır.

İlk olarak, 1932-1941 yıllarında R. Naumann ve Selahattin Kantar tarafından gerçekleştirilen ilk dönem kazılarında varlığı saptanan galeri, 2002 yılından beri devam eden günümüz kazıları sırasında tamamen ortaya çıkarılmıştır. Geri dönüşümü mümkün olmayan ve yapının algısında yanlış yorumlara yol açabilecek müdahalelerden kaçınan; bu doğrultuda sağlamlaştırma ile yapının ömrünü uzatacak, özgün durumu zedelemeyecek bir koruma yaklaşımı esas alınmıştır. Yapı içindeki eklerin her biri, bir dönem kullanımını yansıttıklarından dolayı önem taşımaktadır. Bu nedenle alınan müdahale kararlarında eklerin korunması önerilmiştir.

RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, 2005-2006 GÜZ YARIYILI

MUĞLA NACİ KARAOSMANOĞLU EVİ KORUMA PROJESİ

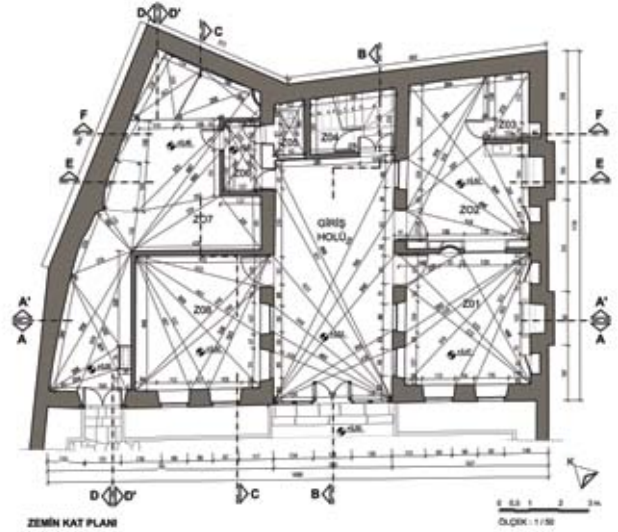
Hazırlayanlar	: İpek AKBAYLAR, Özge AKBULUT, Burcu IRGAT, Abdurrahman KİBAR, H. Oya SAF
Arazi Yardımcıları	: Prof. Dr. Hasan BÖKE, Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Uzm. Elif UĞURLU, Gülcan TOPRAK
Elektronik Teodolit Ölç.	: Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticileri	: Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU, Yrd. Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU

19. yy. sonlarında inşa edildiği anlaşılan Naci Karaosmanoğlu Evi, iç sofalı plan tipi ve yöreye özgü mimari elemanları ile döneminin mimari özelliklerini yansıtmaktadır. Mutfak, hizmetli odası, hela, çamaşırılık ve ahır gibi müstemilat birimleri ile bir süs havuzunun bulunduğu geniş bir avlu içinde konumlanmaktadır. Naci Karaosmanoğlu Evi geçirdiği kısmi değişikliklere rağmen üçgen alınlıklı süslemeli ahşap cumbası, zemin ve üst katları ilişkilendiren ahşap merdiveni, iç ve dış pencereleri, süslemeli ocak, lambalık, dolap, yüklük ve gusülhane gibi geleneksel konut mekânlarını oluşturan öğeleri ile özgün karakterini korumuştur. Ancak, Muğla Kentsel Sit Alanı içinde yer alan yapı, kendine özgü karakteristik özellikleri ile geleneksel Muğla konut tiplerinden farklılık göstermektedir.

Naci Karaosmanoğlu Evi, birleşik yapım tekniği ile inşa edilmiştir. Kireç harcı ve moloz taş örgülü yağma duvarlar yapının ana taşıyıcı dış duvarlarını oluşturur. İçte ise kireç harcı ve moloz dolgulu ahşap çerçeve duvarlar (hımış sistem) üzerine bağdadi sıva tekniği uygulanmıştır. Doğrudan zemine oturan döşemeler dışında tüm döşemeler, ahşap kirişleme üzeri ahşap kaplamadır. Ahşap çatı, sofa üzerinde asma sistemde, diğer kısımlarda ise oturma sistemde iç ve dış duvarlara taşınmıştır. Çatı örtüsü, yörede 'padavra' olarak anılan kiremit altı tahtaları üzerine döşenmiş marsilya tipi kiremittir.

Yapıda gözlenen sorunlar çatıdan kaynaklanmaktadır. Yağmur suyu borularının tahribatı ve çatıdaki kısmi göçükler nedeniyle oluşan yağmur suyu sızıntıları yapıda strüktürel hasara yol açmıştır. Cumba ile ana yapı kütleleri arasındaki açılmalar, üst kat kirişlerindeki sehimler ve merdiven strüktüründeki hasarlar çatıdaki problemlerden kaynaklanmaktadır. Zemin kaynaklı nemin yol açtığı sıva dökülmeleri ile ahşap ve metal malzemelerdeki çürümeler yapıda gözlenen diğer sorunlardır.

Restorasyon projesinde Muğla Ticaret Odası Lokali olarak kullanılması önerilen yapıda gerçekleştirilecek müdahaleler gözlenen sorunların çözümüne yönelik olarak ve özgün mimari özellikleri bozmayacak nitelikte planlanmıştır.

RES 502 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI II, 2005-2006 BAHAR YARIYILI

İZMİR, KEMERALTI, ÇAKALOĞLU HANI KORUMA PROJESİ

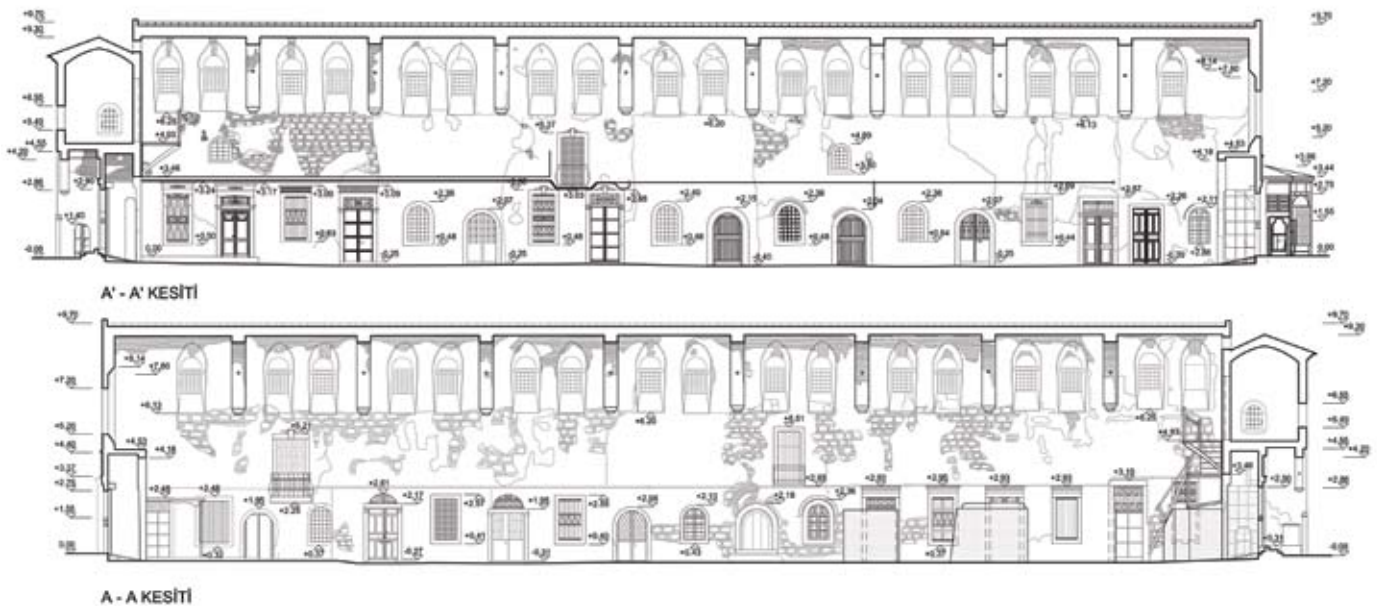
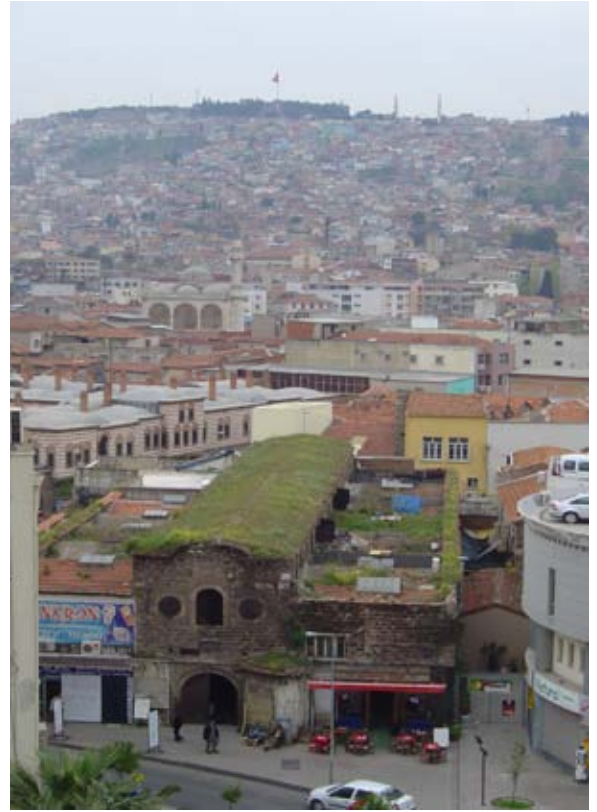
Hazırlayanlar : İpek AKBAYLAR, Özge AKBULUT, Burcu IRGAT, Abdurrahman KİBAR, Sevinç EĞERCİOĞLU, Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Uzm. Elif UĞURLU
Elektronik Teodolit Ölç. : Uzm. Ayşe Gül AFACAN, Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticileri : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU, Yrd. Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU

Çakaloğlu Hanı, İzmir'in Kemeraltı Semtinde 19. yy. da inşa edilmiş şehir içi hanlarından. Orta geçitli plan şeması ve özgün mimari elemanları ile bölgede bulunan diğer han yapılarından ayrılmaktadır. Farklı mekân yükseklikleri ile hanın kütlelerinde oluşturulan kademelenme, tonoz ve tepe pencereleri ile iç mekânda sağlanan doğal aydınlatma, kapı ve pencere açıklıkları ile iç süsleme detaylarındaki çeşitlilik yapıya değer katan özelliklerdir.

Kuzeybatı-güneydoğu yönünde uzanan dikdörtgen bir plana sahip olan yapıya, güneydoğu ve kuzeybatı yönlerden iki giriş bulunmaktadır. Yapı beşik tonozlu orta geçit ve onun iki yanında konumlanmış depo mekânları ile kuzeydoğu ve güneydoğu cephelerini çevreleyen, sokağa açılan dükkanlardan oluşmaktadır. Güneydoğu girişi, esas yapı kütlelerinden yaklaşık 2.5 metre içeride kalır ve tonozlu bir giriş nişi oluşturur. Giriş nişinin üzerinde, orta geçitten ahşap merdivenle ulaşılan bir oda bulunmaktadır. Hanın kuzeybatı giriş kapısının iki yanında mermer çeşmesi ve sebili bulunmaktadır.

Taşıyıcı sisteminde ciddi bir sorun olmayan Çakaloğlu Hanı'nın sorunları, bakımsızlık ve bugünkü kullanımdan kaynaklanmaktadır. Üst örtülerde meydana gelen bitki oluşumu ve çötenlerin işlevini yitirmesi sonucu yağmur suyundan kaynaklanan nem, iç mekânlarda tahribata neden olmuştur. Orta geçidin depolama alanlarıyla işgal edilmesi, niteliksiz ekler, mekân birleştirilmeleri ve kat eklemeleri gibi değişiklikler sonucunda han, özgün mekân ve cephe özelliklerini büyük ölçüde kaybetmiştir.

Müdahalelerde yapının özgün mekân niteliklerinin ve cephe özelliklerinin yeniden kazandırılarak, kamu kullanımına açılması amaçlanmıştır.

RES 511 TARİHİ ÇEVRENİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ YÖNTEMLERİ, 2005-2006 GÜZ YARIYILI

MUĞLA KENTSEL SİT ALANI ORTA MAHALLE TESPİT, ANALİZ VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

Hazırlayanlar : İpek AKBAYLAR, Özge AKBULUT, Burcu IRGAT, Abdurrahman KİBAR
Arazi Yardımcıları : Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Uzm. Elif UĞURLU
Proje Yöneticisi : Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU

Muğla İli, Anadolu'nun güneybatısındadır. Güneybatısı, Fethiye Körfezi'nden Mandayla Körfezi'ne kadar olan sahilleri kapsar. Antik Karya Bölgesinin en eski yerleşim alanlarından olan Muğla, sırasıyla Karya, Mısır, İskit, Asur, Dor, Med, Pers, Makedon, Roma ve Bizans egemenliğinde kalmıştır. Muğla Kentsel Sit Alanı, kent yerleşkesi içinde kuzeyde Asar Dağı, güneyde Aydın- Muğla karayolu ve İsmet Çatak Bulvarı, batıda Köprü Sokak ve Samur Sokak ile doğuda Karşıyaka Mahallesi mevcut yerleşme sınırı arasında kalan bölge olarak kabul edilmiştir. Çalışma alanı, Orta Mahalle sınırları içinde, kuzeyde ve doğuda Asar Dağı, batıda Saburhane Sokak ile sınırlanan ve güneyde Bahçe ve Topaltı Sokaklarının bir kısmını içine alan bölge olarak belirlenmiştir. Alan, çevresel ve yapı ölçeğinde incelenmiş, hazırlanan dış, iç ve sosyal envanter kartlarıyla tespit çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Çalışma alanında bulunan yapılar, konum özellikleri bakımından incelendiğinde, bahçeler güney ve güney-doğu yönünde düzenlenmiş, binalar genelde sırtlarını kuzey yönüne dayamış şekilde yerleştirilmiştir. Genellikle binaların dış duvarları komşu parsel bahçe duvarı veya sokak sınırıyla aynı hizadadır. Sokaklar kuzey-güney doğrultusunda doğal havalandırmaya imkan verecek şekilde konumlanmıştır.

Çalışma alanının genelinde geleneksel konut yapıları ve bunlara ait müştemilatlar avlu içinde yer almaktadır. Tarihi konutlar başlıca iki tür karakter taşımaktadırlar. Daha yaygın olan tür, Müslüman Türklerce kullanılan ve zemin katların duvarlarında genellikle taş, üst katlarda ise dış duvarlarda taş, içte kireç harcı ve moloz dolgulu ahşap çerçeve duvarlar (hımış sistem) üzerine bağdadi sıva tekniğinin uygulandığı avluya dönük iki katlı evlerdir. İslamiyet'in de etkisiyle konutun dışa kapalılığı, buna karşın avlunun canlılığı gözlemlenir. Diğer yapı türü ise, 18. yüzyıldan sonra yaygınlaşan, daha çok Rum ailelerin oturdukları iki katlı taş evlerdir. Zemin katlarda sokağa penceresi olan konutlar çok azdır ve genelde duvarlar tamamen sağırdır.

Açık sofalar ve çıkmalarla dışarı ile ilişki kurulur. Buna karşın, konutların avluya bakan cepheleri bol pencerelidir ve açık-yarı açık mekânları ile geniş saçaklarla zenginleştirilmiştir. Avluya bakan cephe ana cephe özellikleri gösterir. Sokak tarafında daha çok evlerin yan cepheleri bulunur. Taş Rum evleri ise, her kattaki pencereleri ile dışa dönüktür, cepheleri sokakla bütünleşir.

Tarihi geçmişi ve tarihi yapıları ve bu yapıların mimari ve strüktürel özelliklerinden dolayı, çalışma alanının korunması önemlidir. Çalışmada alanın mevcut değerleri ve potansiyelleri dikkate alınarak gerekli koruma kararları alınmıştır.

RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, 2006-2007 GÜZ YARIYILI

İZMİR, ALAÇATI'DAKİ SEZGİN EVİ'NİN RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar : Ceren ÜSTE, Çağlayan Deniz KAPLAN, Fulya MURTEZAOĞLU, Gamze SAYGI
 Arazi Yardımcıları : Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Uzm. Elif UĞURLU, Ar. Gör. Burcu IRGAT, Ar. Gör. İpek AKBAYLAR
 Elektronik Teodolit Ölç. : Uzm. Ayşe Gül AFACAN, Cihat KÜÇÜKBOYACI
 Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU TURAN

İzmir İli, Alaçatı İlçesi'nde, Mithatpaşa ve Hacı Memiş Caddelerinin kesişiminde konumlanan yapı, 19. yy. Osmanlı Konut Mimarisi özelliklerini taşımaktadır. Ana giriş kapısı üzerinde bulunan kitabesinden, yapının 1891 yılında yapıldığı anlaşılmaktadır. Yapının güneybatı ve güney yönleri bitişik nizamda inşa edilmiş yapılarla sınırlanırken, güneybatısında bahçe bulunmaktadır.

İki katlı olan ve arka bahçesi bulunan Sezgin Evi'nin, güneybatı ve güneyinde kütle ekleri bulunmaktadır. Ayrıca, bahçede duvarının batısında da bir üst örtü eki vardır.

Yapı, düşeyde ikiye bölünmüş olup, iki bölüm de konut olarak kullanılmaktadır. Çalışma kapsamında, yapının kuzeyindeki bölüm hane 1, güneyindeki ise hane 2 olarak adlandırılmıştır. Hane 1'in zemin katında giriş holü, giriş holüne eklenmiş bir merdiven, ıslak mekân ve depo ile günümüzde depo olarak kullanılan bir mekân bulunmaktadır. Hane 2'nin zemin katında konut kısmına çıkan özgün bir ahşap merdiven ve altında bir ıslak mekân eki, bir oda ve günümüzde mutfak olarak kullanılan bir mekân bulunmaktadır. Ayrıca bahçeden ulaşılan 2 depo bulunmaktadır. Yapının üst katında hane 1 de bir hol ve holü çevreleyen bir oda, cumbası bulunan bir baş oda, depo ve ıslak mekân eki; hane 2 de ise holü çevreleyen 3 oda, L şeklinde bir koridor eki, koridoru çevreleyen bir oda ve ıslak mekân, depo ve teras eki bulunmaktadır. Yapı düşeyde ikiye bölündüğü için, yapının özgün plan şeması okunamamaktadır.

Yapının inşasında, ponza taşları ile örülen yığma beden duvarları çeşitli kotlarda ahşap hatıllar ile desteklenmiştir. Duvarların iç ve dış yüzeyleri sıvalıdır. Bölücü duvarlar, cumba

ve döşemeler ahşap sistemden oluşmaktadır. Strüktürel olarak iyi durumda olan yapıda en büyük problem, cumba döşemesinin sehim yapmasıdır.

Ahşap döşemelerde, kapı ve pencere kasalarında, kepenklerde, taşlarda ve sıvalarda malzeme bozulmaları gözlenmiştir.

Yapıdaki ana mekânsal problem, yapının düşeyde ikiye bölünmüş olması ve bunun sonucunda yapılan niteliksiz ekler ve müdahalelerdir. Ancak yapının özgün plan şeması yapıdan gelen izler doğrultusunda okunabilmektedir.

19. yy. Alaçatı evlerinin geleneksel özelliklerini yansıtan Alaçatı Sezgin Evi, strüktürel açıdan sağlam durumda olup, yapının özgün plan şeması hala okunabilmektedir. Yapının ve yakın çevresinin özgün fonksiyonunun günümüzde de devam ediyor olması, bir değer ve turizm ve geleneksel yaşantı arasında bir denge olarak değerlendirilmiştir.

RES 502 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI II, 2006-2007 BAHAR YARIYILI

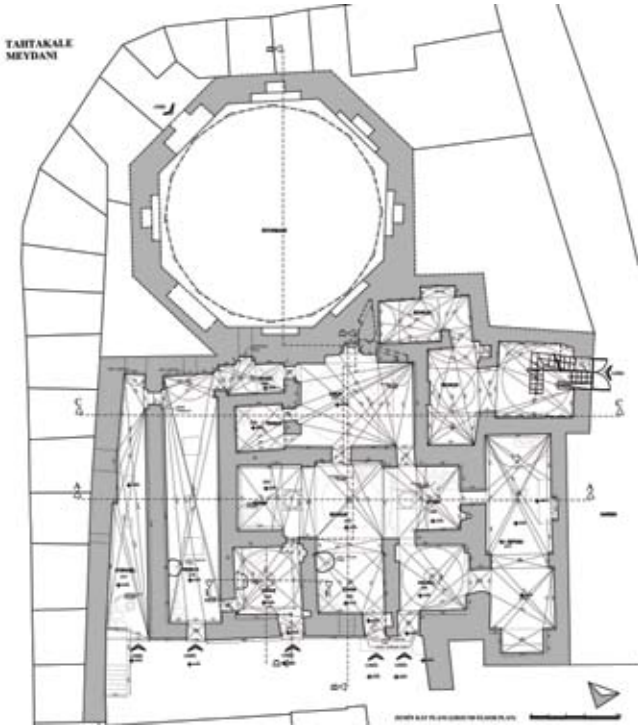
İZMİR, TİRE, TAHTAKALE HAMAMI RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar : Çağlayan Deniz KAPLAN, Fulya MURTEZAOĞLU, Gamze SAYGI, Sevinç EĞERCİOĞLU
Arazi Yardımcıları : Ar. Gör. Kader REYHAN
Proje Yöneticileri : Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Yrd. Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU

İzmir'in Tire İlçesi'nde, Yeni Mahalle, eski adıyla Yenipazar Mahallesi'nde yer alan Tahtakale Hamamı, çarşı içerisinde bulunan Tahtakale Meydanı'nın batısında, kuzey, güney ve doğu çevresi dükkanlarla sınırlı bir konumda yer almaktadır. Yapıya ait herhangi bir kitabe bulunmamakla beraber, Yeşil İmarat Zaviyesi Vakfı'na ait bir çarşı hamamı olduğu, Halil Yahşi Bey'in 1441 tarihli vakfiyesinde belirtilmektedir.

Tahtakale Hamamı 115 ada, 11, 34 ve 44 parsellerde bulunur. Bu parsellerden 11 numaralı olan kısım, hamamın keçelik, su deposu, erkekler kısmı, ılıklik ve sıcaklık mekânlarının bulunduğu proje alanıdır. 34 parselde soyunmalık, ve 44 parselde ise kadınlar kısmı olarak düşünülen bölüm bulunmaktadır. Kuzeydoğusunda ve güneybatısında birer avlusu bulunan hamama ana yaklaşım Bakır Han Caddesi'nin ardından ulaşılan kuzeydoğudaki avlu üzerindedir.

Hamamın güneydoğusunda bulunan ve Tahtakale Meydanı'na bakan kapıdan girilen erkekler kısmına ait soyunmalık mekânı, sekizgen planlı olup kubbe ile örtülüdür. Bu mekânda kubbe geçişleri, Türk üçgenleri ile sağlanmıştır. Erkekler kısmı sıcaklığı genel hamam tipolojisine göre haçvari, dört eyvanlı ve köşe halvetli tipin üç eyvanlı bir çeşitlemesidir.

Tahtakale Hamamı'nın dışarıdan algılanabilen üç cephesi bulunmaktadır. Hamam, yığma taş bir yapı olup, farklı yapısal elemanlarında farklı malzeme ve örgü tekniklerinin kullanıldığı görülmektedir. Yapı genelinde bağlayıcı olarak kireç harcı kullanılmış olmakla birlikte bazı kısımlarda harç içerisinde tuğla kırıkları da gözlenmiştir. Mukarnas, pandantif, Türk üçgeni gibi üst örtü geçiş elemanlarında, aralık ve ılıklik kısmının üst örtülerini oluşturan tonozlarda ve ılıklik ve sıcaklık mekânlarının üst örtülerini oluşturan kubbelerde tuğla örgü kullanılmıştır. Yapının genelinde, yapısal elemanların üzerinde yaklaşık 2.5 cm kalınlığında horasan sıva ve üzerinde 1 cm kalınlığında kireç sıva uygulanmıştır. Sıcaklık kısmında yaklaşık 1.50 kotuna kadar alt katmanda 3.5 cm, üst katmanda 2.5 cm kalınlıkta olmak üzere iki kat horasan sıva, daha üst katlarda 2.5 cm kalınlıkta tek kat horasan sıva ve bunun üzerine de 1 cm kalınlıkta kireç sıva uygulanmıştır. Su deposunda yaklaşık 1.20 m kotuna kadar 3.5 cm kalınlıkta horasan sıva uygulandığı görülmektedir. Keçelik bölümünde de 2.5 cm kalınlıkta horasan sıva uygulanmıştır.

Tahtakale Hamamı'nın yapısal sorunlarını ve hasarlarını gidermek için gerçekleştirilecek olan restorasyon projesinin ana yaklaşımı; hasar görmüş yapı elemanlarının özgün malzemeye uygun nitelikte malzeme ile gerekli sağlamlaştırma, mevcut olmayan kısımlarda ise tamamlama yapılarak özgün yapısal ve biçimsel niteliklerin korunmasıdır.

RES 511 TARİHİ ÇEVRENİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ YÖNTEMLERİ, 2006-2007 GÜZ YARIYILI

**İZMİR, DEĞİRMENDAĞI KENTSEL SİT ALANI ORTA MAHALLE
TESPİT, ANALİZ VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI**

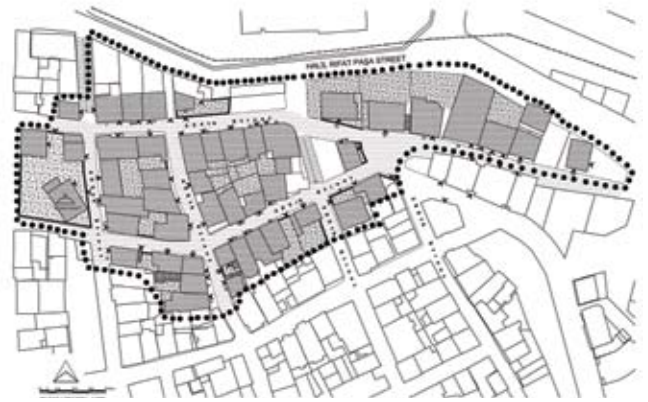
Hazırlayanlar : Çağlayan Deniz KAPLAN, Fulya MURTEZAOĞLU, Özge AKBULUT, Gamze SAYGI
Proje Yöneticisi : Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU

İzmir İli, Konak İlçesi'nde yer alan tarihi Değirmendağı yerleşimi, eğimli bir arazi üzerine konumlanmış olup, İzmir'de yerel yönetimler tarafından planlanmış en erken yerleşimlerdenidir. Değirmendağı Bölgesi, İzmir 1 Numaralı Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu tarafından 12.11.1992 tarihinde tescil edilmiştir. Çalışma kapsamında Değirmendağı Bölgesi, tarihi ve mimari özelliğini korumuş olan yapıların yoğunluğu dikkate alınarak üç alt bölgeye ayrılmıştır. Alanın kuzeyinde bulunan ve üç alt bölgeden birisini oluşturan çalışma alanı, içerdiği 25 tescilli yapı ile diğer bölgelere göre tarihi ve mimari özelliklerini koruyan yapıların daha yoğun olduğu bölgedir. Çalışma alanı, mimari özellikleri ile İzmir kent silüetine katkıda bulunmaktadır.

Değirmendağı Bölgesi'nin tarihi, Antik döneme kadar uzanır. 19. yüzyıla ait şehir haritaları, bu bölgede bir Roma dönemi tapınağı olduğunu göstermektedir. Bu şehir haritalarına göre, yerleşim Smyrna'nın iki önemli kapısı arasında yer almaktadır (Efes Kapısı ve Kuzeydoğu Kapısı). Eski şehir haritalarından bölgede mezarlıklar ve yel değirmenleri olduğu tespit edilmiştir. Alanın ismi, bu yel değirmenlerinden gelmektedir. 19. yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı Devleti'nin sınırlarında gerçekleşen savaşlar sonucunda yapılan antlaşmalar ile yaklaşık 800.000 göçmen Anadolu'ya göç etmiştir. Osmanlı Devleti Osmanlı-Rus savaşı neticesinde yapılan antlaşma ile göç eden Tatar ve Rumelili göçmenlerin bir kısmını Değirmendağı Bölgesi'ne yerleştirmiştir. Bu yeni göçmen yerleşimlerinde, yangın sorununun çözülmesi amacıyla yeni yönetmelikler hazırlanmış, ahşap yerini taş ve tuğla gibi yeni yapı malzemelerine bırakmış, sokak genişlikleri ve bina yükseklikleri standartlaşmıştır. Yerleşimlere ızgara planlı düzen getirilmiştir. Yapı yönetmeliğindeki bu gibi değişiklikler Değirmendağı Bölgesi mimarisini de etkilemiştir.

Değirmendağı Bölgesi çalışma alanı dahilindeki yapılar, aynı dönemin mimari özelliklerini yansıtan konutlardan oluşmaktadır. Her bir konutun kendi bahçesi olup, yapıya bahçeden ya da doğrudan sokak üzerinden ulaşılmaktadır. Bölgenin kuzeyinde konumlanmış olan daha büyük yapılarda bahçelerin büyüklükleri ve peyzaj elemanları değişmektedir.

Alandaki tarihi yapılar bir, iki ya da üç katlı olup, bazı yapılarda bodrum katı da bulunmaktadır. Konutlar kapı, pencere, söve, kepenk, korkuluk, cumba, silme ve saçak gibi dış elemanları ile sokak silüetine katkıda bulunmaktadır. İç mekânlarda kapı, pencere ve dolap gibi özgün elemanlar belirlenmiştir. Değirmendağı çalışma alanı şehir merkezinin yakınında konumlanmıştır. Ancak kent ile sosyal bütünlüğü sağlanamamış bir alandır. Alandaki tescilli yapıların yapısal durumu genellikle iyi olmasına rağmen, çağdaş malzeme kullanılarak yapılan nitelsiz müdahaleler, sokak ve kent silüetinin bozulmasına sebep olmuştur. Çalışmada alanının mevcut değerleri ve potansiyalleri değerlendirilmiş ve saptanan sorunların çözümüne yönelik gerekli koruma kararları alınmıştır.

RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, 2007–2008 GÜZ YARIYILI

İZMİR, BUCA'DAKİ TARİHİ BİR KONUT YAPISININ RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar : Ahmet KARAÇÖL, Birsen PARLAK, F. Selin ŞAHİN, Gizem ÇITAK, Serap DEMİR, Simge BİLİR
Arazi Yardımcıları : Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Çağlayan KAPLAN, Ar. Gör. Fulya MURTEZAOĞLU,
Ar. Gör. Burcu IRGAT
Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. Mine TURAN

Çalışılan Levanten evi, İzmir'in tarihi bir bölgesi olan Buca İlçesi'nde yer almaktadır. Buca, 17. yüzyılın başlarında şehir merkezinden uzakta genellikle İngiliz kökenli nüfusun yaşadığı bir bölgedir. Ancak 1870 yılında İzmir ile Buca arasında yapılan demiryolu sayesinde bölge hızla büyümüştür.

Levanten halkın büyük çoğunluğu 1950'lerde bölgede yaşamayı bırakmış, günümüzde ise Türk halkının yoğun olarak yaşadığı bir yerleşim yeri haline gelmiştir.

İzmir'in Buca İlçesi'nde, Dumlupınar Mahallesi 117. ve 119. Sokaklarda, 114 ada ve 2 numaralı parselde bulunan tarihi konut, 19. yüzyılın geleneksel Levanten evi örneklerinden biridir. Yapı sahip olduğu özgün mekân kurgusu, cephe özellikleri, özgün mimari elemanları ve yapıım sistemiyle yapıldığı dönemin özelliklerini taşımaktadır.

2006 yılında gerçekleşen yangından sonra yapı çok ciddi hasar almış, ancak yapıda halen özgün elemanlar gözlenebilmektedir.

İki katlı olan yapı, birbirine bitişik iki kütle ve bir bahçeden oluşmaktadır. Yapının ana mekânlarının bulunduğu güneybatı yönündeki kütle dikdörtgen planlıdır (18,42 x 9,73 m). Yapının

servis mekânlarının bulunduğu kuzeydoğu yönündeki kütle ise L şeklindedir (9,40 x 14,53 m). Yapı 2246 m² lik geniş bir bahçeye sahiptir.

Yapının yaprak motifli, camlı giriş kapısı dikdörtgen biçimindeki (4,30 x 8,60 m) bir hole açılır. Yapının zemin katında bulunan üç odaya, merdivene ve mutfağa; niş, pilastır, silme ve süslemeli bir tavan ile zenginleştirilmiş holden ulaşılmaktadır.

Birinci kat holü dikdörtgen biçimindedir (10,30 x 2,95 m) ve zemin kat holüne dik konumlanmıştır. Mekânın batısında merdiven, doğusunda ise banyo bulunmaktadır. Birinci katta bulunan dört yatak odasına da holden ulaşılır ve bu mekânların hepsi bahçe manzaralıdır.

Yapının kuzeydoğu yönündeki servis külesine arka bahçeden ulaşılmaktadır. Kare biçimindeki servis holünden ana kütledeki küçük mutfakla bağlantılı, mutfağa ve servis odasına ulaşılmaktadır. Özgün durumda servis holü ile birinci katı bağlayan ahşap merdivenin sonradan kaldırıldığı gözlenmiştir. Servis külesinin birinci katında ise dört yatak odası ve bir banyo bulunmakta, bu mekânlara ana kütledeki merdivenin doğusundaki holden ulaşılmaktadır.

Yapının dış duvarları yığma sistemde moloz taş malzemeyle inşa edilmiştir. İç duvarlar ise ahşap karkas ve dolgu malzemesi olarak moloz taş ve tuğla kullanılmıştır. İç ve dış duvarlara iki kat sıva üzeri badana uygulanmıştır.

Yapının koruma çalışmasında özgün mekân kurgusu, tarihi belge niteliği taşıyan özgün elemanların korunması, yangında ve zaman içinde kullanıma bağlı olarak değiştirilen, kaybolan özgününde nasıl olduğu bilinen parçaların tamamlanmasını içeren bir koruma yaklaşımı benimsenmiştir.

RES 502 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI II, 2007-2008 BAHAR YARIYILI

İZMİR, TİRE ÇÖPLÜCE HAN RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar	: Ahmet KARAÇÖL, Birsen PARLAK, F. Selin ŞAHİN, Gizem ÇITAK, Serap DEMİR, Simge BİLİR
Arazi Yardımcıları	: Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN, Ar. Gör. Fulya MURTEZAOĞLU
Elektronik Teodolit Ölç.	: Uzm. Ayşe Gül AFACAN, Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticisi	: Yrd. Doç. Dr. Sarp TUNÇOKU

Çöplüce Han, vakfiyesi ve Tire Şer'iyye Sicili belgelerine göre, çevredeki diğer vakıf yapılarının ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Halil Yahşi Bey tarafından inşa edilmiştir. Yapının vakfiyesinde yapım tarihi ile ilgili bir bilgi bulunmamakta ve yapı Kapan Kervansarayı olarak adlandırılmaktadır. Yapının Halil Yahşi Bey'in Aydın Valisi olduğu 1426 ve 1442 yılları arasında inşa edildiği tahmin edilmektedir.

Çöplüce Han, Tire'nin tarihi kentsel sit alanında bulunmaktadır. Han, hem bugün hem de geçmişte, ticaretin en yoğun olduğu bölgede konumlanmıştır. Bu bölgenin, 15. yüzyılda bir ticaret merkezi olarak kullanılmasına Halil Yahşi Bey tarafından karar verilmiştir. Yapının güneydoğusunda aynı dönemde inşa edilen Kutu Han, batısında ise Bakır Han bulunmaktadır.

Yaklaşık 26 m x 32 m ölçülerle dikdörtgen bir plana sahip olan yapı orta avlulu, tek katlı ve revaksızdır. Avlunun güney, doğu ve batısında odalar, kuzeyinde ise ahır bulunmaktadır. Gümüşpala, Gön pazarı ve Bakır Han Caddeleri ile çevrili yapıya güneyde Bakır Han Caddesi'nden girilir.

Hanın dış çeperini; altısı güneye, sekizi doğuya, sekizi kuzeye ve dokuzu batıya bakan tek cepheli dükkan dizileri oluşturur. Yapının köşelerinde ise iki cepheli olmak üzere dört dükkan yer alır. Ortalama 2.40 m x 2.80 m ölçülerindeki dükkanlar tuğla tonozlarla örtülüdür. Bu mekânların bir kısmı önemli değişimlere uğramıştır.

Han; moloz taş, kayrak taşı, tuğla ve ahşap malzeme kullanılarak yapılmıştır. Duvar kalınlıkları yaklaşık 80 cm'dir. Ahşap malzeme kapı ve pencereler üzerinde hatil olarak kullanılmıştır. Dükkanların, odaların, giriş kısmının ve ahırın üst örtüsü olan tonozlar ve dükkanların ve kapıların kemer açıklıkları tuğla malzeme ile inşa edilmiştir. Avlunun zemini topraktır. Odaların zeminleri kayrak taş ve yapının çatısı alaturka kiremit ile kaplıdır.

Kayıp olanlar yanında yapıda çok sayıda eklenmiş ve dönüşmüş eleman bulunmaktadır. Müdahale kararları belirlenirken olabildiğince yapının özgün durumunun ortaya çıkarılması hedeflenmiştir. Yapının önemli bir ticaret bölgesinde olması nedeni ile, ticari fonksiyonunun devam ettirilmesine karar verilmiştir. Ahır mekânı, açık ve kapalı mekânları olan bir çay evi olarak düzenlenmiştir. Girişin batısında bulunan oda, ahşap el sanatları atölyesi, doğusunda bulunan oda sergi ve satış mekânı, avludaki diğer mekânlar ise bugün olduğu gibi depo olarak kullanılacaktır. Kuzeydoğusundaki mekânlar ise yöreye özgü karadut reçeli ve yeşillik satan dükkanlar olarak yeniden işlevlendirilmiştir.

RES 511 TARİHİ ÇEVRENİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ YÖNTEMLERİ, 2007-2008 GÜZ YARIYILI

İZMİR, FOÇA FEVZİPAŞA MAHALLESİ TESPİT, ANALİZ VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

Hazırlayanlar : Birsen PARLAK, Gizem ÇITAK, F. Selin ŞAHİN, Serap DEMİR, Simge BİLİR
Proje Yöneticisi : Öğr. Gör. Dr. Önder MARMASAN

Foça, İzmir'in kuzeyinde yer alan bir sahil ilçesidir. Kent, Antik Çağda bir İyon yerleşimi olarak ortaya çıktığında civar denizde yaşayan foklardan dolayı Phokaia adını almış, sözcük günümüze Foça olarak gelmiştir.

Tarihi, Antik döneme kadar dayanan Foça, Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu tarafından 05.11.1999 tarih ve 60-658 no'lu karar ile 1. ve 3. Derece arkeolojik alan olarak belirlenmiştir. 19.04.1996 tarihinde, 39-419 no'lu karar ile de tarihi çevre olarak tescillenmiştir. Çalışılan alandaki 54 yapıdan 15'i tescillidir.

Foça'da çalışma alanındaki yapılar 19. ve 20. yüzyıla tarihlenir. Konutlar zemin ve birinci kattan oluşmaktadır; kapı, pencere, söve, kepenk, korkuluk, cumba, balkon, silme ve saçak gibi cephe elemanlarına sahiptir. Geleneksel konutlar, yağma taş sistemde inşa edilmiştir ve döşemeleri ahşaptır.

Yapılan çalışmada, alanın mevcut potansiyelleri ve değerleri belgelenmiş ve koruma kararları geliştirilmiştir.

Koruma kararlarının amacı, Foça'daki tarihi çevrenin fiziksel ve sosyal yapısını korumaktır. Çevrede yapılan analizlerden sonra bölgenin sorunları belirlenmiştir. Bunlardan en önemlisi; rant nedeniyle tarihi çevredeki yaşam şeklinin ve tarihi dokunun devamlılığının tehdit edilmesidir. Bu sorunu önlemek amacıyla insanların yaşadıkları tarihi çevreden ayrılmamalarını sağlayacak rehabilitasyon kararları önerilmiştir. İkinci sorun, tarihi yapılarda uygulanan yanlış müdahaleler ve restorasyon uygulamalarıdır.

RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, 2008–2009 GÜZ YARIYILI

İZMİR, KÜÇÜKYALI PRATİK KIZ SANAT OKULU RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar : Doğay KORKMAZ, Kadriye DERELİ, Romana KOZAKOVA
 Arazi Yardımcıları : Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Uzm. Elif UĞURLU, Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN,
 Ar. Gör. Fulya MURTEZAOĞLU
 Elektronik Teodolit Ölç. : Uzm. Ayşe Gül AFACAN, Cihat KÜÇÜKBOYACI
 Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU

RES 502 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI II, 2008-2009 BAHAR YARIYILI

İZMİR, URLA, KAMANLI HAMAMI RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar	: Doğay KORKMAZ, Kadriye DERELİ
Arazi Yardımcıları	: Uzm. Elif UĞURLU SAĞIN, Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN, Ar. Gör. Fulya MURTEZAOĞLU
Elektronik Teodolit Ölç.	: Uzm. Ayşe Gül AFACAN, Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticisi	: Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU

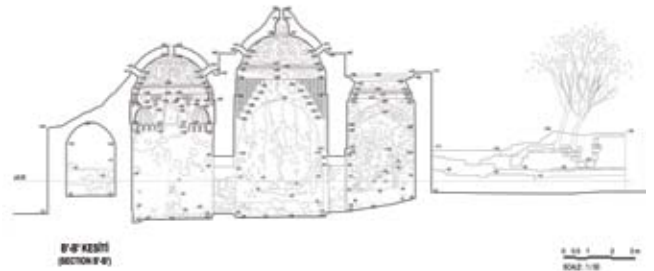
Kamanlı (Yahşi Bey) Hamamı, Yahşi Bey Külliyesi'nin yapılarından biridir. Yahşi Bey Külliyesi, İzmir'in Urla İlçesi, Yenice Mahallesi'nde Kamanlı Sokağı devamında konumlanmış cami, sıbyan mektebi, türbe, hamam ve çeşmeden oluşmuş, Urla merkezine bir km uzaklıktaki yapılar grubudur. Grubun külliye olup olmadığına dair kesin bilgiler olmamakla beraber dini ve toplumsal işlevlere cevap veren bir merkez oluşturmaları nedeniyle külliye oluşturduğu düşünülmektedir. Hamamın kitabesi bulunmamaktadır; ancak enine dikdörtgen planlı sıcaklık, basık sivri kemer formları, mukarnas dolgulu ve Türk üçgenli kubbe geçişleri, yapının 15. ya da 16. yüzyılda inşa edilmiş olduğunun göstergeleridir.

Kamanlı (Yahşi Bey) Hamamı, tek hamam olup, ılık, sıcaklık, su deposu bölümleri ve soyunmalığın bir bölümü günümüze kadar ulaşmış bir yapıdır. Yapı kuzey-güney yönünde dikdörtgen bir plana sahiptir. Dış ölçüleri 9.27x24.92 metredir ve ortası kubbeli, enine sıcaklıklı, çifte halvetli hamam tipine girmektedir.

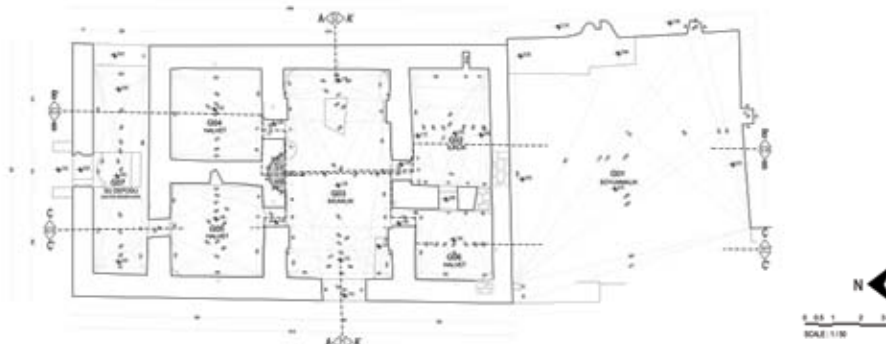
Kamanlı (Yahşi Bey) Hamamı yığma sistemde moloz taş ve kaba yonu taş ile inşa edilmiştir.

Yapı genelinde gözlemlenen sorunlar, bakımsızlık, insan tahribatı, yağmur suyu, ağaç ve bitki oluşumu kaynaklıdır. Çevre zemin kotunun yükselmesi, iç mekânlarda özgün döşemenin yok olmasıyla toprak dolgunun oluşması, cephe yüzeylerinde ve üst örtüde ağaç ve bitki oluşumları özgün cephe ve mekân algısını olumsuz etkilemiştir.

Yapı, mekânsal düzeni, özgün mekân elemanları, yapım tekniği ve malzeme kullanımı açısından mimari değer taşımaktadır.

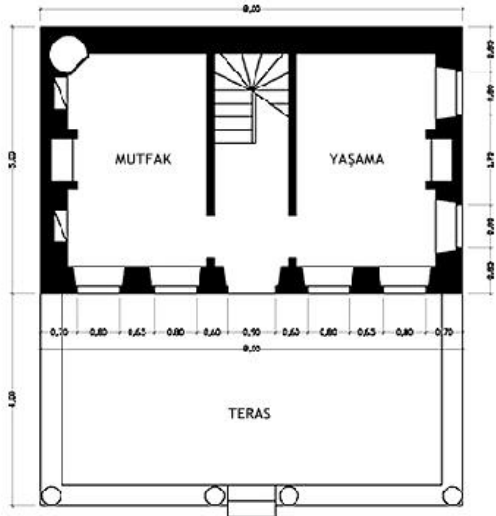
Özgün horasan harcının ve sıvasının günümüze kadar korunmuş olması aynı dönem hamamları için önemli bir bilgi oluşturmaktadır. Bütün bu değerler göz önüne alındığında Kamanlı (Yahşi Bey) Hamamı, mekânsal kurgusu, mimari elemanları, yapım tekniği ve malzeme kullanımı ile korunması gereken taşınmaz bir kültür varlığıdır. Bu amaçla, özgün niteliği korunarak, Osmanlı hamam geleneğini yansıtan bir müze olarak kullanılması önerilmiştir.

RES 511 TARİHİ ÇEVRENİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ YÖNTEMLERİ, 2008-2009 GÜZ YARIYILI

MUĞLA, BODRUM, KARAKAYA KÖYÜ TESPİT, ANALİZ VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

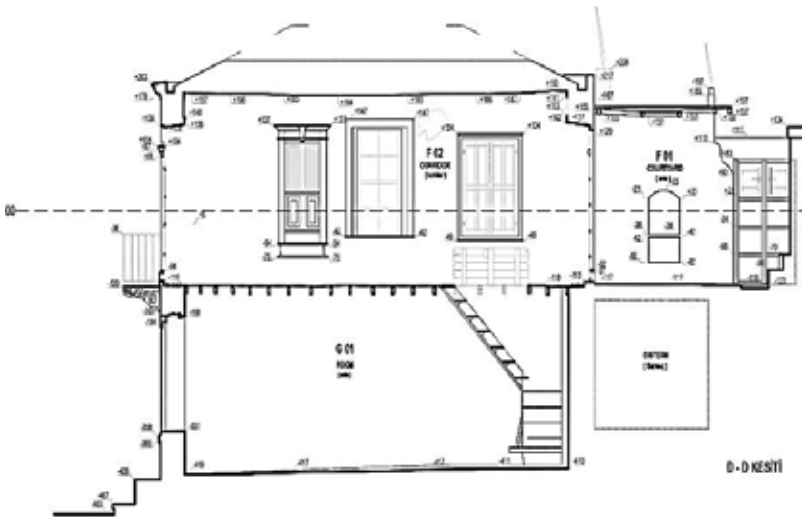
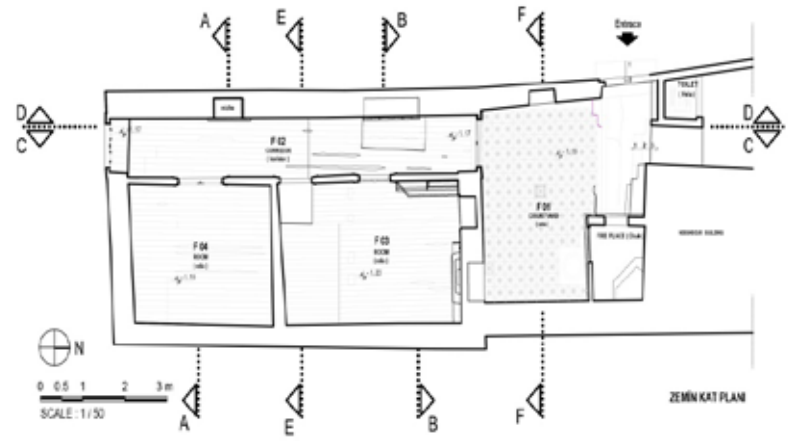
Hazırlayanlar : Ahmet KARAÇÖL, Doğay KORKMAZ, Kadriye DERELİ
Proje Yöneticileri : Öğr. Gör. Dr. Figen AKPINAR, Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN

RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, 2009-2010 GÜZ YARIYILI

İZMİR, URLA, GÜLBAHÇE KÖYÜ'NDE TARİHİ BİR KONUT YAPISININ RESTORASYON PROJESİ

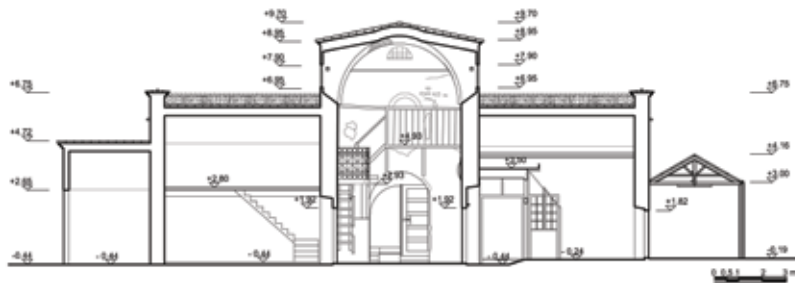
Hazırlayanlar : Ümmühan PALAOĞLU
Arazi Yardımcıları : Uzm. Elif UĞURLU SAĞIN, Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN,
Ar. Gör. Fulya MURTEZAOĞLU
Elektronik Teodolit Ölç. : Uzm. Ayşe Gül AFACAN, Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU

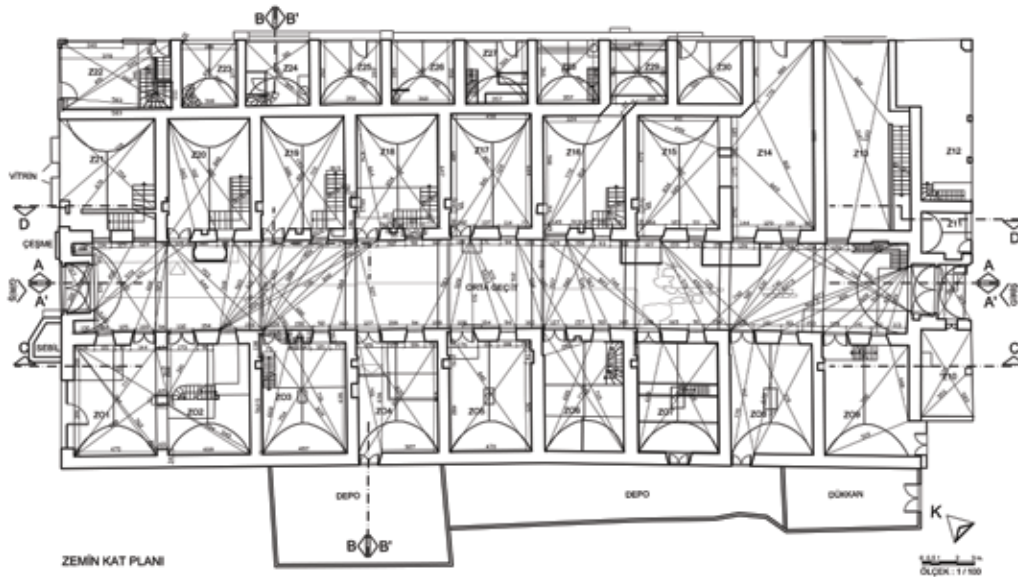
RES 502 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI II, 2009-2010 BAHAR YARIYILI

İZMİR, KEMERALTI, ÇAKALOĞLU HANI KORUMA PROJESİ

Proje Ekibi : Ümmühan PALAOĞLU
Arazi Yardımcıları : Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN
Proje Yöneticisi : Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU

B'-B' KESİTİ

ZEMİN KAT PLANI

RES 511 TARİHİ ÇEVRENİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ YÖNTEMLERİ, 2009-2010 GÜZ YARIYILI

İZMİR, BAYRAKLI KENTSEL SİT ALANI TESPİT, ANALİZ VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

Proje Ekibi : Ümmühan PALAOĞLU
Arazi Yardımcıları : Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN
Proje Yöneticisi : Öğr. Gör. Dr. Figen AKPINAR

Bayraklı Kentsel Sit Alanı, çevresindeki çok katlı ve yoğun yapılaşmayla ağır bir kentleşme baskısı altında olmasına rağmen günümüze kadar özelliğini ve değerlerini koruyarak ayakta kalmayı başarmıştır. Kentsel sit alanının deniz ve kıyı arasında kalan kısmından geçen geniş trafik yolları ve kavşak yapıları alanın kıyıyla bağıını koparmakta ve yol kenarında kalan tarihi evler için ciddi bir risk oluşturmaktadır. Tüm bunlara rağmen sit alanı geniş bahçeler içerisindeki tarihi evleri, kilise yapısı, merdivenli sokakları, eşsiz deniz ve İzmir manzarası, bunlara ilaveten içinde yaşayanların alana bağlılıkları ve aidiyetleriyle varlığını sürdürmektedir. Belediye öncülüğünde başlatılan kentsel koruma çalışmaları devam etmektedir. Eski İzmir'in bu özgün mahallesinde yürütülen çalışmada, yoğun kentsel yapılaşma baskısı altındaki sit alanının kentin belleği olarak korunması, yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılması temel hedef olmuştur.

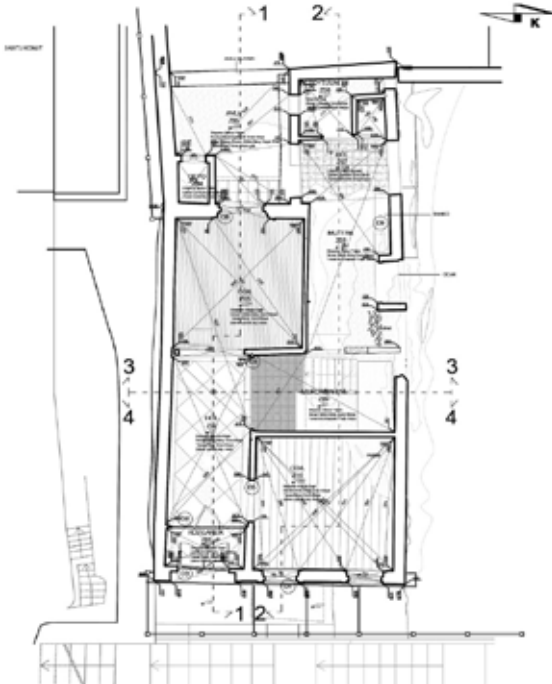
RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, 2010-2011 GÜZ YARIYILI

İZMİR KARATAŞ'TAKİ TARİHİ BİR KONUTUN RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar	: H. Barış BALTA, Suna BÜYÜKKILIÇ, Esra KIRTAŞ, Ezgi PEHLİVAN, Funda UYGUN
Arazi Yardımcıları	: Uzm. Elif UĞURLU SAĞIN, Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN, Ar. Gör. Fulya MURTEZAOĞLU,
Elektronik Teodolit Ölç.	: Uzm. Kerem ŞERİFAKİ
Proje Yöneticileri	: Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU TURAN, Ar. Gör. Dr. F. Nurşen KUL

İkinci derece tescilli olan 269 Sokak'taki tarihi ev, 19. yy. İzmir konutunun mimari özelliklerini taşımaktadır. Karataş'ta Tarihi Asansör ve Beth İsrail Sinagogu'nun batısında yer alan yapı eğimli bir topoğrafyada, Karataş'ın karakteristik merdivenli sokaklarından biri üzerinde yer almaktadır. Bağımsız konut birimi özelliği gösteren yapının batısında avlusu bulunmaktadır. Yapı; ana kütle (10.70 x 6.70 m), servis kütlesi (3.65 x 2.90 m) ve duvarlarla çevrili arka avludan (3.65 x 3.80 m) oluşmaktadır. Ana kütle iki katlı olup kısmi arakati ve kuzey doğusunda kısmi bodrum katı bulunmaktadır. Tavan süslemeleri, silmeler, desenli karo mozaikler, siyah beyaz damalı mermer kaplamalar, ahşap yer kaplamaları, sütunce, ahşap merdiven ve ocak iç mekânda gözlenen mimari elemanlardır. Bir döneme kadar denize ve asansör manzarasına hakim olan cumbası yapının dar giriş cephesinde, orta ekseninde yer almakta; güney yanda yer alan giriş kapısı cepheye asimetrik özellik kazandırmaktadır. Yapının cephesinde silmeler, taş söveler, yatay fugalar, dökme demir profilli ahşap cumba ve süslemeli demir kapı başlıca gözlenen mimari elemanlardır.

Tarihi konutun yapım tekniği ve malzeme kullanımı, 19. yüzyıl sonunda İzmir'de gelişmiş olan, hem geleneksel, hem de modern nitelikleri olan yapım özelliklerini sergilemektedir. Yapı duvarlarında üç farklı strüktürel sistem gözlemlenmiştir. Bunlar bileşik sistem, çerçeve sistemi ve yığma sistemdir. Bileşik sistem; içte ahşap karkas, dışta yığma moloz taştan oluşturulmuş, moloz taş örgünün karkas kısmında dolgu malzemesi olarak devam ettiği duvar sistemleridir.

Yapıda gözlenen sorunlar, çevre ve tek yapı ölçeği olarak iki gruba ayrılmaktadır. Yapının bulunduğu tarihi çevre dokusu ve bu çevrede yaşayanların ekonomik ve kültürel düzeyleri değişmiştir. Tek yapı ölçeğinde ise; yapıdaki ana mekânsal problem müdahale görmüş servis kütlesi, strüktürel problem ise taşıyıcı sistemdeki problemlerden dolayı yapının ön cephesinin çelik strüktür ile desteklenmiş olmasıdır.

Restorasyon projelerinde temel yaklaşım, yapının özgün niteliklerini koruyarak yeni bir işlevle yeniden kullanımının sağlanmasıdır. Yapının barındırdığı potansiyeller doğrultusunda özgün malzeme, mekân kurgusu korunmaya çalışarak; kültür, semt ve eğitim merkezi, yurt ve konut ve ticari işlevin bir arada çözüldüğü beş farklı işlev önerisi sunulmuştur.

RES 502 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI II, RES 506 YAPISAL KORUMADA TASARIM II, 2010-2011 BAHAR YARIYILI

MANİSA ULU CAMİ VE MEDRESESİ RESTORASYON PROJESİ

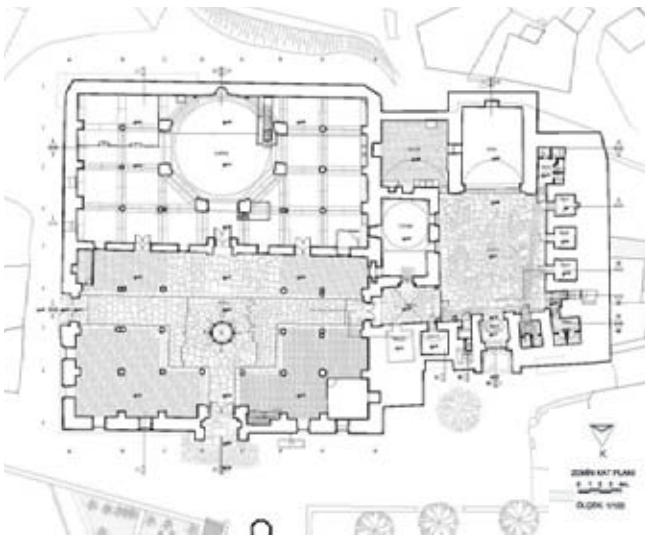
Hazırlayanlar (RES 502)	: H. Barış BALTA, Çisel BOZTEPE, Suna BÜYÜKKILIÇ, Zişan KARAYAZILI, Esra KIRTAŞ, Arif MISIRLI, Funda UYGUN,
Hazırlayan (RES 506)	: Cansu BÜKEY
Arazi Yardımcıları	: Uzm. Elif UĞURLU SAĞIN, Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN, Ar. Gör. Fulya MURTEZAOĞLU, Ar. Gör. Özge MUTLU, Ar. Gör. Funda YAKA ÇETİN
Elektronik Teodolit Ölç.	: Uzm. Ayşe Gül AFACAN, Cihat KÜÇÜKBOYACI, Doğay KORKMAZ
Proje Yöneticileri	: Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Ar. Gör. Dr. F. Nurşen KUL

Beylikler döneminde Manisa ve çevresine yerleşmiş olan Saruhanlı Beyliği'nin önemli yapılarından olan Manisa Ulu Cami ve Medresesi, Manisa'nın güneyinde Spil Dağı'nın eteğinde konumlanmıştır. Birbirine bitişik olan bu iki yapı, yaklaşık 100 m doğuda yer alan hamam yapısı ile birlikte bir yapı grubu oluşturmaktadır. Cami ve medresenin kitabelerinden Cami'nin 1366, Medrese'nin ise 1378 tarihine Emet Bin Osman tarafından inşa edildiği anlaşılmaktadır. Manisa Ulu Cami ve Medresesi; cami, medrese ve türbe işlevlerinin birbiriyle ilişkili olarak bir arada çözümlendiği birleşik işlevli bir tasarım gösterir ve Beylikler döneminde başka bir örneği yoktur.

Anıtsal merkezi kubbesi ve revaklı avlusu ile cami mimarisinde bir tasarım aşaması gösteren Manisa Ulu Camisi, sekiz ayakla taşınan mihrap önü kubbesi ile merkezi mekân yaratma konusunda Osmanlı mimarlığına öncülük etmiştir.

Cami; harim ve avlu bölümlerinden oluşmaktadır. Bu iki bölüm, aynı planın tekrarı gibidir.

Avlu harimin kuzeyinde yer almaktadır. Avlunun kuzeybatı köşesinde bir minare bulunmaktadır. Harim; 32,4x17,3 metre boyutlarında enine dikdörtgen planlı, mihrap önü kubbelidir. Kibleye paralel olarak uzanan 4 sahinin 3'ünü mihrap önü kubbesi kesmektedir. 10.80 metre çapındaki kubbe, 2 sütun ve 6 ayağın oluşturduğu sekizgen taşıyıcı bir sistem üzerine oturmaktadır. Mihrap önü kubbesi dışında kalan kısımlar, yuvarlak gövdeli devşirme sütunların belirlediği kubbemsi tonoz örtülü kare birimler halindedir.

Avlu 33x18,2 metre boyutlarında dikdörtgen planlıdır. Avlunun ortasında, mihrap ekseninde bir havuz yer alır. Avlunun doğu ve batı tarafı çift, kuzey tarafı tek sıra revaklıdır.

Cami, günümüzde ibadet işlevini devam ettirmektedir. Medrese, kuran kursu ve etüt merkezi olarak kullanılmaktadır. Türbe ise Cuma günleri bir gelenek olarak ziyaret edilmektedir. Bu nedenle, restorasyon projesinde caminin özgün işlevini, medresenin kuran kursu ve etüt merkezi işlevini devam ettirmesi ayrıca medreseye el sanatları eğitimi işlevi verilmesi önerilmiştir.

Manisa Ulu Cami ve Medresesi bugüne kadar pek çok onarım görmüştür. Yapıda nitelsiz müdahalelerden kaynaklanan değişmişlik ve malzeme sorunları gözlemlenmektedir. Yapının restorasyon projesinin ana yaklaşımı; uyumsuz malzemelerden ve çatı ve zemin drenajından kaynaklanan sorunların giderilmesi, yapının özgün durumunun algılanmasına engel olan eklerin kaldırılmasıdır.

RES 511 TARİHİ ÇEVRENİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ YÖNTEMLERİ, 2010-2011 GÜZ YARIYILI

BOZCAADA CUMHURİYET MAHALLESİ KENTSEL SİT ALANI TESPİT, ANALİZ VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

Hazırlayanlar : H. Barış BALTA, Suna BÜYÜKKILIÇ, Esra KIRTAŞ, Funda UYGUN
 Arazi Yardımcıları : Uzm. Elif UĞURLU SAĞIN, Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN,
 Ar. Gör. Fulya MURTEZAOĞLU
 Proje Yöneticisi : Öğr. Gör. Dr. Figen AKPINAR

Bozcaada 1. derece arkeolojik sit, 3. derece arkeolojik sit, 3. derece doğal sit ve kentsel sit alanlarından oluşur. Antik çağda Leukophrys, Yunan mitolojisinde ise Tenedos adıyla bilinen Bozcaada'nın ilk sakinleri Akalar'ın bir kolu olduğu ve M.Ö. 2000 yıllarında yerleştikleri tahmin edilen Pelasg'lardır. Akhalardan sonra Ada'ya sırasıyla Fenikeliler, Atinalılar, Yunanlılar ve Persler hakim olmuştur. M.Ö. 334 yılında Büyük İskender devri başlamıştır. Bergama Krallığı'ndan sonra M.Ö. 168 yılında Roma hakimiyetine girmiş, ardından Doğu Roma İmparatorluğuna dahil olmuştur. 1203 yılından sonra Bozcaada üzerinde Bizans-Ceneviz-Venedikliler arasında egemenlik mücadelesi başlamıştır.

Bozcaada ilk defa 1455 yılında Fatih Sultan Mehmet devrinde Osmanlı İmparatorluğu'na katılmıştır. Osmanlı ile Venedik arasında Bozcaada için mücadeleler olmuş, Ada zaman zaman Venedik hakimiyetine girmiştir. Lozan Antlaşması sonucunda 20 Eylül 1923 yılında Türkiye Cumhuriyeti'ne bağlanmıştır. Çanakkale'nin Bozcaada İlçesi'nde bulunan tarihi Cumhuriyet Mahallesi yerleşimi 1874 yılında geçirdiği yangından sonra gridal plan üzerine kurulmuştur.

Çalışma alanında 76 tescilli yapının yanı sıra tarihi ve mimari özelliklerini koruyan çok sayıda yapı bulunmaktadır.

Bozcaada'da evler tek veya iki katlıdır. Tek katlı evler konut ya da ticari mekân olarak kullanılırken, iki katlı olan evlerde sadece konut veya zemin kat ticari mekân, üst kat konut olmak üzere çift fonksiyonlu kullanım gözlemlenmektedir. Konutlar 1. kat planlarına göre gruplandırıldığında, holün ortada ve holün bir yanda olduğu 2 tip bulunmaktadır. Cephe elemanı olarak, çıkmalar tipik mimari elemanlarından biridir. Dış kapılar tek veya çift kanatlıdır, ancak en çok gözlenen tip çift kanatlı kapılardır. Ahşap, işlemeli ve renkli boyalı kapılar Bozcaada evlerinde görülen diğer tipik cephe elemanlarıdır. Evlerin yapım yılları kapılar üstüne yazılmıştır. Bahçe kapıları ise demir ve ahşap giriş kapılarına göre daha süslüdür. Pencereler, dikdörtgen

formlu veya kemerli olmak üzere 2 tiptir. Pencerelerde ahşap ve demir kepenk veya demir parmaklık bulunmaktadır.

Bozcaada ve Cumhuriyet Mahallesi tarihi geçmişi, konumu, ada olma özelliği ve tarihi yapıları ve bu yapıların mimari özellikleri ile mimari, tarihi, homojenlik ve teklik değerlerine sahiptir. Değerlerinden dolayı çalışma alanının özgün özellikleri dikkate alınarak korunması gereklidir. Çalışmada alanının mevcut değerleri ve potansiyelleri belgelenmiş ve gerekli koruma kararları alınmıştır.

RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, RES 505 YAPISAL KORUMADA TASARIM I, 2011-2012 GÜZ YARIYILI

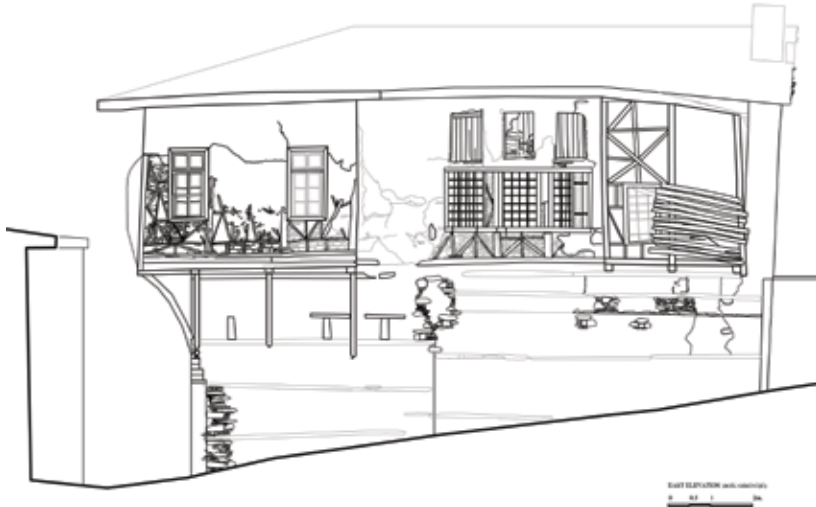
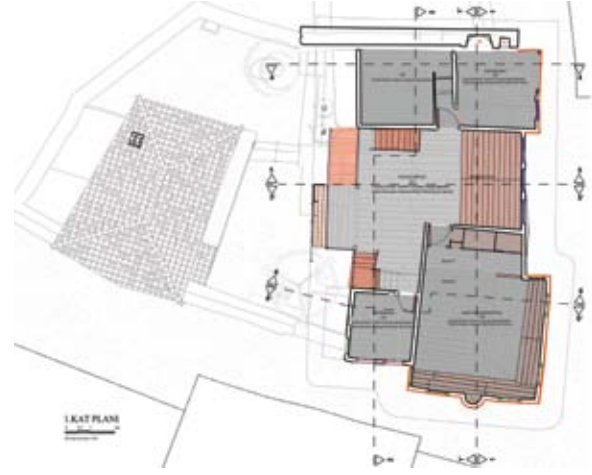
İZMİR, ÖDEMİŞ, BİRGİ KERİMAĞA KONAĞININ RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar (RES 501)	: Arif MISIRLI, Çișel BOZTEPE, Hakan KARAYILMAZ, Zişan KARAYAZILI
Hazırlayan (RES 505)	: Cansu BÜKEY
Arazi Yardımcıları	: Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN, Uzm. Dr. Elif UĞURLU SAĞIN, Uzm. Kerem ŞERİFAKİ Ar. Gör. Fulya MURTEZAOĞLU
Elektronik Teodolit Ölç.	: Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticileri (RES 501)	: Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU, Ar. Gör. Dr. F. Nurşen KUL
Proje Yöneticileri (RES 505)	: Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Engin AKTAŞ

Birgi, İzmir İli, Ödemiş İlçesi'ne bağlı tarihi bir yerleşimdir. Bu çalışmaya konu olan Kerimağa Konağı, 18 - 19. yüzyıllarda zeytinyağı ve pamuk ticaretine bağlı zenginleşmeyle yerleşme içinde inşa edilen konak yapılarından biridir. 1987 yılında tescillenmiş ve bir yıl sonra da şimdiki sahiplerine satılmıştır.

Bozdağ'ın güney yamacında, Birgi deresinin iki yanında, Ödemiş ovasına hakim olacak şekilde konumlanmış olan yerleşme merkezinde Ulu Cami (1313) yer alır. Ulu Camii'ye çok yakın bir konumda yer alan Kerimağa Konağı'nın yakın çevresinde, özgün dolu-boş düzeni, sokak dokusu, topoğrafya-yapı ilişkileri, ölçek, kütle ve cephe özellikleri korunmuştur.

Konuta giriş, güney cephedeki giriş kapısından sağlanmaktadır. Yapı, bir ana kütle, bir ek kütle ve avludan oluşmaktadır. Ahır, samanlık, mutfak ve kümes zemin katta bulunmaktadır. Birinci kat ise dış sofalı hayat evi özelliklerini sergilemektedir. Batıya yönelmiş olan yarı açık sofa, doğu yönünde eyvanlı olup, güney ve doğusunda üç oda ile çevrelenmiştir. Sofanın özgünde güney yönünde sokakla kurduğu ilişki, ek bir kütle ile engellenmiştir. Güneydoğudaki oda; boyutu, konumu ve tavan, direklik, yüklük, gusülhane, niş ve sedir gibi süslemeli mimari elemanları ile başoda özelliklerini gösterirken, kuzeybatıdaki oda yükseltilmiş konumu, vadiye doğrudan yönelmesi, göreceli küçük boyutu, basık iç mekânı ile kış odası niteliğindedir.

Zemin katta bulunan yığma duvarlar birinci katın ahşap karkas sistemine bir temel oluşturmaktadır. Ancak kuzeyde bulunan yığma duvar zeminden çatıya kadar yükselmektedir. Yığma duvarlar, içerisinde kayrak taşı, tuğla ve kırık kiremit içeren bir harç ile örülmüştür. Yapıda, ahşap zemin ve çatı sistemleri gözlenmiştir. Tavan ve duvarlar sıvalı ve beyaz boyalıdır. Cepheler, saçaklar, eli böğründeler, tepe penceresi, çıkma, köşe pahi ve giriş kapısı ile zenginleştirilmiştir.

Konut sakinleri evlerini sağlamlaştırmak için maddi ve teknik destek arayışı içindedirler. Bu doğrultuda Birgi Belediyesi, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimari Restorasyon Bölümü ile temas etmiş, Kerimağa Konağı eğitim programı kapsamına alınmıştır. Temel restorasyon kararları; yapısal sağlamlaştırma, malzemelerin korunması, özgün mimari ve yapısal özelliklerin sergilenmesi ve yaşam koşullarının iyileştirilmesidir.

RES 502 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI II, 2011-2012 BAHAR YARIYILI

İZMİR, ULAMIŞ KÖYÜ HAMAMI RESTORASYON PROJESİ

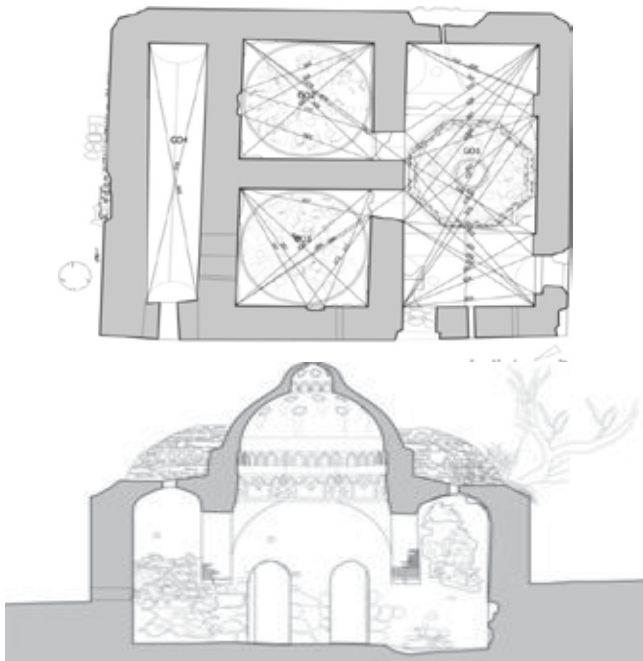
Hazırlayanlar	: Aslı ÇAĞLIYURT, Didem KINCI, Gül AĞAÇ, Hakan KARAYILMAZ, M.Buğra KANMAZ
Arazi Yardımcıları	: Ar. Gör. Funda UYGUN, Ar. Gör. Zişan KARAYAZILI
Elektronik Teodolit Ölç.	: Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticileri	: Doç. Dr. S.Sarp TUNÇOKU, Ar. Gör. Dr. F. Nurşen KUL

Bir Osmanlı Dönemi yapısı olan hamam, Ulamiş Köyü 1403 numaralı sokakta 15 kapı numarası ile 1776 parselde yer alır. Bugünkü hali ile köy konut dokusu içine kalan hamama İzmir-Seferihisar karayolu 14. km'de bulunan Düzce Köyü sapağından güneydoğu yönünde girilen 75. Yıl Caddesi ile ulaşılır.

Yaklaşık 10.5 m x 8.2 m ölçülerindeki hamam 4 mekândan oluşmaktadır. Bu mekânlar; ılıklik, 2 adet halvet ve su deposudur. Ilıklık olduğu düşünülen mekâna güneybatı cephesinde sonradan yıkılarak açılmış bir boşluktan girilmektedir.

Ilıklık mekânı kuzeybatı ve güneydoğuda 3 merkezli basık profilli tonozlar ve orta mekân ise yarım daire profilli kubbe ile örtülüdür. Kare plandan kubbeyle geçiş pandantifler ile sağlanmıştır. Bu mekânda yer alan kubbenin ve tonozların iki yöndeki yüklerinin aktarıldığı 2 merkezli teğet kemerler ile mekânsal bütünlük sağlanmıştır. Ilıklık mekânından iki merkezli teğet kemer açıklıklarıyla girilen iki adet halvetin oluşturduğu sıcaklık bölümüne geçilir. Her iki halvetin de üst örtüsü yarım daire profilli kubbe olup, kubbelere geçişte ılıklik mekânında olduğu gibi pandantifler kullanılmıştır. Yapının kuzeydoğu cephesinde bulunan su deposu tek merkezli şişkin tonozla örtülmüştür. Kuzeybatı cephesinde su deposuna açılan iki merkezli teğet kemer ile geçilmiş bir açıklık bulunmaktadır.

Yapıdaki strüktürel sorunların en önemlisi güneydoğu cephe duvarında kendiliğinden yetişmiş sakız ağacı köklerinin yol açtığı hasardır. Bu kökler duvar içerisinde ayrılmaya neden olurken ılıklik mekânını örten tonoz ve kasağın üzerinde de ciddi çatlaklara neden olmuştur. Yapıdaki hasarı hızlandıran duvar örgülerindeki harç boşalmaları tüm cephelerde yoğundur.

Ulamiş Hamamı'nın restorasyon projesi genel yaklaşımı, korumaya yönelik olup, yapının mevcut durumunun sağlamlaştırılması ve koruma sürekliliğinin devam etmesi için yapıya yeni bir işlev verilmesidir.

Yapıda gerçekleşmesi planlanan müdahaleler, yapıyı tehdit eden sakız ağacı ve diğer bitki oluşumlarının yapıya zarar vermeden alınması, çatlak ve ayrılmaların uygun malzeme ve yöntemler ile onarımı, yapıda gözlenen yerden yükselen nem ve üst örtüden yağmur suyu girişlerine karşı gerekli önlemlerin alınmasıdır.

Ulamiş Hamamı, yakınındaki kooperatife ait zeytinyağı işliği göz önünde bulundurularak, zeytinyağı satışının yapılacağı bir birim olarak işlevlendirilecektir. Bu işlevin hamamın korunmasında süreklilik kazandıracağı ve köye hareket getireceği düşünülmektedir.

RES 511 TARİHİ ÇEVRENİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ YÖNTEMLERİ, 2011-2012 GÜZ YARIYILI

MANİSA, DARKALE KÖYÜ TESPİT, ANALİZ VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

Hazırlayanlar : Arif MISIRLI, Çisel BOZTEPE, Zişan KARAYAZILI, Hakan KARAYILMAZ
Arazi Yardımcısı : Uzm. Kerem ŞERİFAKİ
Proje Yöneticisi : Öğr. Gör. Dr. Figen AKPINAR

Darkale/Tarhala Ege Bölgesi'nde Manisa ili içerisinde Soma İlçesi'ne üç km uzaklıkta bulunan 117 nüfuslu bir yerleşim birimidir.

Bugünkü Darkale yerleşimi eski yapısal özelliklerini muhafaza etmekte olup, Soma ovasına hakim Tuzlu, Temenni ve Asarlı tepeleri olarak bilinen doğal yükseltilerden Asarlı Tepe'nin Dibek Deresi ile, Çokluca Çayı arasında kalan yamacı üzerine kurulmuş bir köydür.

Bergama Krallığı devrinde bir uç karakol ve sayfiye yeri olarak kullanıldığı ve M.Ö. 185 yılında kurulduğu ileri sürülmektedir. Osmanlı döneminde kaza merkezi olan Darkale günümüze küçük bir köy yerleşimidir. Darkale Köyü'nün günümüze kadar gelen evlerinin konumu, mimarisi ve sokak dokusu Osmanlı Dönemi mimarisinin özelliklerini taşımaktadır. Çokluca Çayı'nı izleyen bir yol ile Soma'ya bağlanan Darkale'nin en dikkate değer özelliklerinden biri doğallığının bozulmamış olması ve yeşil bir bitki örtüsüne sahip olmasıdır.

Darkale'de yapılar topoğrafyaya göre organik şekillenen sokak dokusu boyunca bitişik nizam yerleştirilmişlerdir. Eğimli arazide yerleşmiş konutlar birbirinin damını teras olarak kullanmış ve bu şekilde doku gelişmiştir. Konutlar ovaya yönelmektedir. Darkale köy meydanı ile konut dokusunu büyük bir kot farkı fiziksel olarak ayırmaktadır. Bu anlamda da köy meydanında oturulduğunda, yamaca yerleşmiş bu organik doku izlenmektedir.

Darkale geleneksel dokusu, yapıların örgütleniş biçimi, mimari üslubu, sokak dokusu özellikleri bakımından klasik bir Osmanlı yerleşimidir.

Darkale evlerinin en önemli özelliği bitişik nizam inşa edilmiş olmalarıdır. Evlerin bu şekilde konumlanmaları Birinci Dünya Savaşı sırasında köyün korunmasında en önemli faktördür. Bu nedenden dolayı kuytu bir yere yerleşmiş olup fazla güneş almamaktadır.

Köyde bulunan anıtsal yapılar da (Kırkoluk Cami, Minareli Cami, Orta Cami, çamaşırılık ve hamam) bu yerleşime katkı sağlamaktadır. Darkale tarihi, konumu, mimari özellikleri ve sosyal yapısı göz önünde bulundurulularak koruma kararları geliştirilmiştir.

RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, RES 505 YAPISAL KORUMADA TASARIM I, 2012-2013 GÜZ YARIYILI

KÜTAHYA, GERMİYAN SOKAK'TA TARİHİ BİR EVİN RESTORASYON PROJESİ

- Hazırlayanlar (RES 501) : Ayşen BOĞAZIÇI, Didem KINCI, Eltjona LAÇAJ, E. Feral SAATÇI, Enes NURKOVIÇ, M. Buğra KANMAZ
 Hazırlayan (RES 505) : Ceren NARİN
 Arazi Yardımcıları : Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN, Ar. Gör. Zişan KARAYAZILI
 Elektronik Teodolit Ölç. : Cihat KÜÇÜKBOYACI
 Proje Yöneticileri (RES 501) : Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Ar. Gör. Dr. F. Nurşen KUL
 Proje Yöneticileri (RES 505) : Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU, Doç. Dr. Engin AKTAŞ

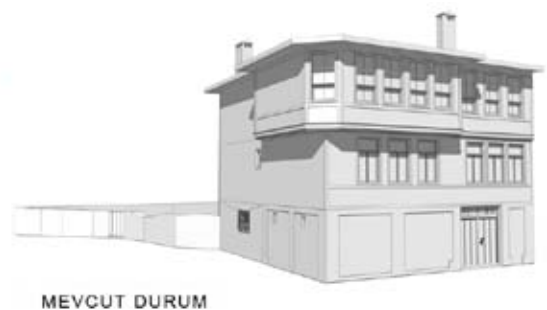
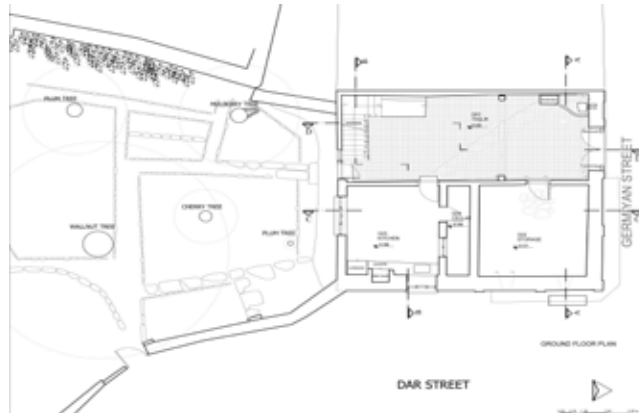
Tarihi konut, Kütahya İli'nin Pirlar Mahallesi'nde, tarihi konut dokusunun yoğun olarak gözlemlendiği Germiyan Sokak'ta yer alır ve plan özellikleri, yapım tekniği ve kullanılan malzemeler açısından Osmanlı döneminin geleneksel konut yapılarındandır. Üç katlı konut yapısının güneyinde arka bahçe düzenlenmiştir.

Yapıya sokak üzerindeki kapıdan girilmektedir. Üst katlara ulaşım, özgün ahşap merdivenle sağlanmaktadır. Günümüzde yapının zemin ve birinci katı konut olarak kullanılırken, ikinci kat kullanılmamaktadır.

Yapının zemin katında duvarlar yığma moloz taş, üst katlar ise ahşap iskelet sistemde inşa edilmiştir. Yapıda taşıyıcı sistem sorunlarından çok malzeme sorunları gözlenmiştir.

Çatı onarımı, güney cephesinin sağlamlaştırılması, yapı çevresine drenaj sistemi yapılması planlanan müdahale kararlarıdır.

Yapının kullanımı için proje kapsamında müzik okulu ve toplum eğitimi merkezi işlevleri önerilmiştir.

RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, 2012-2013 GÜZ YARIYILI

KÜTAHYA, OSMANLI CADDESİ'NDE TARİHİ BİR EVİN RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar : Arnisa KRYEZIU, Aslı ÇAĞLIYURT, Aysun ALP, Ayşen ETLACAKUŞ, Gül AĞAÇ, Kadri CEMİLOĞLU, Kemal KORKMAZ
Arazi Yardımcıları : Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Funda UYGUN
Elektronik Teodolit Ölç. : Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticileri : Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Ar. Gör. Dr. F. Nurşen KUL

Tarihi konut, Kütahya İli Pirlar Mahallesi'nde, kentin en işlek caddelerinden biri olan Osmanlı Caddesi'nin üzerinde yer alır. Yapı, plan özellikleri, yapım tekniği ve kullanılan malzemeler açısından 19. yüzyıl Osmanlı dönemi geleneksel konut yapılarındandır.

Tarihi konut; iç sofalı, doğu batı doğrultusunda uzanan 10x15 boyutlarında dikdörtgen planlıdır. Ana girişi, Osmanlı Caddesi üzerinden sağlanırken, yapının batı yönünde konumlan arka bahçesinden taşlık girişi sağlanmaktadır. Bodrum ve zemin katı servis mekânları oluştururken, odalar; birinci ve ikinci katta doğu-batı yönünde uzanan iç sofanın çevresinde konumlanmıştır. Bir dönem katlarının farklı aileler tarafından kullanıldığı anlaşılan yapı, günümüzde kullanılmamaktadır.

Yapının bodrum ve zemin katı yığma taş, üst katlar ise ahşap iskelet sistemle inşa edilmiştir. Zemin kattaki döşemeler dışında tüm döşemeler ahşap kirişleme üzeri ahşap kaplamadır. Kıрма çatı, oturtma ahşap sistemdir ve marsilya kiremit kaplıdır. Çatının doğu ve batı yönünde geniş saçakları bulunmaktadır.

Yapıda gözlemlenen başlıca sorunlar komşu yapıların inşaatından kaynaklanmaktadır. Ayrıca çatının çeşitli yerlerinden su alması ve yapının kullanılmamasından kaynaklanan bakımsızlığı malzeme sorunlarına yol açmıştır.

Koruma projesi kapsamında, yapının özgün özelliklerinin korunarak onarılması önerilmiştir.

Proje kapsamında yapının yeniden kullanımı için seramik atölyesi ve satış merkezi, kukla müzesi ve kıyafet tasarım merkezi işlev alternatifleri önerilmiştir.

RES 502 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI II, RES 506 YAPISAL KORUMADA TASARIM II, 2012-2013 BAHAR YARIYILI

İZMİR, KEMERALTI, MİRKELAMOĞLU HANI RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar (RES 502) : Arnisa KRYEZIU, Ayşen ETLACAKUŞ, E. Feral SAATÇI, Kadri CEMİLOĞLU,
 Hazırlayanlar (RES 506) : Ceren NARİN
 Arazi Yardımcıları : Uzm. Dr. Elif UĞURLU SAĞIN, Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN, Ar. Gör. Zişan KARAYAZILI
 Elektronik Teodolit Ölç. : Cihat KÜÇÜKBOYACI
 Proje Yöneticileri (RES 502) : Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Ar. Gör. Dr. F. Nurşen KUL
 Proje Yöneticileri (RES 506) : Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU, Doç. Dr. Engin AKTAŞ

Mirkelamoğlu Hanı, Fevzi Paşa Bulvarı üzerinde konumlanmakta, han girişinin yer aldığı batı cephesi 914. Sokağa bakmaktadır. Yapı iki katlı, avlulu ve ikinci katı revaklı, taş ve tuğla örgülü üst kat cepheleri ve yapım sistemiyle Osmanlı döneminin şehir içi hanlarından ve tarihi kimliğini günümüzde de sürdürmektedir.

Han, Fevzipaşa Bulvarı açılmadan önce tarihi Kemeraltı Bölgesi'nde İzmir'in en önemli ticaret akslarından biri olan Osmaniye Caddesi üzerinde ve eski Kasap Hızır Mahallesi'nde inşa edilmiştir. Hanın kitabesi olmadığından yapım tarihi kesin olarak bilinmemese de yapılan tarihi araştırmalardan ve avlusunda bulunan çeşmenin süsleme özelliklerinden yapının 18. yüzyılın son çeyreğinde yapıldığı ileri sürülmektedir. Mirkelamoğlu Hanı, taşıdığı mimari özellikler açısından yapıldığı dönemin mimari üslubuna, yapım tekniklerine ve ticaret hayatına ışık tutmaktadır. Doğusunda Büyük Karaosmanoğlu Hanı, batısında Selvili Han, güneybatısında Hisar Cami ve Kızlarağası Hanı bulunmaktadır. Hisar Cami yönünden gelen yol yapının önünde küçük bir meydan oluşturmuştur. Şehrin geçirmiş olduğu depremler ve özellikle 1922'deki büyük İzmir yangını da dahil olmak üzere meydana gelen yangınlar ve 1935 yılında yapımı tamamlanan Fevzi Paşa Bulvarı; Osmaniye Caddesi üzerindeki birçok hanın yok olmasına ya da büyük ölçüde zarar görmesine neden olmuştur. Mirkelamoğlu Hanı bu hanlardan günümüze bütünüyle gelebilen önemli bir yapıdır.

Mirkelamoğlu Hanı, iki katlı, birinci katı revaklı ve kuzey güney doğrultusunda uzanan dikdörtgene yakın avluludur. Yapının genel planı yamuk geometrik biçimindedir. Zemin kat, avluya açılan yarı açık giriş mekânı, açık avlu ve onu çevreleyen 18 kapalı mekândan,

birinci katı ise avluyu çevreleyen revak, revağı çevreleyen 21 mekân ve zemin kattaki giriş mekânının üzerinde konumlanmış olan eyvandan oluşmaktadır.

Yapı, yığma sistemde kaba yonu taş ve tuğlayla almaşık düzende inşa edilmiştir. Duvar örgüsü, taşların arasında yatay olarak kullanılan 3-7 sıra tuğladan oluşmaktadır. Mekânların üst örtüsünü beşik ve manastır tonozlar oluşturmaktadır. Dışta çatılar, alaturka ve marsilya kiremit kaplıdır.

Günümüzde yapıda dükkan, lokanta ve terzi atölyesi kullanımları bulunmaktadır. Restorasyon projesinde yapının sahip olduğu özgün değerlerini koruyarak sorunların çözülmesi hedeflenmiştir. Yapıya uygun olmayan işlevler, niteliksiz elemanlar ve malzemeler kaldırılarak yerine özgün karakterine uygun işlev ve müdahaleler önerilmiştir.

RES 502 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI II, 2012-2013 BAHAR YARIYILI

İZMİR, KEMERALTI, BÜYÜK KARASMANOĞLU HANI RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar : Aysun ALP, Derya CAMUZ, Eltjona LAÇAJ, Enes NURKOVIÇ, Kemal KORKMAZ
Arazi Yardımcıları : Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Funda UYGUN
Elektronik Teodolit Ölç. : Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticileri : Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Ar. Gör. Dr. F. Nurşen KUL

19. yüzyılın başlarında inşa edildiği düşünülen Büyük Karasmanoğlu Hanı; iki katlı, avlulu, ikinci katı revaklı plan tipiyle ve yapım sistemiyle döneminin mimari özelliklerini yansıtmaktadır. Günümüzde Fevzi Paşa Bulvarı üzerinde, 913 ve 914. Sokaklar arasında konumlanmaktadır. Han, Fevzi Paşa Bulvarı açılmadan önce tarihi Kemeraltı Bölgesinde İzmir'in en önemli ticaret akslarından biri olan Osmaniyeye Caddesi üzerinde, eski Kasap Hızır Mahallesi'nde inşa edilmiştir. Batı yönünde Mirkelamoğlu Hanı ile bitişiktir ve güneyinde Manisaloğlu Hanı bulunmaktadır.

Büyük Karasmanoğlu Hanı, iki katlı, birinci katı revaklı ve kuzey güney doğrultusunda uzanan dikdörtgen avluludur. Yapının zemin katı, açık avlu ve onu güney, doğu ve batı yönde çevreleyen 11 kapalı mekândan, birinci katı ise avluyu çevreleyen revak, revağı çevreleyen 12 mekândan oluşmaktadır.

Yapı, yağma sistemde kaba yonu taş ve tuğlayla almaşık düzende inşa edilmiştir. Duvar örgüsü taşların arasında yatay olarak kullanılan 2-3 sıra tuğladan oluşmaktadır. Mekânların üst örtüsünü beşik ve manastır tonozlar oluşturmaktadır. Dışta kırma çatı alaturka kiremit ile örtülüdür.

Yapının kuzey bölümü, 1935 yılında yapımı tamamlanan Fevzi Paşa Bulvarı'nın inşaatı sırasında yıkılmıştır.

Yapı günümüzde ticari amaçla kullanılmaktadır. Zemin katın özgün karakterini tamamen yitirdiği, birinci katın ise yapılmış olan müdahalelere rağmen, özgün mimari özelliklerini halen koruduğu gözlemlenmektedir.

Restorasyon projesinin amacı, yapının özgün karakterinin ortaya çıkarılmasıdır. Müdahale kararları yaklaşımları, yapının mevcut durumuna göre farklılık göstermektedir. Restorasyon projesinde, tüm özgün özelliklerin korunması ve niteliksiz müdahalelerin kaldırılması önerilmiştir. Yapının özgün ticari işlevinin farklı dükkan fonksiyonlarıyla devam ettirilmesi önerilmiştir.

SECTION K-K'

RES 511 TARİHİ ÇEVRENİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ YÖNTEMLERİ, 2012-2013 GÜZ YARIYILI

İZMİR, BASMANE BÖLGESİNİN TESPİT, ANALİZ VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

- Hazırlayanlar : Arnisa KRYEZIU, Aslı ÇAĞLIYURT, Aysun ALP, Ayşen BOĞAZİÇİ, Ayşen ETLACAKUŞ, Eltjona LAÇAÇAJ, E. Feral SAATÇI, Enes NURKOVIÇ, Kadri CEMİLOĞLU, Kemal KORKMAZ, M. Buğra KANMAZ
- Arazi Yardımcıları : Uzm. Dr. Elif UĞURLU SAĞIN, Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN, Ar. Gör. Fulya MURTEZAOĞLU
- Proje Yöneticisi : Yrd. Doç. Dr. Figen AKPINAR

İzmir İli Konak İlçesinde yer alan Basmane Bölgesi, tarih boyunca birçok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Tarihi İzmir Agora'sının devamı olduğu düşünülen Altınpark arkeolojik alanı, çalışılan bölgede bulunmaktadır. Basmane, tarihi Kervan Köprüsü ile Kemeraltı bölgesini bağlayan Kervan Yolu üzerinde konumlanmaktadır. Aya Vukolos Kilisesi, Çorakkapı Cami, Kumrulu Mescit, Basmane Tren İstasyonu, Tarihi Osmanlı Kahvesi, bölgede yer alan önemli tarihi yapılarıdır. 19. yüzyılda Rum ve Türk konut bölgesi olan Basmane, Tren İstasyonu yapıldıktan sonra, ticari anlamda önem kazanmış ve bölgeye oteller inşa edilmiştir. Çalışma kapsamında, Gaziler Caddesi, 1272 ve 960 Sokaklar incelenmiştir. Tarihi konutların mimari özellikleri tespit edilmiş, sokak silüetleri çizilmiş ve alanda yaşayanların sosyal yapısı incelenmiştir.

Çalışma alanındaki yapıları, çoğunlukla geç 19. yüzyıl konutları oluşturmaktadır. Konutlar; bodrum, zemin ve birinci kattan oluşmakta ve çoğunlukla iç sofalı plan şeması göstermektedir. Genellikle yapılarda bir niş içinde yer alan giriş kapısı, cephenin sağ ya da sol yanında konumlandığından yapıların giriş cepheleri asimetriklerdir. Konutlar, kapı, pencere, söve, kepenk, parmaklık, cumba, silme, saçak gibi özgün cephe elemanlarına, merdiven, dolap, tavan göbeği gibi özgün iç mekân elemanlarına sahiptir. Çalışmada, alanın mevcut potansiyelleri ve sorunları değerlendirilerek koruma önerileri geliştirilmiştir.

RES 501 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI I, 2013-2014 GÜZ YARIYILI

MANİSA, KIRKAĞAÇ'TAKİ ERDOĞAN EVİNİN RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar	: Dilşat AKTEKİN, Aysun ALP, Pınar GÖKÇINAR BALKAN, Bengisu BİLİKVAR, Derya CAMUZ, Keziban ÇELİK, Bahar KAPTANOĞLU, F. Sezgi MAMAKLI
Arazi Yardımcıları	: Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN, Ar. Gör. Zişan KARAYAZILI, Ar. Gör. Funda UYGUN, Ar. Gör. Ayşen ETLACAKUŞ
Elektronik Teodolit Ölç.	: Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticileri	: Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU TURAN, Doç. Dr. Engin AKTAŞ

Erdoğan Evi, Manisa'nın Kırkağaç İlçesi'nde, Boduroğlu Mahallesi'nde, tarihi hanların yer aldığı yerleşme merkezine çok yakın bir noktada, 37 ve 40 Sokakların kesişiminde yer almaktadır. Hayat Evi özelliği sergileyen yapının özgünde daha düşün yoğunluklu bir çevre içinde yer aldığı, hayatının güneydoğudaki Kırkağaç ovasının manzarasına hakim olacak şekilde planlandığı anlaşılmaktadır. Avludaki sarnıç, görkemli avlu kapısı, zemin katta yer alan dolap, niş, kapı-pencere, tavan ve zemin kaplaması gibi özgün elemanları ile bugüne ulaşmış bir oda yapının önemine dikkat çeken ayırt edici özellikleri arasındadır. Yapım aşamasına ait izlerden üst kat inşaatının bitirilmemiş olduğu anlaşılmaktadır. Hem durum, hem de halihazırda ana yapının güney köşesinin yıkık olması, çatı da dahil olmak üzere tüm strüktür sisteminin açıkça gözlenebilmesini mümkün kılmaktadır. Yığma bir u duvar ve bununla bütünleşen ahşap karkas sistem ana yapıda korunmuştur. Güneydeki müştemilat ve avlu kapısı da özgün nitelikleri ile bugüne ulaşmıştır.

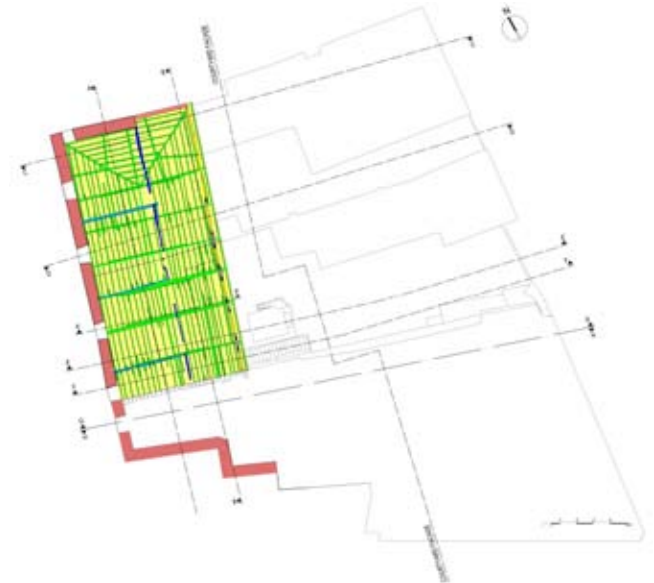
Halihazırda düşeyde üçe bölünmüş olan yapının ayakta kalan kısmı iki hane olarak kullanılmaktadır. Avludaki müştemilatlarda yaşam devam etmekte olup, ana yapı terk edilmiş durumdadır.

Ana yapıyı kuzey, batı ve güney yönlerden kuşatan u biçimli yığma duvarın bütünlüğünün güney kısmın yıkılması ile zedelenmiş olması, acil müdahale gerektiren koruma sorunları arasındadır. Diğer önemli bir konu mülkiyet sorunlarının giderilmesidir. Halihazırdaki iki haneli kullanım avlu bütünlüğünü bozmuştur. Üçüncü bir sorun da kültür varlığının içerdiği değerlerin yaşatılmasına ve sergilenmesine fırsat verecek nitelikte, taşıma kapasitesi sınırları içinde kullanımın sağlanmasıdır.

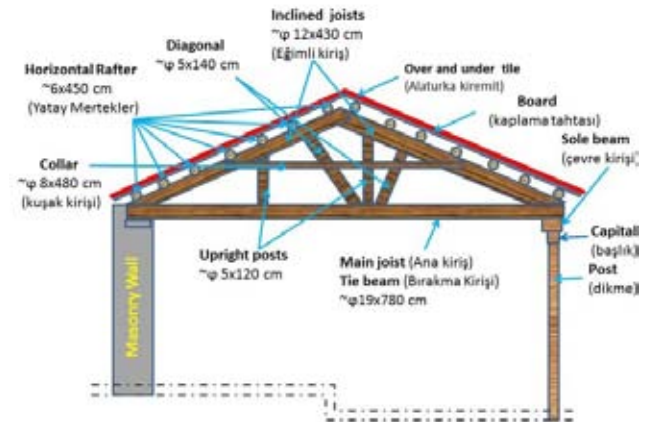
Bu çerçevede özgün mülkiyet sınırlarının yeniden tesisi ve mevcut durumun sürdürülmesi olmak üzere iki farklı mülkiyet senaryosu üzerinde çalışılmıştır. Sağıklaştırılarak kullanımı sürdürmek üzere sekiz farklı restorasyon önerisi geliştirilmiştir

Erdoğan Evine Doğudan Bakış (03.10.2013)

Yapı Elemanları, Birinci Kat Tavan Planı, Rölöve

Çerçeve Elemanları, Enine Kesit, Restitüsyon

RES 502 MİMARİ RESTORASYON TASARIMI II, 2013-2014 BAHAR YARIYILI

İZMİR, TİRE ALİ EFE HAN RESTORASYON PROJESİ

Hazırlayanlar	: Dilşat AKTEKİN, Pınar GÖKÇINAR BALKAN, Bengisu BİLİKVAR, Cemre CEVİZ, Keziban ÇELİK, Bahar KAPTANOĞLU, F. Sezgi MAMAKLI
Arazi Yardımcıları	: Ar. Gör. Çağlayan Deniz KAPLAN, Ar. Gör. Zişan KARAYAZILI, Ar. Gör. Funda UYGUN, Ar. Gör. Ayşen ETLACAĞUŞ
Elektronik Teodolit Ölç.	: Cihat KÜÇÜKBOYACI
Proje Yöneticileri	: Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU, Doç. Dr. Engin AKTAŞ

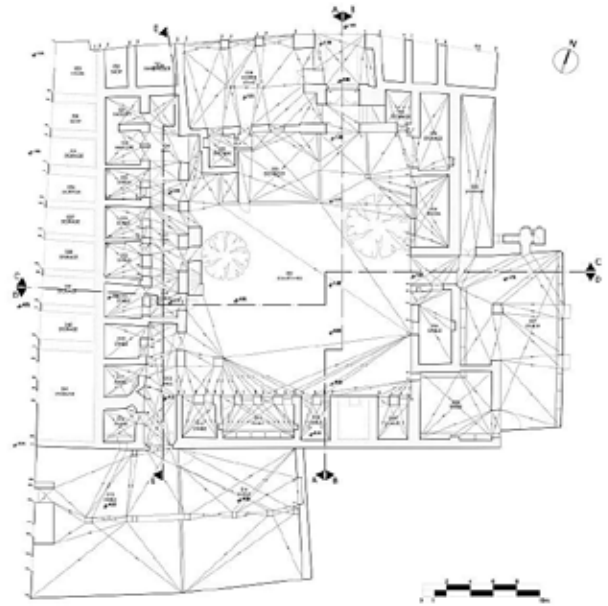
Tire, İzmir şehir merkezinin 80 km güneydoğusunda bulunan, 78000 nüfuslu bir ilçedir. Türklerin egemenliği altındayken farklı dönemlerde bölgenin hakim kenti olarak anılmıştır. Aydınoğulları Beyliği ve Osmanlı Devleti dönemlerinde yönetim merkezi olarak kullanılmıştır. Bu nedenle geçmişten günümüze aktif bir ticaret kenti olmuştur. Kentteki ticari faaliyetlerinin ihtiyaçları doğrultusunda kent merkezine fazla sayıda şehir içi hanları inşa edilmiştir. Bu hanlardan sadece beş tanesi günümüze ulaşabilmiştir. Ali Efe Han ise Tire'de özgün han işlevini sürdüren tek handır. Ali Efe Han'ın inşa edildiği tarih tam olarak bilinmemekle birlikte Tire Şer'iyye Sicil kayıtlarına 1524 yılında Kanuni Sultan Süleyman'ın başdefterdarı Abdüsselam Efendi tarafından kaydedilmiştir.

Yerel malzeme olan kayrak taşı ve dolu tuğla ile inşa edilen han şehir içi hanlarında görülen genel özelliklere sahiptir. Avluyu çevreleyen revak ve iç çeperde zemin katta ahır dizisi, birinci katta ise oda dizisi, dış çeperde dükkan dizisinden oluşmaktadır. Plan karakterini birbirini tekrar eden odalar, ahırlar ve dükkanlar oluşturmaktadır. Zemin katta toplam 31 mekân bulunmaktadır. Bu mekânların 17 adedi atlar için ahır, 7 tanesi dükkan ve 7 tanesi depo olarak kullanılmaktadır. Yapının doğusunda bulunan büyük bir ahır bulunmaktadır ve günlük şehir dışından gelen insanların hayvanlarına barınak olanağı sağlar. Bu mekânlara ek olarak bir adet kahvehane ve bir adet dernek odası bulunur. Ahırlar kayrak taş ve dolu tuğla ile inşa edilmiş olup sıvasız ve boyasızdır. Mimari eleman olarak bir pencere ve bir kapıya sahiptir. Zeminde toprakla kaplı olan ahırlar tavanında beşik tonoz ile örtülüdür. Ahırlar önünde devam eden revak da zeminde toprak tavanında beşik tonoz ile kaplıdır.

Yapının doğu kolunda bulunan mekânlar mimari özellikleri bakımından farklılık gösterir. İki pencere, bir kapı ve iki adet niş sahip olan mekânların, sıvalı ve boyalı olmaları sebebiyle malzeme durumu tamamıyla belirlenememiştir. Dış çeperde bulunan dükkanların çoğu özgün mimari özelliklerini korumaktadırlar.

Birinci katta oda olarak kullanılan toplam 37 mekân bulunmaktadır. Güney ve batı kanadında bulunan özgün odalar kayrak taş ve ahşap çatıklı dolu tuğlayla inşa edilmiş, beşik tonozla örtülü mekânlardır. Mimari eleman olarak iki pencere, bir kapı, bir ocak ve bir niş bulundurulur. 1932'de inşa edilen kuzey kanadı çelik çerçeve döşeme, tuğla dolgulu ahşap iskelet sisteme sahiptir. Mimari özellikleri farklılık gösteren kuzey kanadındaki mekânlar kuzey cephesine bir pencere ile açılır.

Yapının ikinci katı yarı açık bir hol, buraya bağlanan iki adet oda ve teras çatıdan oluşmaktadır. Kuzey batı köşesinde bulunan odaları 1932'de yenilenen kısımlarla birlikte inşa edildiği düşünülmektedir. Çünkü birinci kat kuzey kanadı ile aynı mimar özellikleri taşımaktadır. Ali Efe Han, Tire'de özgün han işlevini sürdüren tek han olduğu için restorasyon önerisinde işlevinin değiştirilmemesine ve bu kültürün sürdürülmesine karar verilmiştir. Ancak yapı strüktürel olarak bazı tehlikeler arz etmekte ve bazı mekânlar yıkık revak nedeniyle kullanılamamaktadır. Öncelikle yapının daha fazla zarar görmesini engellemek ve kullanılmayan mekânları işlevlendirmek amacıyla yıkılan revağın özgün yapıdan ayrılacak şekilde tamamen tuğladan tekrar inşa edilmesi düşünülmektedir.

RES 511 TARİHİ ÇEVRENİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ YÖNTEMLERİ, 2013-2014 GÜZ YARIYILI

GÖKÇEADA, ZEYTİNLİ KÖY KENTSEL SİT ALANI TESPİT, ANALİZ VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

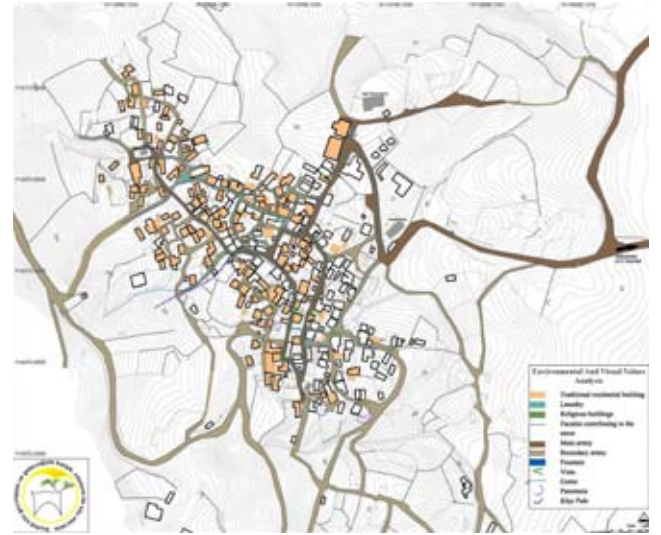
Hazırlayanlar : Gül AĞAÇ, Dilşat AKTEKİN, Aysun ALP, Pınar GÖKÇINAR BALKAN, Bengisu BİLİKVAR, Derya CAMUZ, Keziban ÇELİK, Didem KINCI
Arazi Yardımcıları : Ar. Gör. Zişan KARAYAZILI, Ar. Gör. Ayşen ETLACAKUŞ
Proje Yöneticileri : Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Figen AKPINAR

Çanakkale İli sınırları içindeki Gökçeada (İmroz), Kuzey Ege'deki iki Türk adasından biridir. Bozcaada'nın yaklaşık sekiz katı büyüklüğündedir (Yüzölçümü 279 km²). Türkiye'nin en batı ucunda konumlandığı için 'güneşin en son battığı yer' olarak anılır. Gökçeada, idari olarak, ilçe merkezi ve 10 köyden oluşmaktadır. Adaya ulaşım, sadece deniz yoluyla; feribot ve sadece yayalar için olan deniz otobüsü ile sağlanmaktadır. Ada'da her türlü deniz ve kara ulaşım aracı kullanılmaktadır.

Gökçeada, doğal yaşamının zenginliğiyle öne çıkan bir yerleşmedir. Flora ve faunasındaki çeşitlilik, su kaynaklarının bol olması adanın önemli özelliklerindedir. Anakaradan uzak olması doğasının bozulmasını engellemiş. Türkiye'nin ilk sualtı parkı burada ilan edilmiştir (1999). Ada organik tarım konusunda pilot bölge seçilerek karadaki doğal yaşam koruma altına alınmıştır.

Zeytin ağacı ve onun ürünleri adanın yüzyıllar öncesinden gelen ve hala yaşatılan değerlerindedir. Gökçeada rüzgârlı iklimi ve kendine özgü coğrafik yapısı sayesinde sadece Türkiye'nin değil dünyanın sörf merkezlerinden biri olmaya aday bir yerleşim yeridir. Zeytinli Köy zamanında adanın en canlı, en kalabalık köylerinden biri olarak bilinir. Günümüzde ise dükkân sayısının fazla olması sebebiyle en çok ziyaret edilen köylerden biridir. Adını etrafının zeytin ağaçlarıyla çevrili olmasından alan köy, koruma altındaki dört köyden biridir. Zeytinli Köy korunmuş sivil mimari örnekleri ve bozulmamış doğasıyla dikkat çekmektedir. Köyde yüzyıllardır yaşayan yerli halk günümüzde de geleneklerini devam ettirmektedirler. Köyde kullanılmakta olan iki kilise bir de ilkokul bulunmaktadır.

Çalışma kapsamında Zeytinli Köy'de çevresel, mimari ve sosyal analizler yapılmıştır. Çevresel analizler; arazi kullanımı, çevresel ve görsel değerler, sokak kaplaması, kat sayısı ve bina girişleri analizleridir. Mimari analizler; mimari dönemler, plan tipleri, cephe tipleri, yapı tekniği, değişmişlik ve yapısal durum analizidir. Sosyal analizler mülkiyet, köken, eğitim ve gelir durumu analizleridir. Köyün olanaklarını ve sorunlarını belirlemek amacıyla SWOT analizi yapılmıştır. Bu analizlerde köyün güçlü ve zayıf yanları belirlenmiştir. Yapılan tespit ve analizlerin sonucunda, Zeytinli Köy'ün korunması ve geliştirilmesi için iki adet öneri hazırlanmıştır. Bunlardan birincisi adanın sahip olduğu "yavaş şehir" unvanının korunup geliştirilmesini ve organik tarımın teşvik edilmesini amaçlar. İkinci öneri barış ve kardeşlik teması üzerine kurulmuştur. Adada yaşayan Rum ve Türk halklarını bir araya getirecek festivaller önerilmiştir. Ayrıca geleneksel konut dokusunun korunması için geleneksel yapı koruma atölyeleri ve eğitimleri önerilmiştir. Koruma önerileri kapsamında barışı, adaya özgü zeytin ağaçlarını ve küçükbaş hayvanları simgeleyen bir logo tasarlanmıştır.

ÖDÜLLER

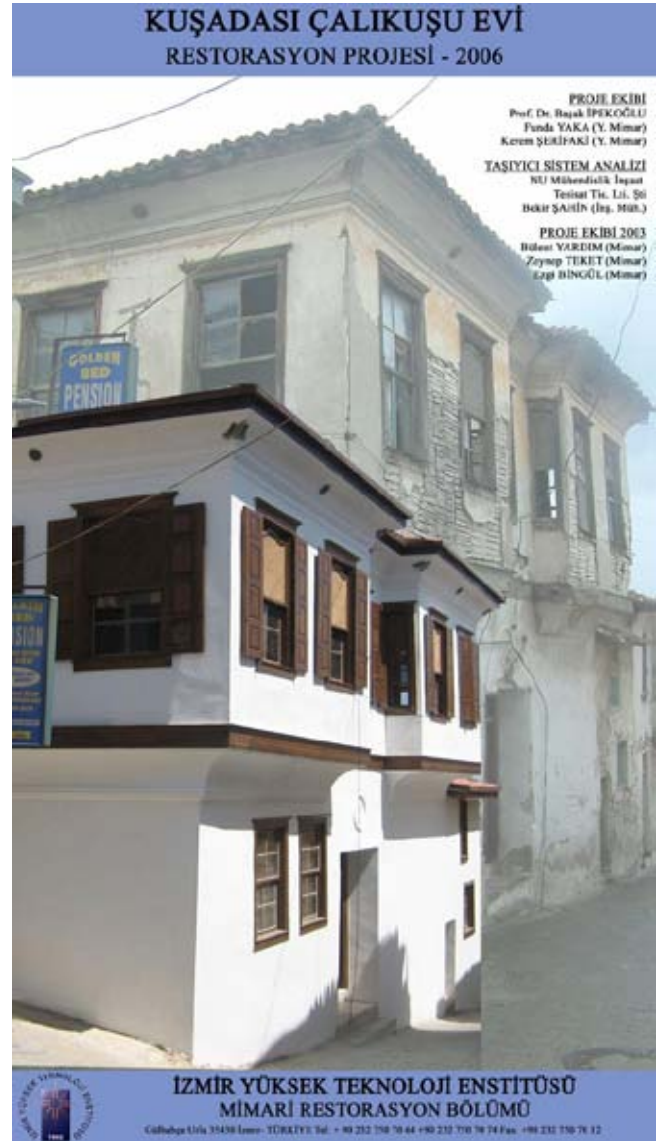
■ İzmir, Basmane-Nebahat Tabak Evi Restorasyon Projesi ve Uygulaması

■ Kuşadası-Çalığışu Evi Restorasyon Projesi ve Uygulaması

İzmir Büyükşehir Belediyesi Tarihe Saygı Yerel Koruma Ödülleri – 2007

**Özgün İşlevin Değiştirildiği
Esaslı Onarım Ödülü**

Tarihi Kentler Birliği – Özendirme Yarışması 2008

Koruma Uygulama Alanında Ödül

EĞİTİM PROGRAMI

TEZLİ YÜKSEK LİSANS EĞİTİM PROGRAMI

Güz Yarıyılı Zorunlu Dersler

RES 501	Mimari Restorasyon Tasarımı I (mimarlar için)	(4-8)8
RES 503	Tarihi Yapı Malzemelerini Koruma I (kimyacılar için)	(4-8)8
RES 505	Yapısal Korumada Tasarım I (inşaat mühendisleri için)	(4-8)8
RES 509	Koruma Planlaması I (şehir ve bölge plancıları için)	(4-8)8
RES 521	Mimari Restorasyon Kuramı ve Tarihi	(3-0)3
RES 551	Tarihi Yapı Malzemelerinde Bozulma ve Koruma Seçmeli Ders	(3-0)3
RES 597	Seminer	(0-2)Kredisiz
RES 500	Yüksek Lisans Tezi	(0-1)Kredisiz
RES 8XX	Uzmanlık Alanı Dersleri	(4-0)Kredisiz
RES 9XX	Uzmanlık Alanı Dersleri	(4-0)Kredisiz

Bahar Yarıyılı Zorunlu Dersler

RES 502	Mimari Restorasyon Tasarımı II (mimarlar için)	(4-8)8
RES 504	Tarihi Yapı Malzemelerini Koruma II (kimyacılar için)	(4-8)8
RES 506	Yapısal Korumada Tasarım II (inşaat mühendisleri için)	(4-8)8
RES 510	Koruma Planlaması II (şehir ve bölge plancıları için) Seçmeli Ders Seçmeli Ders Seçmeli Ders	(4-8)8
RES 500	Yüksek Lisans Tezi	(0-1)Kredisiz
RES 598	Seminer	(0-2)Kredisiz
RES 8XX	Uzmanlık Alanı Dersleri	(4-0)Kredisiz
RES 9XX	Uzmanlık Alanı Dersleri	(4-0)Kredisiz

TOPLAM KREDİ: 34

Tüm öğrenciler seminer derslerinden birine mezuniyetten önce kayıt yaptırmak zorundadır. (RES 597 ya da RES 598)

RES 521 ve RES 551 dersleri, RES 501, 502, 503, 504, 505, 506, 509 ya da 510 ile birlikte alınmalıdır ya da RES 521 ve RES 551 dersleri; RES 501, 502, 503, 504, 505, 506, 509 ya da 510 dersinden önce alınmalıdır.

Seçmeli Dersler

RES 511	Tarihi Çevrenin Korunması ve Geliştirilmesi Yöntemleri	(2-4)4
RES 522	Anadolu Mimarlık Tarihi	(3-0)3
RES 523	Korumada Tasarım Yaklaşımları	(3-0)3
RES 524	Arkeolojik Alanları Koruma Yaklaşımları	(2-2)3
RES 525	Anadolu'da Yöresel Yapılar	(3-0)3
RES 526	Mimari Mirasın Korunmasında Tarihi ve Felsefi Konular	(3-0)3
RES 527	Korumada Tarihi Araştırma Yöntemleri	(3-0)3
RES 531	Tarihi Yapı Sistemleri	(3-0)3
RES 532	Tarihi Yapılarda Strüktürel Değerlendirme ve Müdahale Yöntemleri	(3-0)3
RES 541	Tarihi Yapıları Belgeleme Teknikleri	(2-4)4
RES 542	Tarihi Yapıları İleri Belgeleme Teknikleri	(2-4)4
RES 543	Tarihi Alanları İleri Belgeleme Teknikleri	(2-2)3
RES 552	Tarihi Yapı Malzemeleri ile ilgili Laboratuvar Araştırma Teknikleri	(3-2)4
RES 554	Restorasyon Projesi Yönetimi	(3-0)3
RES 556	Tarihi Yapılarda Kullanılan Kireç Harç ve Sıvaların Özellikleri	(3-0)3
RES 557	Roma Döneminde Yapım Teknikleri	(3-0)3
RES 558	Yapı Malzemeleri olarak Doğal Taşlar	(3-0)3
RES 561	Kültürel Miras Alanlarının Yönetimi	(3-0)3
RES 562	Korumanın Hukuki ve İdari Boyutları	(3-0)3
RES 563	Bütüncül Koruma	(3-0)3
RES 570	Mimari Restorasyonda Özel Konular	(3-0)3

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS EĞİTİM PROGRAMI

Güz Yarıyılı Zorunlu Dersler

RES 501	Mimari Restorasyon Tasarımı I (mimarlar için)	(4-8)8
RES 503	Tarihi Yapı Malzemelerini Koruma I (kimyacılar için)	(4-8)8
RES 505	Yapısal Korumada Tasarım I (inşaat mühendisleri için)	(4-8)8
RES 509	Koruma Planlaması I (şehir ve bölge plancıları için)	(4-8)8
RES 521	Mimari Restorasyon Kuramı ve Tarihi	(3-0)3
RES 551	Tarihi Yapı Malzemelerinde Bozulma ve Koruma Seçmeli Ders	(3-0)3
RES 590	Dönem Projesi	(0-1)Kredisiz

Bahar Yarıyılı Zorunlu Dersler

RES 502	Mimari Restorasyon Tasarımı II (mimarlar için)	(4-8)8
RES 504	Tarihi Yapı Malzemelerini Koruma II (kimyacılar için)	(4-8)8
RES 506	Yapısal Korumada Tasarım II (inşaat mühendisleri için)	(4-8)8
RES 510	Koruma planlaması II (şehir ve bölge plancıları için) Seçmeli Ders	(4-8)8
	Seçmeli Ders	
	Seçmeli Ders	
RES 596	Teknik Rapor Yazımı	(2-2)3
RES 590	Dönem Projesi	(0-1)Kredisiz

TOPLAM KREDİ: 43

RES 521 ve RES 551 dersleri, RES 501, 502, 503, 504, 505, 506, 509 ya da 510 ile birlikte alınmalıdır ya da RES 521 ve RES 551 dersleri; RES 501, 502, 503, 504, 505, 506, 509 ya da 510 dersinden önce alınmalıdır.

Seçmeli Dersler

RES 511	Tarihi Çevrenin Korunması ve Geliştirilmesi Yöntemleri	(2-4)4
RES 522	Anadolu Mimarlık Tarihi	(3-0)3
RES 523	Korumada Tasarım Yaklaşımları	(3-0)3
RES 524	Arkeolojik Alanları Koruma Yaklaşımları	(2-2)3
RES 525	Anadolu'da Yöresel Yapılar	(3-0)3
RES 526	Mimari Mirasın Korunmasında Tarihi ve Felsefi Konular	(3-0)3
RES 527	Korumada Tarihi Araştırma Yöntemleri	(3-0)3
RES 531	Tarihi Yapı Sistemleri	(3-0)3
RES 532	Tarihi Yapılarda Strüktürel Değerlendirme ve Müdahale Yöntemleri	(3-0)3
RES 541	Tarihi Yapıları Belgeleme Teknikleri	(2-4)4
RES 542	Tarihi Yapıları İleri Belgeleme Teknikleri	(2-4)4
RES 543	Tarihi Alanları İleri Belgeleme Teknikleri	(2-2)3
RES 552	Tarihi Yapı Malzemeleri ile ilgili Laboratuvar Araştırma Teknikleri	(3-2)4
RES 554	Restorasyon Projesi Yönetimi	(3-0)3
RES 556	Tarihi Yapılarda Kullanılan Kireç Harç ve Sıvaların Özellikleri	(3-0)3
RES 557	Roma Döneminde Yapım Teknikleri	(3-0)3
RES 558	Yapı Malzemeleri olarak Doğal Taşlar	(3-0)3
RES 561	Kültürel Miras Alanlarının Yönetimi	(3-0)3
RES 562	Korumanın Hukuki ve İdari Boyutları	(3-0)3
RES 563	Bütüncül Koruma	(3-0)3
RES 570	Mimari Restorasyonda Özel Konular	(3-0)3

DOKTORA EĞİTİM PROGRAMI

Zorunlu Dersler (Tüm Öğrenciler için)

RES 601	Araştırma Yöntemleri Seçmeli Ders Seçmeli Ders	(2-2)3
RES 599	Mimari Koruma Semineri	(0-2)Kredisiz
RES 600	Doktora Tezi	(0-1)Kredisiz
RES 8XX	Uzmanlık Alanı Dersleri	(4-0)Kredisiz
RES 9 XX	Uzmanlık Alanı Dersleri	(4-0)Kredisiz

Ek Zorunlu Dersler (Mimarlık lisans ya da yüksek lisans derecesine sahip öğrenciler için)

RES 501	Mimari Restorasyon Tasarımı I*	(4-8)8
RES 502	Mimari Restorasyon Tasarımı II*	(4-8)8
RES 521	Mimari Restorasyon Kuramı ve Tarihi	(3-0)3
RES 551	Tarihi Yapı Malzemelerinde Bozulma ve Koruma	(3-0)3

Ek Zorunlu Dersler (Şehir ve Bölge Planlama lisans ya da yüksek lisans derecesine sahip öğrenciler için)

RES 509	Koruma Planlaması II (şehir ve bölge plancıları için)	(4-8)8
RES 521	Mimari Restorasyon Kuramı ve Tarihi	(3-0)3
RES 551	Tarihi Yapı Malzemelerinde Bozulma ve Koruma	(3-0)3

Zorunlu ve Seçmeli Derslerin ön koşulu yoktur

Tüm öğrenciler Mimari Koruma Semineri dersine (RES 599) mezuniyetten önce kayıt yaptırmak zorundadır.

TOPLAM KREDİ (en az) : **21** (Yüksek lisans derecesine sahip öğrenciler için)

KREDİLİ DERS SAYISI (en az) : **7** (Yüksek lisans derecesine sahip öğrenciler için)

TOPLAM KREDİ (en az) : **55** (Lisans derecesine sahip öğrenciler için)

KREDİLİ DERS SAYISI (en az) : **14** (Lisans derecesine sahip öğrenciler için)

* RES 501 ya da RES 502 derslerinden birine kayıt yaptırmak zorunludur.

Seçmeli Dersler

RES 503	Tarihi Yapı Malzemelerini Koruma I	(4-8)8
RES 504	Tarihi Yapı Malzemelerini Koruma II	(4-8)8
RES 510	Koruma Planlaması II (şehir ve bölge plancıları için)	(4-8)8
RES 511	Tarihi Çevrenin Korunması ve Geliştirilmesi Yöntemleri	(2-4)4
RES 522	Anadolu Mimarlık Tarihi	(3-0)3
RES 523	Korumada Tasarım Yaklaşımları	(3-0)3
RES 524	Arkeolojik Alanları Koruma Yaklaşımları	(2-2)3
RES 525	Anadolu'da Yöresel Yapılar	(3-0)3
RES 526	Mimari Mirasın Korunmasında Tarihi ve Felsefi Konular	(3-0)3
RES 527	Korumada Tarihi Araştırma Yöntemleri	(3-0)3
RES 531	Tarihi Yapı Sistemleri	(3-0)3
RES 532	Tarihi Yapılarda Strüktürel Değerlendirme ve Müdahale Yöntemleri	(3-0)3
RES 541	Tarihi Yapıları Belgeleme Teknikleri	(2-4)4
RES 542	Tarihi Yapıları İleri Belgeleme Teknikleri	(2-4)4
RES 543	Tarihi Alanları İleri Belgeleme Teknikleri	(2-2)3
RES 552	Tarihi Yapı Malzemeleri ile ilgili Laboratuvar Araştırma Teknikleri	(3-2)4
RES 554	Restorasyon Projesi Yönetimi	(3-0)3
RES 556	Tarihi Yapılarda Kullanılan Kireç Harç ve Sıvaların Özellikleri	(3-0)3
RES 557	Roma Döneminde Yapım Teknikleri	(3-0)3
RES 558	Yapı Malzemeleri olarak Doğal Taşlar	(3-0)3
RES 561	Kültürel Miras Alanlarının Yönetimi	(3-0)3
RES 562	Korumanın Hukuki ve İdari Boyutları	(3-0)3
RES 563	Bütüncül Koruma	(3-0)3
RES 570	Mimari Restorasyonda Özel Konular	(3-0)3

İYTE MİMARİ RESTORASYON BÖLÜMÜ ERASMUS İKİLİ ANLAŞMALARI

Yüksek Lisans

Ülke	Üniversite
İtalya	University of Naples Federico II
Almanya	Fachhochschule Bielefeld
İtalya	University of L'Aquila

Doktora

Ülke	Üniversite
İtalya	University of L'Aquila

TEKNİK GEZİLER

1. Konya - Kayseri - Sivas - Ankara (2003)
2. Bursa - İstanbul - Edirne - Assos - Bergama (2008)
3. Kütahya - Eskişehir- Denizli (2011)
4. Afyon - Konya - Alanya - Antalya (2013)
5. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (2014)

BÖLÜMÜMÜZDE TAMAMLANAN YÜKSEK LİSANS TEZLERİ

TEZ BAŞLIĞI	ÖĞRENCİ	DANIŞMAN	BİTİŞ
Seferihisar-Urla Bölgesindeki Osmanlı Dönemi Hamamlarının Korunması için Kireç Harç Özelliklerinin İncelenmesi	Özlem ÇİZER	Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU	2004
Seferihisar-Urla Bölgesindeki Osmanlı Dönemi Hamamlarının Yapım Teknikleri ve Malzemeleri	Kader REYHAN	Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU	2004
Tire Osmanlı Hanları'ndaki Değişikliklerin Restitüsyona Yönelik Değerlendirilmesi	Sevinç EĞERCİOĞLU	Doç. Dr. Başak İPEKOĞLU	2005
Ayvalık Cunda Adası Taxiarihis Kilisesi Tarihi Duvar Resimlerinin Koruma Problemleri	Kerem ŞERİFAKİ	Doç. Dr. Hasan BÖKE	2005
İzmir'de Bazı Osmanlı Hamamlarında Kullanılan Horasan Sıvalarının Özellikleri	Elif UĞURLU	Doç. Dr. Hasan BÖKE	2005
Kuşadası Kadıkalesi'nde Taş Malzemenin Bozulma Biçimlerinin Sınıflandırılması ve Görsel Analizi	Işıl TALU	Doç. Dr. Hasan BÖKE	2005
Bergama Serapis Tapınağı'nda Kullanılan Roma Dönemi Tuğla ve Harçların Özellikleri	Özlem ASLAN ÖZKAYA	Doç. Dr. Hasan BÖKE	2005
Tarihi Bir Konut Yapısında Nem Sorunlarının Araştırılması	Bülent YARDIM	Yrd. Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU	2006
İzmir Agorası Batı Stoa'da Müdahalelerin Değerlendirilmesi	N. Funda YAKA	Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU	2006
Aydın, Kuşadası'ndaki Eski Tabakhane Yapılarının Yeniden İşlevlendirilmeleri	Zeynep G. TEKET	Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU TURAN	2006
İzmir Karşıyaka'daki Latife Hanım Köşkü'nün Koruma Projesi	Esra DİPBURUN	Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU TURAN	2006
Mermer ve Kireç Taşlarından Elde Edilen Kireçlerin Özellikleri	Gülcan TOPRAK	Prof. Dr. Hasan BÖKE	2007
Tarihi Bir Konutun Yakın Erimli Dijital Fotogrametri ile Belgelenmesi	İpek AKBAYLAR	Yrd. Doç. Dr. Mine TURAN	2008
Muğla Tarihi Konutlarının Yapım Sistemlerinin İncelenmesi	Burcu IRGAT ERGİN	Yrd. Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU	2008
Altınoluk'ta Tarihi Bir Zeytinyağı İşliğinin Restorasyonu	Abdurrahman KİBAR	Yrd. Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU	2008
İzmir Değirmendağı Mahallesi'nin Koruma Sorunlarının Değerlendirilmesi	Özge AKBULUT	Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU	2008
Aigai Meclis Binasında Kazı Sonrası Taş Bozulmalarının Değerlendirilmesi	Çağlayan Deniz KAPLAN	Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU	2009
Aigai Agorasında Kullanılan Andezitin Bozulma Sorunlarının İncelenmesi	Fulya MURTEZAOĞLU	Prof. Dr. Hasan BÖKE	2009
İzmir Necatibey Bulvarı'nın Yakın Erimli Dijital Fotogrametri ile Belgelenmesi	Gamze SAYGI	Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU TURAN	2009
Kadıkalesi'nde Bulunan Duvar Resimleri Uygulamalarında Kullanılan Boyaların Karakterizasyonu	Serap DEMİR	Prof. Dr. Hasan BÖKE	2010
Hava Kirliliğinin İstanbul'da Bulunan Botter Apartmanı'nın Cephesine Olan Etkileri	Birsen PARLAK	Prof. Dr. Hasan BÖKE	2010
Alanya'da Akşebe Sultan Mescid ve Türbesi'nin Koruma Sorunlarının İncelenmesi	Fatma Selin ŞAHİN	Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU	2010
Urla, Hersekzade Ahmet Paşa Hamamı'nın Takeometrik Ölçüme Dayalı Üç Boyutlu Modellemesi	Gizem ÇITAK	Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU TURAN	2010

TEZ BAŞLIĞI	ÖĞRENCİ	DANIŞMAN	BITİŞ
İzmir, Çeşme'deki Osmanlı Dönemi Çeşmelerinin Koruma Amaçlı İncelenmesi	Ahmet KARAÇÖL	Doç. Dr. S. Sarp TUNÇOKU	2011
İzmir, İlyas Peygamber Kilisesi'nin Koruma Sorunlarının Araştırılması	Doğay KORKMAZ	Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU	2011
İzmir, Çakaloğlu Han'ın Görüntü Esaslı Üç Boyutlu Modellemesi	Ümmühan PALAOĞLU	Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU	2012
Hypokremnos, Pagos, Paradiso ve Nysa'daki Antik Yapılar İçin Fotogrametrik Değerlendirme Seçenekleri	Funda UYGUN	Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU TURAN	2013
Miras Özelliklerinin Değerlendirilmesi İçin İzmir, Torbalı, Metropolis'teki Aşağı Hamam'ın Belgelenmesi	Suna BÜYÜKKILIÇ	Yrd. Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU TURAN	2013
Antandros Antik Kentinin Roma Mozaiklerinin Malzeme Özellikleri ve Bozulma Sorunları	Zişan KARAYAZILI	Prof. Dr. Hasan BÖKE	2013
Manisa, Kula'daki Bekirbeyler Evinin Mimari Miras Özelliklerinin Değerlendirilmesi	Esra KIRTAŞ	Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU TURAN	2013
İzmir, Göztepe, Susuz Dede Parkı'ndaki Tarihi Evlerin Tanımlanması	Çisel BOZTEPE	Doç. Dr. Mine HAMAMCIOĞLU TURAN	2014
Arnavutluk, İşkodra Kurşunlu Cami'nin Koruma Problemlerinin Değerlendirilmesi	Eltjona LAÇAJ	Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU	2014
Gjakova'da (Kosova) Tarihi "Çarshia e Madhe"nin Yeniden Canlandırılması	Arnisa KRYEZIU	Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU	2014

MEZUNLAR LİSTESİ

2003-2004 Yılı

Özlem ÇİZER
Kader REYHAN

2004-2005 Yılı

Özlem ASLAN ÖZKAYA
Sevinç ÇULCU
Kerem ŞERİFAKİ
Işıl TALU
Elif UĞURLU

2005-2006 Yılı

Esra DİPBURUN
Zeynep Gülden TEKET
Necmiye Funda YAKA
Bülent YARDIM

2006-2007 Yılı

Gülcan TOPRAK

2007-2008 Yılı

İpek AKBAYLAR
Özge AKBULUT
Abdurrahman KİBAR

2008-2009 Yılı

Fulya MURTEZAOĞLU
Burcu IRGAT ERGİN
Çağlayan Deniz KAPLAN
Gamze SAYGI

2009-2010 Yılı

Gizem ÇITAK
Serap DEMİR
Birsen PARLAK
Fatma Selin ŞAHİN

2010-2011 Yılı

Ahmet KARAÇÖL
Doğay KORKMAZ

2011-2012 Yılı

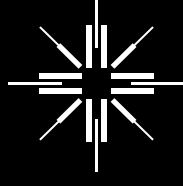
Ümmühan PALAOĞLU ELBİR

2012-2013 Yılı

Zişan KARAYAZILI
Esra KIRTAŞ
Suna KOŞUN
Funda UYGUN

2013-2014 Yılı

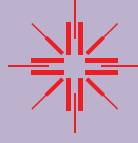
Çisel BOZTEPE
Eltjona LAÇAJ
Arnisa KRYEZIU

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Research Highlights

MİMARİ RESTORASYON BÖLÜMÜ ÖZEL SAYISI

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
MİMARİ RESTORASYON BÖLÜMÜ

Gülbahçe Urla
35430 İzmir-TURKEY

Tel: +90 232 750 70 74
Faks: +90 232 750 70 12

<http://web.iyte.edu.tr/arch/restoration/>

Bu derginin hazırlanmasında emeği geçen
Yrd. Doç. Dr. F. Nurşen KUL, Uzm. Kerem ŞERİFAKİ, Ar. Gör. Ayşen ETLACAĞUŞ, Ar. Gör. Funda
UYGUN ve Ar. Gör. Zişan KARAYAZILI'ya
teşekkürlerimizi sunarız.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Gölbahçe Kampüsü Urla, İzmir 35430
0.232 750 6000 • bilgi@iyte.edu.tr

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

www.iyte.edu.tr

Research Highlights